

Lucifers verblijf op aarde gaat niet onopgemerkt voorbij: hij scoort een wereldhit en publiceert een hoogvlieger van een roman. Daartoe bedient hij zich van stervelingen. Onderweg vallen daar natuurlijk slachtoffers bij. Ondertussen voltrekt zich nog maar eens een keer het passieverhaal, maar dan wel zoals het echt gebeurd is. De knekeltocht onder een brandende zon zit vol verrassingen. De man-an-de-lat is iemand anders dan de opruier die in de bekende canongeschriften voorkomt. Hij is misschien de verkeerde lieveheer. De gebeurtenissen worden ook doorspekt met bloedgolven, bijenaanvallen en hevige onweersbuien. Er is duidelijk iets op til, zowel in Jeruzalem als in Verkavelgem. Eigenaardige neerdalingen en opstijgingen doen zich voor. De duivel is ermee gemoeid. Want hij wil de wereld weer in balans brengen. Zijn balans.

Vraag: Wat is het tegenovergestelde van geloof? Geen ongeloof. Te definitief, te vaststaand, afgerond. Een soort geloof op zich. Twijfel.

Dat is menselijk, maar hoe zit dat met engelen? Kenden zij wel eens twijfel, zo halverwege tussen Allahgod en homosapiens? O ja: op een dag wilden ze toch wel eens weten hoe dat met Gods wil zat en verstopten zich mopperend achter de Troon, en durfden verboden kwesties aan de orde te stellen: antikwesties. Is het zo dat. Valt daar niet over te praten. Vrijheid, de bekende antikweeste. Hij herstelde uiteraard de rust, gebruikte werkgeverstrucjes à la god. Streelde hun ijdelheid: jullie zullen het instrument zijn van mijn wil op aarde, van de verlossing-verdoemenis van de mens, het gewone gedoe enzovoort. En hocus pocus pas, einde van het protest, aureolen op en weer aan het werk. Engelen zijn eenvoudig tot bedaren te brengen; maak een instrument van ze en ze zijn meteen goed gestemd. Mensen vormen een hardere noot om te kraken, kunnen aan alles twijfelen, zelfs aan wat ze met hun eigen ogen zien. En achter hun ogen. Wat, als ze met zware ogen wegzakken, achter gesloten kijkers aan het licht komt... engelen hebben niet erg een eigen wil. Willen is het oneens zijn met; je niet schikken; een afwijkende mening hebben. Ik weet het: de taal van de duivel.

(Salman Rushdie, De duivelsverzen)

I, 01

Marlize keek naar de schuimende boomkruinen die de lucht boven het stadspark schoonveegden. Dat ging gepaard met een aangenaam druisen – een weldaad voor de oren. Er dreven nog enkele wattenproppen in het zwerk rond. De wind rukte aan de haren van een jogger met witte hoofdband om. Zijn kapsel leek beurtelings geëlektrocuteerd en platgewalst. De jogger naderde haar bank. Zijn gesnuif won aan volume.

‘Marlize! Een depressie?’

‘Erik. In galop. Midlifecrisis?’

‘Waarom?’

‘De aardbol is rond. Waarom nog gaan lopen? Voor wie? Je komt straks jezelf weer tegen aan de onderkant van de wereld. Je loopt je eigen staart achterna.’

‘Ha ha.’

Erik huppelde even ter plaatse en vervolgde dan zijn parcours op leven en dood. Zijn kuiten hadden reeds de foeilelijke gespannen vorm aangenomen van een hobbysporter op middelbare leeftijd: iemand die vroeger via valse doktersbriefjes de gym- en zwemlessen omzeilde en jaren later verslaafd werd aan termen als ‘marathon’, ‘barrière’, ‘grenzen’, ‘melkzuur’ en ‘hartslag’. Te bruin verbrande kuiten, bah.

Marlize dook weer in haar lectuur. Vijf minuten later naderde Erik alweer. Hij maakte blijkbaar rondjes.

‘Ik heb vannacht gedroomd dat ik een regenworm was’, hijgde hij.

‘Ik zie het voor me, Erik, helemaal.’

‘Ik kon verdorie mijn pik in mijn eigen kont steken.’

‘Het beeld wordt nog scherper, Erik. Loop heen. Je kont volgt. Morgen een rokje aan.’

‘Doe ik, Marlize.’

‘En kom niet meer terug! Bespaar me je zweetdruppels!’

‘Laatste rondje! Nog één keer loeren naar mijn kontje!’

‘Sommigen lopen als een pinguïn,’ dacht ze. ‘En hun eerste ei is hun smerigste.’

‘Rondjes op z’n hondjes!’ riep ze hem nog na.

Marlize klapte het pocketje dicht en mikte het ding in de afvalzak naast de bank. Het was een gratis pocketuitgave van het zoveelste *whodunitje* van Peter Hespe waarin een moord gebeurt en daarna via bladvulling duidelijk moet worden wie het gedaan heeft. Het dunne ding was vorige zaterdag aan het station en aan enkele warenhuizen gratis uitgedeeld. Promotie voor Hespe – toch echt niet meer nodig, want er liep zelfs al een gelijknamige tv-serie op het scherm

van afgrijzen. Zappen, die handel.

‘En zo doodgewoontjes opgeschreven’, zei Marlize hardop vermanend tegen zichzelf. ‘Niks aan. Drie bladzijden duurt het om te beschrijven hoe een vrouw een sigaret uit haar handtas neemt (nee: ‘plukt’) en opsteekt, godverdomme. Dat is geen schrijven, dat is opschrijven.’

Marlize praatte wel vaker hardop met zichzelf, beroepshalve vooral. Een voorbijfietser keek even bevreemd opzij.

‘Niet tegen u, meneer. Boekenpraat.’

‘Kokkelkop!’ riep de man.

Hoorde ze dat goed? Verbaasd keek Marlize hem na.

‘Kokkelkop?’

Ze spiegelde naast de bank *haar wezen* in een allerlaatste overgebleven plasje hemelwater dat nog welwillend door de zon geadopteerd was.

‘Een paasei. Ik gelijk inderdaad op een paasei. Witte chocolade. Ik moet dringend naar Hawaï. Maar aan de vorm valt niks meer te veranderen.’

Marlize mikte haar kont op de vouwfiets en trapte zichzelf een beetje depressief naar huis in de Bambruggestraat. Wie kon liplezen, zou herhaalde malen het woord ‘kokkelkop’ ontcijferd kunnen hebben, dat als een praatballonnetje van tussen de eindstreep van haar lippen ontsnapte en de lucht in zeilde.

Toen ze afstapte en de fiets tot dwergproporties opvouwde, floot ze om zichzelf te troosten per ongeluk iets dat later een wereldhit zou worden.

Denise de hondin blafte uitbundig toen bazinnetje Marlize de deur tussen de garage en het woonhuis opende. Even kreeg de wind vrij spel.

‘Waf Denise!’

‘Waf waf waf waf waf waf waf!’

Denise ranselde uit pure domme vreugde haar eigen kont met haar staart.

‘Komt daar nou nooit eens iets anders uit?’, dacht Marlize. ‘Domme blafmachine. Doe eens iets... kats.’

Verse wanhoop belaagde haar gemoed. Daarom floot ze andermaal dat deuntje van daarnet, terwijl ze met Denise even de tuin in ging. Ze merkte het niet door de dichte beukenhaag: buurman Franklin hoorde het gefloten *airke*. Binnenkort zou hij door dat gefluit rijk worden. Verbaasd, gaandeweg gebiologeerd, dirigeerde hij zijn oorschelpen naar de bron van het menselijke fluitgeluid toe. Buurvrouw Marlize was weer haar lippen aan het tuiten. En hoe! Dat werd een hit! Dat was zo zeker als twee plus twee vier was.

Hij greep naar zijn iPhone 4S en capteerde stiekem, gescheiden door een dichte haag van een halve meter en zonder haar medeweten, een goedgevulde partituur van gefloten nootjes. *Gefundenes Fressen*.

Diezelfde avond nog ging muzikleraar Franklin aan de slag. Hij drapeerde zijn *kingsize* zithammen over de pianotaboeret. Een dergelijke notencombinatie kon zijns inziens niets anders dan scoren, wereldwijd scoren. Via de scheidingsmuur bereikte de verdunde, gefilterde pianoversie omstreeks elf uur de oren van Marlize. Franklin was er zich niet bewust van dat die muur al jarenlang zijn klanken en wanklanken doorgaf, althans: wanneer hij intens bezig was met noten vreten. In opperste verbazing aanhoorde Marlize in gesmoorde vorm haar eigen *airke*, dat ze al die jaren al op onbewaakte ogenblikken floot en gefloten had. Ze hield al helemaal niet van die overspannen dooievisjesvreter, maar nu voelde ze razernij in zich opkomen. Die vetzak mocht dat niet van haar afpakken! Dat was haar rechtmatige eigendom!

Toen het onregelmatige notenkabaal maar niet ophield, bonkte ze woedend met haar vuist op de muur. Geen gehoor. Daar was die scheidingsmuur te dik voor. Alleen flarden van wereldhits in wording baanden er hun weg doorheen. Eenrichtingsverkeer. Ze bonkte een tweede keer op de muur. Vergeefs. Verdomd. Eerst die gezondheidsidioot van een Erik en nu de pokkenherrie van volslanke Franklin. Tien minuten over elven. Te laat om nog aan te bellen. Overigens was dit een straat waar men niet bij elkaar aanbelde. Nooit. Het *socializen* beperkte zich tot korte dialogen *en passant* en hoofdknikjes in het openbaar. De Bambruggestraat werd vooral door *nivea's* bewoond: *niet in voor- en achtertuin*. Het sociaal cement bestond er uit stijf sel. De huizen waren heiligdommetjes; de straat was niet meer dan een buizenpost om zo rap mogelijk toe te komen of weg te gaan.

Marlize zapte de tv wat harder en dronk een glas plat water in één gulp uit. Op een Duitse zender denderde een trein doorheen een landschap dat als idyllisch aangekondigd werd. Verder was er geen commentaar. Ideaal voor de slapelozen. Moffenland in al zijn rurale glorie.

Pianissimo: de belendende geluiden stierven nu uit en haar woede ebde weg. 'Kokkelkop', articuleerde ze hardop. 'Kokkelkop'. Ze flitste de trein de duisternis in. Knisperend viel de tv nu zelf in slaap.

Toen werd er aangebeld. Marlize – reeds één voet op de onderste traprede – verstijfde. Op dit uur? Ze spitte haar gepijnigde oren, alsof ze hierdoor de identiteit van de late bezoeker kon definiëren. Bij de muzikleraar weerklonk niks meer. Geen noot. Aan de andere kant weerklonk nooit iets. Marlize wist zelfs niet eens hoeveel personen er in dat huis der ingeslapenen woonden. Er volgde geen tweede belsignaal. Dat verontrustte haar. Een bekende zou aandringen. Een onbekende met snode plannen... nou, dom van haar: die zou natuurlijk helemaal niet aanbellen. Die zou zich op een andere manier een weg verschaffen. De enige die nog zou aanbellen, zelfs op dit gevorderde uur, was

Erik. Gewapend met drank. Maar die periode was voorbij. Dat hij zijn pik maar in zijn eigen kont stak, de wurm. Denise reageerde al helemaal niet op het belgeluid. Ze lag uitgebreid in halfslaap in haar mand. Gewoonlijk reageerde ze met twee korte blafjes op de bel. Was er wel aangebeld daarnet?

Ja? Nee?

Toen beseftte Marlize plotseling dat huppeldepup aan de deur via het erker-raam kon merken dat er hierbinnen nog volop licht was. Was het onbeleefd die schakelaar linksonder aan de trap in te duwen en slaapduisternis af te kondigen? Nee toch? Er bestond toch zoiets als een privéleven?

'Nee', besliste ze dan. 'Of ja'.

Denise gromde even in haar halfslaap.

Het was de duivel in hoogsteigen persoon.

'Ik kom je halen', zei hij. Vurige vlammen dansten om zijn lendenen. Hij tikte met de steel van een grote vork op de grond. Hij had iets van zowel een imker als van een advocaat: streng achterovergehaakt inktzwart uitdunnend haar, een harige bijenborst, messcherpe vouwen in zijn broek, iets potsierlijks driehoekigs op zijn kruin met een voile waar je doorheen kon kijken, iets wat voor een toga of een cape door moest gaan. Hij rook zoet en zuur en verbrand tegelijkertijd. Er hing voortdurend wat rook om zijn hoofd. Hij sprak bekakt.

'Je levende leven heeft lang genoeg geduurd'.

'Wat voor de duivel... '

'Net wat je zegt, ouwe meid'.

Hij grimlachte twee brokkelige rijen zwarte tanden bloot waartussen een roze stuk kauwgum geklemd zat. Een autokerkhof.

'Maar... '

'Tijd voor een zwanenzang. Ik draai even aan de volumeknop'.

Marlize sloeg zijn hand weg die naar haar linkerborst greep.

'Vieze vent!'

'Wat is daar nu vies aan? O ja, over vies gesproken, waar ik eigenlijk voor kom: kun jij de ketting van mijn fiets weer opleggen? Ik ben daar zo onhandig in. Ik maak mijn handen niet graag vuil. Toe, in de naam van mijn rijwiel: help ons!'

'Ben je betoeterd? De duivel fietst niet.'

'Laat je me niet binnen, engel?'

'Moet ik de politie bellen?'

'Ik wil alleen seks met jou, honnepon. Ik kick niet op kinky uniformen.'

Weer opende zich de schroothoop van zijn bakkes.

'Viespeuk.'

'Er ligt hier vlak voor je huis een dode hond op straat. Doe je er iets aan voor de eksters met zijn darmen gaan lopen?'

‘Daar tuin ik niet in. Lijkt wel een boekje van Pieter Hespe. Arm plot, mager motief. Reden te meer om weer vlug naar binnen te gaan. Slaap wel, Lucifer.’

‘Slapeloos, juffie, slapeloos ben ik.’

‘Waarom bel je hier eigenlijk aan? Op dit uur?’

‘Je hebt Erik en Franklin de duivel aangedaan. Ik kom je rekenschap vragen, kokkelkopje. Zoiets gebeurt altijd omstreeks middernacht. God houdt van symbolische getalletjes en tijdstipjes, de duivel evenzeer. Reisje met mij maken?’

‘O... O... *spirits of the past* hé... Beetje kersterig, vind je zelf niet? Waar gaan we naartoe? Het verleden? De toekomst? Het heden? Maar we zijn hier al hoor, lucifersufferd. Bah, dat luchtje!’

Marlize wapperde met haar handen.

‘Gaan? Vliegen zul je! Buitenvliegen! Nu ben ik op mijn solfer getrapt. Ik en ik alleen beslissen over de eindbestemming. Wij beidjes dus... gezellig onder elkaar... hi hi hi.’

‘Melige mop. Vreselijk duivels plan. Ik ben onder de indruk. Waarheen gaat de trip? Enkele reis naar de hel?’

‘Hou nu maar je waffel, sterveling.’

Onverwacht tilde de duivel haar met één dwingende oogopslag en zonder haar aan te raken op en steeg met haar schreeuwende zelf naar het duistere uitspannel boven de schuimende boomkruinen. Daar zette hij koers naar het verre oosten, terwijl de huisdeur van Marlize diep beneden hen met een zware dreun dichtklapte. Denise verroerde niet eens een poot. Ze kon dat ook niet meer: ze was inmiddels in doden lijve echt wel de hond op de straat, want de duivel had gelijktijdig zijn werk gedaan zonder dat Marlize er erg in had gehad. Dat lag in zijn macht; hij kende immers geen menselijke tijd of chronologie. Spartelend en schreeuwend als een mager speenvarken werd ze mee de nachtblauwe lucht in gevoerd. Gelukkig voor haar was het donker, zodat haar hoogtevrees haar een ietsepietsie minder parten speelde. De duivel voerde nu de snelheid op. Naarmate ze verder oostwaarts suisden, werd de lucht vermengd met melkachtig witte slierten. Marlize staakte haar gespartel en geschreeuw en gaf zich willoos over aan de vloeduivel.

Toen Franklin de volgende ochtend achterwaarts zijn garage uitreed, hobbelde zijn achterwiel over een dode hond. Geschrokken stapte hij uit en constateerde dat hij de trouwe viervoeter van zijn buurvrouw in de prak gereden had. De trouwe kop lag als een vreemd voorwerp geknakt in een eigenaardige hoek ten opzichte van het lijf, waaruit een deel van de inboedel pulde. Verbouwereerd zette hij zijn auto aan de kant. Hij belde aan bij Marlize, terwijl hij onvolkomen pogingen deed om niet naar de overleden Denise te kijken. Tweemaal, driemaal belde hij aan. Af en toe slalomde een auto om het kadaver heen.

Onverrichter zake keerde Franklin naar zijn auto terug.

'Ruimdienst bellen!' riep een voorbij zovende ligfietser, terwijl hij het telefoongebaar maakte. 'Kadaver op straat!'

'Godver' zei Franklin, die alleen maar vliegen en spinnen als huisdier duldde. Hij knikte, keek naar links en naar rechts, speurde de al net zo dode Bambruggestraat en de stille voorgevels af en nam toen een beslissing.

Vijfentwintig minuten later zat hij in de lerarenkamer van zijn school achter een automaatkoffie voor zich uit te staren.

'Slecht geslapen, Mozart?'

'Nee nee.'

'Je zou het niet zeggen.'

'Ewel, nu je 't zegt: inderdaad. Vannacht wakker geworden door een harde knal. Soort van dreun die je ruggengraat doet rimpelen. Niet meer geslapen. Of maar half. Toen ik opstond voor een glas water in de keuken en een sigaret in de tuin leek er overal een verbrande reuk te hangen.'

'Maar je leeft nog. Was 't je sigaret niet?'

'Amper. Maar ik heb gisteravond laat nog wel iets gecomponeerd. Er is eindelijk iets uit de bus gekomen.'

'De geest moet bezig blijven hé.'

'Ik kan nu aan die wedstrijd meedoen. Ik heb kans.'

'We gaan duimen.'

'Drie maanden niks... geen noot... en gisteren, plotseling...'

Franklin knipte met zijn vingers in het ijle.

'Het komt wel vaker onverwacht hé, zo'n meesterwerkje.'

'Zes uren les vandaag. Djeezes!'

Franklin boog zich weer over zijn bekertje inktzwarte troost en dook andermaal diep in zijn gedachten. Had hij werkelijk dat buurbeest overreden? Wat deed het op straat op dat vroege uur? Buitengesloten? Verdwaald? Waar was Marlize gebleven? Nog in bed? En... gadverdamme!

Franklin nam een haastslok en holde dan plotseling de lerarenkamer weer uit. Stom van hem om dat niet eerst te controleren.

Hingen er nog hondenbrokken aan zijn achterwiel??

Erik Viquier had een ongewoon beroep annex hobbelige carrière. Hij was doelman. Geweest. Na een steile vlucht in de landelijke voetbalcompetitie verkaste hij naar Italië, waar hij voor een eersteklasser speelde. Twee jaar later werd hij voor de duur van drie jaar en zeven maanden geschorst na bewijs van medeplichtigheid aan het fixen van een aantal matches. Vaarwel trillende netten en mollenpootje. Ex-doesman Viquier werkte heden ten dage halftijds in de fitnessclub Shakespier aan de periferie van de stad. Sinds hij thuis bij voorkeur een rokje droeg, was zijn relatie met *senior copywriter* Marlize

afgesprongen. Hij trok weer bij haar uit en verschanste zich tegenover het stadspark in een appartementsgebouw dat veel weg had van een honingraat. Op de vooravond van de nationale feestdag nodigde hij wat vrienden uit, bereidde spaghetti met frambozen en bekende dat hij graag vrouwenkleren droeg. Terstond groeide het avondje-*outing* uit tot een woeste verkleedpartij. Meteen ook werd Erik definitief persona non grata voor Marlize. Ze stopte voor de laatste keer zijn achtergebleven zeemansbroeken en –truitjes in de wasmachine en leverde die kraakvers omgaand af in een plastic zak aan de vooringang van residentie Parkzicht. Met een zwarte viltstift had ze er NO COMEBACK op geschreven. Zijn stalkgedrag beperkte zich daarna tot gezonde rondjes in het park, waar Marlize wel vaker kwam luchten, lezen of inspiratie opdoen.

Toen Erik die vrijdagvalavond andermaal zijn rondjes aan het malen was, werd hij plotseling op de hielen gevolgd door een heerschap dat het midden hield tussen een advocaat en een imker. Hij viel namelijk helemaal niet op en hij viel namelijk heel erg op. Hij hield een reuzenvork vast zoals een speerwerper dat met zijn speer deed. Eigenlijk voelde het aan alsof Erik het gewicht van de halve wereld op zijn rug meezeulde. Er was ook die solferreuk. Nu trapte de achtervolger hem echt even op zijn achillespees, terwijl de vlammen uit zijn voetzolen schoten.

‘Godver!’

Met een ruk hield hij halt. Zijn hele gestel protesteerde; zweet spatte uit zijn hoofdband.

‘Geschrokken?’

‘Zelfs een standbeeld zou kippenvol krijgen. Wie bent u? Waarom achtervolgt u mij? En u staat in brand.’

‘Dag Erik Viquier, voor de verandering in een sportbroekje gehuld.’

‘Ik vroeg wie ù bent. Ik weet al wie ik zelf ben.’

‘Sportbehaatje aan, Erik?’

De duivel – want hij was het in vlammen lijve – strekte zijn linkerhand uit naar Eriks borstkas. Die deinsde achteruit.

‘Het is vrijdag, heer Erik. Het laatste hoofdstuk van de week. Het ruikt naar zeep. Ga je mee om zeep?’

‘Man ik ken je niet. Wat raaskal je... En het stinkt naar solfer, als je ’t mij vraagt.’

‘Ha! Je ruikt doelgevaar!’

‘Wat voor de duivel... ’

‘Slim kereltje. Hij staat voor je. Achter je.’

Het heerschap verdween eensklaps, om weer achter Erik op te duiken en met zijn vork even in diens kont te poken.

'*Very funny,*' zei Erik, maar hij werd bleekjes om zijn neus.

'Zin in een *luchtmisdrijf?*' grijnsde de duivel. 'Je hoeft niet te antwoorden. Kom: mee met Lucifer.'

Het volgende ogenblik kliefde het tweetal al door de lucht. Eén ervan spartelde als een kater die in zijn nekvel gegrepen wordt, maar dat was totaal zinloos, gezien de diepte, nou: hoogte.

Toen Franklin bij zijn rechterachterband neerhurkte, keek hij stomverbaasd op zij. Een heerschap dat het midden hield tussen een advocaat en een imker hurkte namelijk krek naast hem neer. Hij viel helemaal niet op en hij viel ook heel erg op. Er likten vlammen om zijn lendenen. De kerel tikte met een belachelijk grote vork op Franklins schouder om diens aandacht te vragen.

'Een minuutje van uw kostbare tijd, Mozart? Even luisteren naar mijn stemvork, ja?'

'Eh... Wie ben... Je staat in brand, man!'

'Geen tijd om te blussen. Niet erg. Kan ik je helpen?'

De kerel prikte met de vork in de band. Terstond losten alle vier de autobanden hun lucht.

'Maar... verduiveld... '

'Goed geraden! De duivel in hoogsteigen persoon. Sigaretje, vetzak?'

De duivel plukte een verkreukeld pakje Laurens 48 uit zijn binnenzak.

'Nee. En ga weg.'

'Ik wel. Waar vuur is, moet rook zijn, ha ha.'

De duivel stak de fik in zijn sigaret door die even in zijn eigen lendenvuur te houden.

'O: bespeur ik hier hondenbloed?'

De duivel boog zich voorover om scherper toe te kijken.

'Man man man, dat ziet er niet goed uit. Hier is een reddend gebaar op zijn plaats. Kom.'

Na amper één trek katapulteerde de duivel zijn sigaret weer weg.

'Werk aan de winkel.'

'Maar... '

Een onbekende macht tilde Franklin eensklaps op en even later voer hij in het vaarwater van de duivel boven het stadspark zonder de minste aanraking van zijn achtervolger, die hem nu zelf voorvloog. Spartelen noch protesteren hielpen. De duivel dreef de snelheid op en weldra hadden ze het luchtruim boven de stad verlaten. Nog nooit had de volslanke muzikleraar Franklin zich zo licht gevoeld.

De luchten in het oosten vertoonden een rossige weerschijs toen de duivel met Marlize landde op het dak van een gebouw in oud-Bulgaarse stijl. Hij nam haar

mee naar een mosterdgeel vertrek met een glazen koepel. Omdat het vollemaan was, baadde de ruimte in kaaskleurig licht.

'Sofa,' knikte hij.

Marlize keek opzij.

'*Bienvenidos, compadres,*' grinnikte hij.

'Sinds wanneer spreekt de duivel Spaans?' grimlachte Franklin. Erik wierp haar een mak herkenningsslachje toe. Omdat de duivel geen echte tijd en chronologie kende – hij rekende in eenheden van 3,5 jaar, ook negatief – zaten zij er al, vóór haar. Maar dat kon geen van de drie berekenen. De tijd van de duivel was niet de tijd van de mensen. De wijzers schraapten en schilferden op een andere manier de tijd af.

'Jullie ook hier?! Hoe komen jullie... Kennen jullie elkaar?'

'Ja... Nee... '

Erik en Franklin schudden ontkennend op de tweede vraag terwijl ze even naar elkaar keken.

Haar mond viel open van verbazing. De twee zaten schaaachtig naast elkaar in een sofa met bloedrood rozenmotief.

'Vraag maar niks. Dit is wellicht een nare droom. Een nachtmerrie.'

'Of een *lachmerrie,*' grinnikte Lucifer. 'Ik amuseer me te pletter.'

'Wat is de bedoeling van deze ontvoering?' vroeg Marlize.

'Je bedoelt: topontmoeting,' repliceerde de duivel, terwijl hij haar een stoel toeschoof. Met een kletterend lawaai gooide hij zijn vork in een hoek. Hevig sissend smolt die binnen de drie seconden tot een plasje de grootte van een hostie. 'En ik spreek vloeiend Spaans sinds de Spaanse Burgeroorlog.'

'We dromen hé? Zo meteen worden we wakker en... '

'Jullie willen momenteel liever niet door mij geknepen worden om te zien of jullie al dan niet dromen. Ook slaapseks mag niet bruusk onderbroken worden, wisten jullie dat? Ha ha ha!'

'Hou op met die onzin. Hoe heet je eigenlijk? Wie ben je?'

'Lucifer. Satan.'

'Enige betekenis?'

'Lucifer is mijn hemelse naam; Satan mijn aardse. Ze hebben me mijn status van engel afgenomen en gedegradeerd tot demon. Maar dat pik ik niet. Ik beheer nog altijd een deel van het licht en ik begeer nog altijd dat andere deel.'

'Wat hebben wij daarmee te zien?'

'Ha! Een vraag als een vuurpijl!'

'Wel?'

'Wijze mensen vragen niet en geven evenmin antwoord.'

'Je gaat ons toch minstens uitleggen waarom we hier zijn?'

'Waarom is een duivelsvraag. Eigenmachtige constructie levert zogenaamde

antwoorden op. Pretentie. De mens is een Steak Pretentie, goed gebakken in helle vuur. Stel liever vast dat jullie hier gewoon zijn. Bij mij, Lucifer.'

'Wij eisen een verklaring!' zei Marlize fel. Ook de sofagijzelaars knikten heftig.

Lucifer nam zijn tijd om daarop te antwoorden. Het betrof immers zijn tijd. Eerst fabriceerde hij in een mum van tijd een prachtige wiettrompet. Hij schraapte met zijn hoefachtige voet over de grond en een steekvlam bereikte de punt van zijn joint.

'Iemand een trekje?'

'Ik wil wel,' zei Franklin.

'Geen sprake van, notenkraker' lachte Lucifer. Hij inhaleerde hardop implosief sissend en diep – zo diep dat de rook tot in de toppen van zijn tenen walmdde.

'Mm... lekker... beter dan een holbewoonster in haar kont nemen... of een achterlicht in zijn mond... mm... '

'Het niveau zakt zienderogen,' mompelde Erik. Marlize verzette zich even op haar stoel. Franklin voelde de weeën van vluchtkak tussen zijn zithammen opkomen; wanhopig probeerde hij zijn sluitspier onder controle te houden. De mosterdgele muren begonnen te zweten.

'Ha! Over niveau gesproken! Het zit zo... ' begon Lucifer. 'De notendiefstal... de vetzucht... het rokje... het onbegrip... de gefixte matches... de schorsing... die stomme gezondheidsrondjes... De kerfstok van je buurman en van je ex-lief, Marlize. Dat is allemaal mijn werk. Het is namelijk mijn taak om de tien geboden een zwik te geven, een eigen wending zeg maar, zonder dat dit echt opvalt. Gelijk bewijs ik hiermee de slechte aard van jullie, mensen. Beter te heersen in deze hel op aarde dan te dienen in een hemel die niet meer van mij is, niet-waar, stomme stervelingen? Ik... '

'En wat heb ik dan mispeuterd?' onderbrak Marlize fel. 'Buiten het feit dat Erik een ex is en Franklin een buur? Ik ken die tien geboden niet eens.'

'Aha! Een vraag met een wolfsangel! Van de *senior copywriter!*'

Lucifer sprak hierbij de sssss extra lang sissend uit. Hij nam daarna met een gelijkaardig implosief geluid een lange haal van zijn pretsigaret; andermaal verdween de rook spoorloos in zijn lijf zonder er weer uit te komen.

'Jij gaat de tien geboden herschrijven, dame. Mijn versie. En dat zal in romanvorm gebeuren. Daarvoor heb ik een vrouw nodig. Alleen vrouwen kunnen schrijven. Mannen schrijven alleen op. Jij schrijft het nieuwe evangelie. Mijn evangelie, met name.'

'En waar haal ik mijn inspiratie?'

'Je hoeft alleen maar de levende levens van je ex-lief en je dikke buurman te volgen – er steekt stof in voor een trilogie. Jullie worden mijn nieuwe Drievuldigheid.'

'Hela man!' protesteerde Franklin, terwijl hij zijn zithammen optilde en half uit

de sofa oprees. ‘Hondenmoordenaar! Nu weet ik het! Heb jij die hond vermoord?’

‘Die hond! Die hond! Ze heet Denise. Ken je nu nog haar naam niet?’ riep Marlize. ‘Maar...’

‘Zit!’ zei de duivel scherp. Het plasje in de hoek siste even vervaarlijk. Franklin zonk weer neer, want een zwaar gewicht drukte nu op zijn borst. Erik zat stilletjes van nee te schudden.

‘Hondenmoordenaar?’ herhaalde Marlize met gesperde ogen. ‘Mijn hond?? Denise??’

De duivel negeerde haar vraag. Hij maakte een weids armgebaar dat tien dingen tegelijk betekende.

‘Jullie zijn mijn apostelen. Ga heen en steel, roof, misleid, bedrieg, bedreig, lieg, verklik, ondermijn, verknoei en verknal. Jullie zijn mijn uitverkorenen. Vrouwen zonder kinderen eerst.’

Vanuit het zuiden kwam plotseling met ver geraas een bloedgolf opzetten. Doorheen de lage panoramische ramen zagen ze de vloed op hen afkomen. Iedereen sprong op.

‘Doe iets, demon!’ riep Marlize.

Vloekend greep Lucifer naar zijn vork, die hij in een mum van tijd weer uit het plasje in de hoek liet oprijzen. Hiertegen was hij niet echt opgewassen. Ooit was dat anders. Met een vreemd flappend geluid afgewisseld met onderdrukt gebulder nam de donkerrode tsunami bezit van de aarde om ze heen. Lucifer hief zijn vork dramatisch om de spoeling wat te temperen. De bloedgolf bereikte echter maximaal een hoogte van een halve meter; ze voelden zich helemaal niet overspoeld. Bovendien bevonden ze zich op de derde verdieping van iets wat op een balkanpaleisje geleek. Ze kregen alleen een bloedsmaak in de mond en het gevoel van verandering dat door hun aderen ruiste. De bloedgolf knabbelde even aan het oud-Bulgaarse paleisje en kabbelde dan rustig verder. Dit luidde het nieuwe seizoen in.

‘We bevinden ons nu in het segment rechtsonder in het hakenkruis,’ deelde de duivel mee. ‘Een nieuw seizoen, een nieuw geluid.’

‘Maar hoe bekijk je het? Draai je linksom of rechtsom met die swastika?’ vroeg Erik.

‘Noch de klokwijzers, noch de noties linksom of rechtsom zijn voor mij van tel,’ antwoordde Lucifer. ‘Ik hou alleen van alles waar een haak aan zit, ha ha ha! Geef mij maar kwantumbolle ruimtes! Onverwachte onvoorspelbare attractoren! Eenheden die zichzelf klonen!’

Het mosterdgele vertrek kwam in vuur en vlam te staan. Er deed zich een ontploffing voor. Ze hupten verschrikt achteruit. Waar Lucifer had gestaan, hing alleen nog een solferwalm.

Erik ontwaakte in het stadspark op een minuscuul eilandje omgeven door zeven fonteinen. Hoe was hij daar in hemelsnaam beland? Hij was niet eens nat. Hij wachtte een min of meer onbewaakt ogenblik af en waadde dan terug naar het vasteland van het park. Thuis merkte hij dat hij een zwarte hoofdband omhad. Die had hij nooit eerder gezien of gebruikt. Uit wat voor rare kwade droom was hij gestapt? Had hij een rondje te veel op en had hij het bewustzijn verloren? Een *barrière* doorbroken?

Diezelfde zaterdagochtend liep Franklin naar huis met hondin Denise aan de leiband. Hij ging nooit van zijn leven te voet en zeker niet met een vreemd beest aan de lijn. Eigenlijk was het eerder Denise die Franklin aan de lijn hield. Hij deponeerde het beest aan Marlizes voordeur, belde aan en stapte dan vlug naar zijn eigen honk. Daar belandde hij na intens getob in een gedachteloze toestand waaruit hij pas tegen de middag kon ontsnappen. Had hij een suikercoma achter de rug?

Marlize bevrijdde zichzelf op dat moment tegen haar zin uit een trance, gezeten aan de keukentafel, opkijkend van een tekst die zichzelf geschreven had via haar hand en waarover ze intens tevreden was. Nooit eerder had ze op die plek zitten schrijven. De tekst had haar al anderhalve maand een stevige hindernis geleken en wellicht ook (bij niet-levering) een bepalende verdragingsbult in haar carrière bij reclamebureau H*BB*S. Nu lag die er... voor haar... perfect. Nadat er werd aangebeld, trof ze Denise op de drempel aan. Dat beest had toch zelf niet... ? Nee, onmogelijk. Of toch. Na vannacht was alles mogelijk. Vannacht? Marlize pijnigde haar hersenen, maar verder dan een vage herinnering aan een nachtmerrie kwam ze niet.

Franklin had een vogelperspectief op de tuin van Marlize. Hij kon zelfs kiezen uit twee vensters. Wanneer hij niet aan de piano op de gelijkvloerse verdieping zat en schoolwerk verrichtte, gebeurde dat in een van die bovenkamers. Toen hij even opstond van een stapeltje corrigeerwerk – de muziekleraren lieten de laatste tijd niet meer zo erg met zich sollen als voorheen; ze berokkenden hun leerlingen ook huiswerk, zelfs nog laat op het schooljaar – ging hij werktuiglijk aan het venster staan om zijn blikken door de buurtuin te laten zeilen. IJlings trok hij zich weer terug: ze lag languit en halfbloot te schommelen in de hangmat tussen de berkjes. Had ze hem gezien? Hij bleef een halve minuut naar zijn voeten staren. Ze moest na al die tijd toch wel doorhebben dat hij van hieruit vrije inkijk in haar tuin had? Omzichtig naderde hij weer. De bandjes van haar bikini (nou: eerder *bikiniks*, zo minuscuul als dat *individuoding* was) hingen werkloos over haar bovenarmen. In plaats daarvan zag je twee witte lijnen die over haar schouder liepen, striemen welhaast, alsof dit lichaam jarenlang rondgezeuld had met een rugzak verzwwaard met stenen. Klaarblijkelijk controleerde Marlize momenteel de heide op brandgevaar: ze tilde de voorste rand van haar

hemelsblauwe zeebroekje op en begluurde vanuit liggende positie dit landschap intens.

'Bosschage, heide of vlakte?' vroeg Franklin zich af, terwijl hij zich voor deze ene keer zijn vogelperspectief beklaagde. Denkend aan deze biotopen (*'Kan ze fluiten met haar schaamlippen?'*) speelde zich in zijn hoofd andermaal het *airke* af dat ze vaak floot. Hij had het verder uitgebreid, bewerkt, gearrangeerd, in de schoolstudio professioneel opgenomen en daarna digitaal ingezonden voor de nationale instrumentale wedstrijd van NNMMA: No Noise More Music Academy. Het winnende nummer zou niet alleen een prijs van € 25 000 scoren, maar ook gepromoot worden in film- en tv-middens. De oplage van de mini-cd bedroeg 100 000 exemplaren.

Toen ze het panorama weer sloot en haar hoofd wendde, hupte Franklin andermaal achteruit. Vlak daarna hoorde hij een mannenstem. Die klonk hem bekend, zelfs vertrouwd in de oren. Erik? Weer spiedde hij door het raam. Gadverdamme. Het was die Erik weer, blote bast, badhanddoek om de lendenen. Die was toch weer verhuisd? Hij kwam met twee overvolle cocktailglazen aan-dragen.

'De rokkendrager/rokkenjager is terug!'

Franklin begon zonder dat hij het besepte zijn kersverse werelddeuntje te fluiten. Hij merkte dat zijn burens nu bevreesd naar zijn venster opkeken. *Damned:* hij had de hor in laten zitten. Ze konden hem duidelijk horen, als stonden ze naast hem. Er greep even een kort gemompel plaats tussen de twee. Dan gebaarde en bewoog Marlize met haar cocktail: 'Kom er een drinken!'

Franklin grijnslachte betrapt.

'Ik?' wees hij onnozel, zich in zijn omvangrijke buik prikkend.

'Komaan!' riep ze.

Ook Erik gebaarde nu uitnodigend.

Franklin spoot zigzaggend enkele haastbuitjes Azzaro TWIN for MEN in zijn meest bedenkelijke huidplooien, harkte met zijn vingers zijn haar achteruit en spoedde zich naar de begane grond. Een uitnodiging in de Bambruggestraat deed zich maar eens om de duizend jaar voor. Dan moest je er voor zorgen dat je er goed uitzag en niet naar oude vis stonk.

"t Is Franklin hé? De naam. Dat wij al zolang burens zijn en... '

"t Is Franklin,' herhaalde hij dwaas, knikkend als een kind.

'Marlize. De badgast is Erik. Wat heb ik daar gehoord?'

Dat mens viel godverdomme met de deur in huis.

'Eh?'

'Daarnet. Daarboven. Je floot iets.'

Marlize beeldde net iets te heftig uit wat ze bedoelde; een gulpje lekkers

walste uit haar cocktailglas en pletste op het kunstgras. De hangmat schommelde vervaarlijk.

‘Oei. Overvloed. Wil je er ook één?’

‘Eh... bah ja... graag. Fluiten is een tic van mij.’

‘Nog een vakantiejob gedaan bij de bouwvakkers?’ lachte Erik. Hij herschikte zijn handdoek om zijn middel, waardoor zijn lul en klotenzak even een gastoptreden verzorgden.

‘Prepareer jij nog een glas, Erik?’ verzocht Marlize.

‘Aye aye!’

‘En doe wat kleren aan over dat kippenvel.’

Ze drapeerde de bikinibandjes weer over haar schouders.

‘Ik gooi de handdoek in de ring. Zo terug.’

‘Nee, serieus,’ vervolgde ze. ‘Daarnet, daarboven stond je te fluiten. Ik herkende het precies.’

‘Ik zit in de muziek hé, de hele dag. Ik loop driekwart van de dag te fluiten. Dat spaart de stembanden.’

‘Ah ja. Beroepsvorming hé. Zitten we met een nieuwe Ennio Morricone in de straat?’

‘Ha ha.’

‘Of een papegaai?’

Ze keek hem even scherp aan. Eigenlijk moest ze hem niet, hoewel ze nog maar zelden contact hadden gehad.

‘Neem een stoel. Erik is zo terug met de Devil’s Sperm.’

‘Straf spul?’ vroeg Franklin ongerust. Alcohol had de vervelende gewoonte ruis in zijn bloed te veroorzaken.

‘Zuiver natuur, zelf gefabriceerd: Mekhong whisky, Bulgaarse mastika, tula-meenpulp, volle melk, een kwart van een madame Jeanette-peper, geen rietje.’ Franklin knikte gerustgesteld toen hij het woord ‘melk’ hoorde.

‘Devil’s...?’

‘Sperm,’ vervolledigde ze. ‘Het duivelskwakje.’

Ze zwegen een volle minuut. In de Bambruggestraat wemelde het van zulke minuten.

‘Is Erik op bezoek? Ik herinner me...’

‘Hij is terug. Woonachtig, bedoel ik. Hij is hier weer ingetrokken, ja. Ik had nochtans gezworen... Ach, jouw zaken niet. Dat ga ik niet aan je neus hangen.’

‘Aha. Tiens, wat een toeval. Een paar nachten geleden... Ik denk... Ik herinner me...’

‘Ja?’ Ze slurpte ongegeneerd van haar Devil’s Sperm.

‘Zou het kunnen dat hij in mijn dromen opdook? Jullie beiden? Vreemd hé... En nu...’

‘... is hij terug, ja. Lukte het nog, Erik?’

Erik grijnslachte breed. Hij had een zwart T-shirt en een roze boxershort aange-
trokken en droeg de cocktail voor Franklin als een maagdenkaars in een proces-
sie voor zich uit.

‘Hier, buurman. Een kwak gezondheid. Laat het je smaken.’

Franklin nam de bokaal in ontvangst.

‘Geen rietje, lekker slurpen. *Bottoms up.*’

Ze klikten even de glazen tegen elkaar.

Marlize richtte zich nu tot Erik: ‘Erik: zou het kunnen dat jij in een droom van
Franklin hebt gefigureerd?’

‘Ja, in een Bulgaars vampierkasteel,’ lachte hij spottend.

Geschrokken slikte Franklin zijn eerste gulpje Devil’s Sperm door.

‘Maar ja! Daar was het! Een... zo’n... een soort spookkasteel. Rare kleuren.
Bloed. En jij was er ook, buurvrouw. Jij was er ook.’

‘Tiens. Zou het dan zo zijn dat dromen zich wederzijds voordoen? Jij droomt
van mij, dus ik droom van jou?’

‘Dat is dan een nachtmerrie!’ riep Erik uit.

‘De duivel...’ opperde Franklin hardop, terwijl hij in zijn glas staaarde. ‘De duivel
was er ook.’

‘Hoe zag hij er uit?’

‘Dat weet ik niet meer.’

Franklin nam nog een slok van het opake witte goedje, waarin een firmament
van slierten en schilfertjes zweefde. Een Melkweg, voorwaar.

‘Jullie moesten dit de Milky Way genoemd hebben. Eigen brouwsel?’

‘Hi hi hi. Zeker weten! Vind je het lekker?’

‘Het is alsof engeltjes... Nee: sorry, geen clichés.’

‘Je hebt gelijk. Een cliché is als een kathedraal met duivenstront op.’

‘Doen wij niet aan mee, nee.’

‘Dat rijmt.’

‘Mijn prostaat in de Bambruggestraat...’

‘Hou op, Erik.’

‘Lekkere afdronk.’

‘Ik heb er hele karaf van gemaakt; hou je niet in.’

Marlize floot nu naar Erik: ‘Haal je er nog eens drie, schat? Het smeert de keel
zo lekker en het werkt verslavend. Als we er aan toegeven, zijn we af van onze
verslaving. Het fietst zo heerlijk naar binnen.’

‘Duivelssap komt eraan!’, riep Erik. ‘Drink jullie grondsop op, goddelozen!’

‘Zeg,’ zei Marlize, ‘nu je het zegt... bij nader inzien... ik was er inderdaad ook
bij... bij jullie twee bedoel ik. Zou best wel eens kunnen, dat we elkaars droom
bevolken. Of nee: dat we tegelijkertijd in elkaars droom zitten... hé... En ik had

korte tijd daarna een werkstuk gereed waarvan ik niet begrijp hoe ik het in hemelsnaam klaargespeeld had. Het leek wel alsof het zichzelf geschreven had. Of dat iemand anders het voor mij gemaakt had.'

'Ik liep die dag met jouw hond aan de lijn naar huis! Onverklaarbaar, maar ik vond het... normaal. Alsof... Hoewel ik niet zeker weet...'

Denise hief voor de eerste keer lodderig een ooglid. Ze had na Franklins entree haar mand in de keuken verlaten om zich na een aandoenlijk slakkengangetje over het pad naast de tuintafel neer te vlijen.

'En ik zat dan op fonteineiland in het stadspark gevangen! Hoe ik in hemelsnaam daar terecht ben gekomen... de duivel mag het weten.'

'Je neemt daar toch wel af en toe een natuurdouche na je rondjes hé,' zei Marlize. 'Als het weer het toelaat.'

'Ja, maar...'

Ze keken elkaar vorsend aan en dronken gelijktijdig hun grondsop op.

'Klopt dit wel allemaal?'

'De duivel is ermee gemoeid.'

Erik sprong op: 'Ik haal dus nog drie kelken duivelsmelk.'

'Wacht eens. Heb jij ook... Jij hebt toch ook die droom gehad hé?' vroeg Marlize. 'Ja hé?'

'Ik herinner me niet veel,' antwoordde Erik. 'Eh... of... potverdorie, Franklin, ja: zaten wij... zat jij niet... zat ik niet... in een kamer met eh ... luciferkleurige muren? Hé?'

'Zat... zat... zat... ' bouwde Marlize na.

'Zie je wel! Dacht ik het niet!' riep Franklin.

'Ik herinner me hoogtevrees,' zei Marlize. 'En ik heb dorst. Zat. Die zat.'

Ze reikte haar leeg glas naar Erik. Franklin deed hetzelfde.

'Is er nog?'

'Er is nog zat, schat. En ik wring er nog wel verse uit.'

'Goed. Werk je niet te pletter. Hou nog wat sappen over voor vannacht, ha ha.'

De Devil's Sperm begon zijn werk te doen. Nog drie cocktails later, bij ondergaande meizon, wees Franklin met dramatisch gestrekte arm naar zijn dichtste bovenvenster en sprak tot zijn nog immer halfontblote buurvrouw en haar zwartzalmroze zaadtoeleverancier: 'Ziedaar mijn zielenluik naar binnen gericht, mijn vergezicht naar buiten gericht, de hemelspiegel voor mijn instrument... ' '... mijn fluitje van een cent...' vulde Marlize aan, terwijl ze rechtopzittend in het midden van de schommelende hangmat haar evenwicht verloor en hikkend lachend slagzij maakte. Moeizaam klauwend kwam ze weer overeind.

'Fluit nog eens voor de kokkelkop, toe,' fleemde ze.

Denise de hondin kwam grommend overeind; een zwerm kwaad kwetterende vogels scheerde als een luchtwaffe over de berkjes.

‘Jij niet, blafmachine!’

‘Wat zei je?’ vroeg Franklin, terwijl twee van de tuinstoelpoten waar hij op zat dieper in het kunstgras wegzonken. Hij morste wat duivelssap op zijn rechterbil.

‘Wie zaad slikt, kan fluiten.’

‘Ha ha ha ha!’ lachte Erik dronken.

‘Wat geven ze je in de refter op school te vreten, zangvogel Franklin?’

Marlize articuleerde langzaam, loom en lijsig. Haar roestige stembanden leken de woorden als met een trage hijskraan vanuit de peilloze poel van Devil’s Sperm in haar maag op te vissen.

‘Weet je wel altijd wat je achter je... tussen je... om het even... onder je tanden krijgt? Hé?’

Franklin keek haar dronken aan. Hij zag alles dubbel. Ze zat met z’n tweeën op de hangmat; de vier bikinibandjes hingen weer halfstok. Erik hing met z’n kloon languit in een ligstoel die steeds maar wegzeilde en terugkeerde. Zijn teelballen en zijn lam gedronken lul lagen buiten westen in zijn boxersshort. Was er hier nog iemand? Geweest? Steeds weer meende Franklin dat dit zo was. Geweest was. Waar was hij? De omgeving veranderde voortdurend. Wie zat hier daarnet ook? Met z’n hoevelen...

‘... piano... vals gebit... uren hebben... muren hebben het gehoord... oren... zei ik... Erik... waar of geen waar... ‘

‘Devil’s Sperm!’ brulde Erik plotseling. Hij probeerde uit de ligstoel te komen en rechtop te springen om te toosten, maar dat lukte niet. Denise kwam overeind.

‘Franklin! Santé! Gezondheid! Op mij!’

‘Erik’s Sperm!’ joelde Marlize. ‘Een fluitconcert op Erik’s Sperm! Joehoe!’

Franklin boerde ongewild hardop en secondelang. Verschrikt probeerde hij hun blikken vast te houden. Zijn oogballen gingen echter ieder huns weegs. Hij tui-melde opzij met zijn tuinstoel, gooide gelijk zijn halfvolle glas in Eriks schoot en braakte dan wellustig een kruidenperkje onder. Denise stortte zich grommend op hem.

Franklin werd wakker met een hondenkop. In zijn muil overheerste de kots-smaak. Hij drapeerde zijn kop tussen zijn voorpoten en gaf zich over aan bodemloos ziek-zijn, zo horizontaal mogelijk. Aldus overbrugde hij een nacht en een dag – overgeleverd aan een kosmos van zinloze en zieke flitsen, spiralen, pijlen, slingers, sterren, zwarte gaten en walgelijke Melkwegvellen. Tussendoor zweefden er enkele toonloze noten, maar de ladders bleven telkens buiten zijn bereik. Af en toe gromde Franklin in deze ziekelijke halfslaap. Toen hij na een eeuwigheid misselijkheid eindelijk wakker werd, merkte hij dat hij in een honden-hok lag. Een zware ketting die van om zijn nek vertrok, leidde meanderend

naar een stalen pin met een oog. Die was diep in een in de grond verzonken betonblok gedreven drie meter buiten het hok. Franklin balde ongeloof, paniek en nieuwsgierigheid samen en verkende zijn opgelegde territorium. Hij bleek net om zijn hok heen te kunnen; wrikken of sleuren aan de pin of met de ketting was totaal zinloos: zoveel was duidelijk. Hij blafte schril en keerde beschaamd omwille van zijn blote kont en zijn stomme ontsnappingspoging naar zijn hok terug.

Zestien dagen later arriveerde bij de heer Franklin Vervecken in de Bambruggestraat het heuglijke bericht dat hij de laureaat van de NNMMA-wedstrijd geworden was. In verband met zijn inzending *RacecaR* was er sprake van unanimititeit in de vakjury. De weken daarvoor hadden Marlize en Erik Viquier de nodige maatregelen getroffen betreffende Franklins school. Ze hadden zijn huis overhoop gehaald en zowel telefonisch als papieraal als digitaal de noodzakelijke administratie verricht om hem gedurende de maanden mei en juni buitenspel te zetten. Een paar luttele (vervalste) documenten stuurden hem naar een alcohol- en vetontwenningskliniek in het groene hart van een aanpalend buurland. Het ging om mentale en fysieke gezondheid bij hoogdringendheid. De schooldirectie diende dus voor vervanging te zorgen. De maanden juli en augustus vormden geen probleem; alle leraren in het middelbaar hadden dan immers vanzelf vrij. Erik en Marlize hadden zelfs de moeite genomen de stapel verbeterde huiswerkbladen die ze in een van de bovenkamers aantroffen in een postpakket naar het secretariaat van de school te zenden. Medio augustus zou de school geüpdatet worden betreffende een eventuele heropstart in september.

Erik Viquier nam zijn intrek naast Marlize. De 'comeback' was dus toch een feit geworden. Na veel oefening en volgehouden routine ontpopte hij zich geleidelijk tot een aanvaardbare versie van de nieuwe Franklin Vervecken. De bewoners van de Bambruggestraat kenden elkaar immers nauwelijks. Hij goochelde met haarkleur, crèmes, kleren, kleuren, houdingen, loopjes en tics. Hij zorgde er voor dat hij zichtbaar ging joggen en aan gezondheid deed. Hij liep net snel genoeg langsheen deuren en vensters en tuinen van de stille Bambruggestraat, handdoek in de nek, zweetband om het hoofd om geloofwaardigheid te kweken: ja, die volslanke eenzaat Franklin was toch maar goed op weg naar een normaal lichaam! Goed bezig. Een aanwinst voor de buurt.

Marlize liet zich evenmin onbetuigd. Ze liet elke avond na haar werk twee honden uit: Denise de bruine hondin en Pasja de zwarte poedel. Die laatste was de lastigste. Hij arriveerde elke avond hijgend en snakkend naar adem aan de deur in de garagepoort, waar hij al helemaal niet door wou. Er deed zich dan telkens een scène voor. Wie scherper toekeek of zijn oor te luisteren legde, had

kunnen denken dat Pasja iets wou roepen, zoals een mens dat zou doen. Maar de Bambruggestraat had net zo goed in gestold Pompei kunnen liggen: niemand schonk ooit enige aandacht aan het drietal, en zeker al niet aan die koppige kroeskop van een hond wiens schor gehijg elke avond verzandde in schrill gepiep.

Er lagen enkele weken zomervakantie in het verschiet. Als in een roes zette Marlize zich aan het schrijven. Ze was zwanger van een roman. Een allesverzengende *bitch* met een franke muil en ontembaar libido speelde er de hoofdrol in. Kruistochten in liefdesnaam! Vuur en vlam! Erik maalde kilometers, tilde kilogrammen, temde honden (die hij nu zelf ook op oneven dagen uitliet) en berekende gezondheidsprogramma's voor de fitnessers in Shakespier. Eind augustus zou hij de muziekprijs uitgereikt krijgen op een plechtigheid in de hoofdstad. Hij geleek ondertussen al volledig op de identiteitskaart van Franklin Verveckken. Hij bewoonde diens huis de helft van de tijd en daalde via een loopbrugje op twee trapladders ook zeer regelmatig in de tuin van Marlize neer: koken, neuken, tv-kijken en drinken deden ze samen. De honden vergleden in een zomerse halfcoma. De hitte werd hun vaak te bar; ze brachten heelder dagen languit door, hijgend met hun tonglappen ver uit hun muil.

Eenzelfde droom kan nogmaals gedroomd worden. Zelfs meerdere keren. Op een bloedhete valavond – de zonnehitte was de straatbedekking veruit aan het koken – werd er aangebeld. Dat gebeurde gelijktijdig zowel bij Erik als bij Marlize. Ze konden allebei de beide belsignalen horen. Pasja en Denise kwamen grommend half overeind. Erik griste een handdoek van het droogrek, bond die om zijn middel (hij was in zijn 'eigen' keuken een verrassingsschotel met aubergines aan het prepareren – een staaltje van naaktkoken) en ging opendoen op hetzelfde ogenblik waarop ook Marlize *in her birthday suit* gewikkeld in een Tunesische stranddundoeck haar eigen deur voorzichtig opende.

Het was de duivel in hoogsteigen persoon.

Hij stond zowel aan de voordeur met het huisnummer 66 als aan die met 68.

Marlize en Erik schrokken zich een bult toen ze zich even voorover bogen om te zien wie bij de buur had aangebeld. Fata morgana?? Spiegeltweeling??

'Ik kom je halen,' zei hij tegen Marlize.

'Ik kom je halen,' zei hij tegen Erik.

Zijn blikken gleden onbeschaamd over hun blote bast. Hij ontkleedde ze moeiteloos tot op de draad.

'Maar eerst gaan we een feestje bouwen. Zijn de eierplanten gaar? Is er ook hotdog? Ja hé?'

Lucifer tikte met een grote vork op het trottoir.

'Ik zorg voor het vuur, hi hi hi! Mannen en vuren: een oud verbond.'

Vurige vlammen dansten om zijn lendenen; verzengende avondzonnehitte verschroeide nog altijd de straat. In de verte manifesteerde zich een wolk zwanger van zwart vocht en vuur, maar dat merkten ze niet. Marlizes dundoek smolt in een oogwenk; Eriks handdoek ging krullend als een snipper papier in het vuur op in het niets. Ze deinsden allebei een stap achteruit. Daarop verliep de visitatie van de duivel zeer intens: hij harpoeneerde zijn purperen lul in de mond van Erik zowel als in de kont van Marlize (die zich in een vluchtreactie omgedraaid had). Er was geen ontkomen aan deze prompte stijfheid. *Harde Lust muss sein!!* 'Een woord vooraf!' riep Lucifer. 'Intro! Aangekondigd bezoek! Beleefder kan niet! Mondje! Kontje! Hondje! Ha! Ha! Ha!'

Lucifer kwam klaar gelijktijdig in huisnummer 66 en 68, woest met zijn vork boven zijn hoofd wiekend. Een grote vloedgolf haastzaad bevolkte de uithoeken van haar provinciën en zijn zevende gehemelte. Met bezwete koppen en kil kippenvel alom ondergingen de gastvrouw en de gastheer de penetratie. Ze werden koud gepakt bij een temperatuur van om en bij de 38 graden Celsius. In de beide gangetjes walmden een solferlucht. Ondertussen weerklonk in de tuin het klaaglijke janken van Pasja en Denise, af en toe begeleid door het rammelen van kettingen.

'Brr... Lekker. En straks Erik en Denise, en Pasja en Marlize, op een bedje van kunstgras? *La hondition humaine? La kontition enchientée?*' riep de duivel hees, terwijl hij zijn rokende lul weer uit mond en kont trok.

'O... Ik spreek vele talen... hoe onvolkomen ook... maar hoor ik daar ook kettingen? Wat een kruisbestuiving! *The Beast is alive... and kicking and ketting!*

'Djeezes! Je bent zat, Lucifer,' bracht Marlize het er moeizaam uit. 'Je bent Lazarus. Wat heb je in hemelsnaam gezopen?'

'Devil's Sperm?' opperde de duivel grijnzend. 'Mijn aubergine zocht zich een weg naar een liefdesgrot. Wat vloeit, wil vast worden. Wat vast is, wil vloeien. Denk inderdaad aan Lazarus, de Bijbelsukkel, de afgesmoltene.'

'Vuile verkrachter die je bent!'

'Stembanden oké, notenkraker?' vroeg hij spottend aan Erik. 'Lekker gesmeerd? Toontje hoger zingen, achternicht? Of ben je liever als holbewoner aangesproken? Naai ik je een rieten rokje aan? Duurt twee helften lang.'

'Misdadiger!' fulmineerde Erik. 'Lafaard! Gedegenererde homo!'

'Ho ho ho Viquier-Vervecken! Rustig maar. Wik je woorden. Noem mij bijvoorbeeld heilige misdadiger. Of aartsengel. Vergeet niet dat ik een hoge positie had in de hemel hé! Ik miste uiteindelijk alleen de aandelenvergadering. Ietwat andere agenda, ja. En daarnet bewees ik die hogere positie in je hoofdgleuf, ha ha ha! Knielen heb je gedaan. Knielen tot je kreukte in je huidplooiën en je bilspleet ondertussen de afgod van de achternichten dankte. En ja: ik ben nedergedaald op deze aardkloot. Beetje gedegradeerd, dat wel. Dat geef ik toe. Maar

ik heb ook het hoogterecord. Wie doet me dat na?’

‘Hotdog?’ bracht Erik nu zwakjes in, bang naar de tanden van de vork loerend. ‘Ja,’ zei Lucifer. ‘Vast voedsel. Maar eerst het navocht van mijn aubergine beheersen.’

Hij bracht een van de tanden van zijn vork in zijn lendenvuur en schroeide er daarna zijn lul mee dicht.

‘Moet ik je kut eerst nog dichtnaaien?’ bood hij Marlize aan.

‘Nee,’ zei ze. ‘We zijn hier niet in Somalië. Dit is een geschaafd land. Ik wil wel mijn Tunesische stranddundoeek terug.’

‘Komt onmiddellijk voor de bakker. Jij ook je mediterraan lendendoekje terug, Jezus Viquier? Of moet ik Vervecken zeggen? Djeezes: ga je vaak met Jetair weg? Koop eens een andere handdoek.’

‘Daag me niet uit.’ repliceerde Erik, inmiddels ietwat bekomen van de verkrachting. ‘Ik heb ook nog wat textiel van Thomas Cook liggen.’

‘Dacht ik het niet, rokjesdrager,’ antwoordde Lucifer, terwijl hij een Laurens 48 opstak.

Mosterdgeel zonk de zon weg in de augustusavond. De achterkant van de beide huizen nam in de laatste gloed van de dag oud-Bulgaarse proporties aan: lagen natuursteen, kruiswoordraadselachtige kloosterstenen in balkankleuren, houten dwarsbalkjes, orthodoxe glasramen en gebeeldhouwde series hakenkruisen wisselden elkaar in een vreemd soort symmetrie eclecticisch af – een beetje zoals het cyrillische schrift: grillige maar toch beheersbare meetkunde. De kopers ploert deed duidelijk haar werk – hallucinant.

‘Dit is niet jullie balkon, maar jullie Balkan,’ grapte Lucifer. ‘En zoals je ziet: de wereld draait vierkant in het rond. SATOR AREPO TENET OPERA ROTAS. Heb je mijn hoofdletters gehoord?’

Hij aaide de honden over hun kop en schoot zijn sigarettenpeuk tussen duim en wijsvinger weg.

‘Tuinfeestje?’ suggereerde hij. Ze knikten.

‘Waarmee laven we onze dorst? De Devil’s Sperm is op, helemaal op. Nietwaar, Pasja?’ zei Erik.

De zwarte poedel hief schaapachtig zijn kop en leek te kokhalzen, als een kat die een haarbal in haar maag voelde tolleren.

‘Een Bloody Mary?’ stelde Marlize onderdanig voor. ‘Erik maakt die als geen ander. Ze zijn erg lekker.’

‘*Bloody it is,*’ knikte Lucifer. ‘Mag ik je feliciteren met de keuze. Doe wel wat kleren aan als je de drankjes maakt, Erik. Ik wil namelijk geen vetogen op mijn Bloody zien drijven. Het is geen kippensoep hé. En breng die hotdog mee. Geen aubergines voor mij; er zijn grenzen aan de gezondheid. Hotdog is goed.’

Denise en Pasja hieven geschrokken hun kop. Hij plantte zijn vork in de grond

naast het kruidenperkje en plofte in een ligstoel neer. Erik verdween gekrenkt naar de keuken.

‘Mooie bikini, bijna bikiniks, sappige borsten, en zoveel!’ wees Lucifer met een hoofdknik. ‘Prachtige vooruitzichten, voorwaar! Ben je zwanger?’

‘Dat zou dan van jou moeten zijn, hoorndrager, sedert vijf minuten. Maar ik wil geen kind met hoefjes.’

‘Ja, we waren lekker hotdog hé.’

‘Flauwe mop, demon.’

‘Hebben de honden al gegeten?’

‘Die komen niks te kort.’

‘Wat een cliché. Zelf al eens hond geweest voor pakweg een week of twee in de zomervakantie?’

‘Komaan zeg.’

Lucifer aaide de beide koppen weer, maar de beesten reageerden niet. Ze lagen als in doodsangst te rillen en te sidderen, zonder ook maar een poot te bewegen.

‘Hoe gaat het met je roman? Vlot het een beetje? Verkondig je wat ik je heb opgelegd? Het opblinken van de gekartelde kanten van de mensheid? Het uitroken van de hartkamers? Het zingen van de zwarte ziel?’

‘Het is een pak van mijn hart dat ik in één grote gulp de achterkant van mijn hart kan afstoffen. Beroepshalve moet ik het anders altijd doen met korte zinetjes en sloganeske tekstjes hé. *Wij maken het verschil*, van dat soort moegeluld geouwehoer.’

‘Spaar de mensheid niet. Mens = men x acht miljoen. Een zootje. Er moet balans in gebracht worden. Er kome evenwicht! Lees ze de les. Draai ze een loer.’ De duivel wond zich nu waarachtig even op.

‘Laat die *fucking bitch* roman op ze af!’

Plotseling manifesteerde zich dof gerommel in de nabije verte. De wolk met zwart vocht en vuur was in aantocht, voorafgegaan door een legertje wattenproppen.

‘Godverdefuck, dat had ik over het hoofd gezien,’ vloekte Lucifer. ‘Het weer speelt hier altijd een vuile rol in dat kloteland. En het landje is verdomd zo klein dat het niet eens een serieus weerbericht kan hebben.’

De honden waren daarnet al verstard en muildoed in hun vlakke positie gebleven, toch nerveus en bang tot in de puntjes van hun oren. Ze pasten in het plaatje van de Bambruggestraat als Pompei. Nu begonnen ze zacht te janken. Als een ongewenste zwangerschap naderde de donkere wolk al vlug de voorstad. Straks zou de hel losbarsten, zoveel was zeker.

‘Ah! Daar rukt de bloedmelk aan!’ riep Lucifer. ‘Weer of geen weer!’

Erik kwam omzichtig met drie glazen aandragen, terwijl hij met één oog ongerust naar de lucht keek.

‘Godverdefuck!’ papegaaide hij nu ook.

In de belendende tuin dreef een babyrookwolk.

‘Mijn aubergines!’

Hij plantte de glazen ijlings op de tuintafel neer en repte zich via de trapladders en het loopbrugje naar zijn (nou: Franklins) keuken.

‘Nog vlug even... op de valreep...’ zei Lucifer, terwijl hij ook een bedenkelijke blik omhoog wierp. ‘Terwijl je lieverdje de aubergines is gaan blussen... mijn plan met jullie.’

‘Eindelijk,’ verzuchtte Marlize. ‘Eindelijk komt het ervan.’

‘Ik doe jou een roman cadeau en ik geef Erik een wereldhit. Jij bent de moeder van allebei. Alles komt van jou. Jullie worden mijn Adam en Eva. Sorry: Eva en Adam. We hebben een verbond; we hebben daarnet onderling al sappen uitgewisseld. Een tegenzet voor de Allerhoogste.’

‘En Franklin dan?’

Even look Pasja een oog.

‘Franklin heb ik met jullie steun naar de hel gezonden; hij heeft nu een hondenleven. Hij was te hebberig. En te vet. Aardig van hem om te stelen, daar niet van, haaks op het auteursrecht, maar nee. Bovendien had ik voor mijn plan een koppel nodig. Een duo met problemen. Een *individue* waar een comeback voor nodig was: aantrek en afstoot, twee stukken van één kont, zeg maar. Dat leest en luistert allemaal veel lekkerder weg. Mijn evangelie moet ook verkocht raken hé. Ik ken de markt. Vandaar ook eh... mijn mirakel met de menshond hier. Of zal ik zeggen: hondmens? *Three is a crowd; two is... a hell of a job.*’

‘Waarom mag Erik dit niet horen?’

‘Mm... heerlijk!’

Lucifer stak zijn neus omhoog in de verschroeide lucht die hen vanuit de aanpalende tuin tegemoet woei.

‘Zijn comeback bij jou geeft hem al meer dan genoeg satisfactie. Succes moet bij hem met mondjesmaat in gelepeld worden. Ha ha ha... ! Wat zeg ik!? Hi hi ! Ik denk aan daarnet in de gang...’

‘Ja ja... al goed.’

‘Hij is een man hé.’

‘Wat bedoel je daar mee?’

‘Een niet-vrouw.’

‘O, juist.’

Er stak wind op. De onweerswolk snelde als een kudde woedende zwarte schapen het luchtruim boven de voorstad tegemoet.

'Ooigevaar! Ooigevaar!' riep de duivel spottend.

Ondertussen klauterde de niet-vrouw weer over de beukenhaag.

'Red de bekers van het Verbond!'

Lucifer greep naar de glazen Bloody Mary, deelde ze uit, tikte, knikte en dronk. Op datzelfde ogenblik weerklonk intens geknetter, dat door merg en been sneed. Een zigzaggende serpentine doorkliefde de lucht. Dichterbij volgde nu een knal. Onthutst keken Marlize en Erik opzij. Waar Lucifer had gestaan, hing alleen nog een solferwalm. Op het kunstgras vormde zich een melkachtig plasje. Ze hoorden nog vaag het uitstervende gerinkel van zijn cocktailglas, als een windklokje. Vlak daarna sausde de regen naar beneden. Onzichtbaar tussen het onverdroten neervallende hemelwater daalden ook duizenden kleine naakte putti neer gewapend met vlammende zwaarden die in aanraking met de regen duizendvoudig gesis veroorzaakten als in een reuzensmidse.

I, 02

Er viel nog iemand uit de lucht.

Engele Babbe, met name.

Dat gebeurde in Verkavelgem, op achtentachtig steenworpen van de voorstad: een bescheiden voorportaalje van een rustiek landschap met een 'berg' op de nabije achtergrond, eerder een molshoop: de Cruisberg.

Het marktje in Verkavelgem leek eerder op een korte landingsbaan. Het was een strook tussen de kerk en wat als hoofdstraat door moest gaan, met aan weerszijden enkele winkels en twee horecazaken. Ideaal als landingsplaats voor een vliegende schotel.

Anno 20XX landde er daar inderdaad iets. Het was geen vliegende schotel. Het was een jonge vrouw. Ze kwam op een avond in augustus zo uit de lucht gevallen. Vanuit het oosten. Nou, vallen. Ze diende niet van straat geschraapt te worden, zoals het cliché dan luidt. Haar nederdaling werd gebroken door de luifel van eethuis De Vlaschaard, die uit heel sterk weerbestendig zeildoek bestond. De gevallen engele (Babbe zou ze blijken te heten) veerde met een dwaze buiteling nog een keer op, landde ten tweeden male, gleed dan van de luifel af en hupte lenig als een turnster op het trottoir.

Geen levende ziel had deze teraardebestelling gezien. Alleen Patrick van De Vlaschaard had een doffe klap gehoord.

'Het gaat donderen,' had hij geconstateerd. *'Het gaat het weer niet houden, dat weer. Het is te geweldig geweest.'*

Niemand luisterde, knikte of beaamde, want hij was alleen in de bijkeuken. Het

betrof overigens een draak van een mededeling, verpakt in een cliché als zilverpapier: het kleinste kind voelde dit donderweer zo aankomen.

Voorwaar: diezelfde avond nog brak inderdaad een onweer los, dat de vergelijking met het tempeest in 'De Vlaschaard' van de Vlaamse schrijver Stijn Streuvels kon weerstaan. Maar toen was engele Babbe al in soesland, ergens te velde, in een moestuin onder reuzengrote rabarberbladeren.

Hupsake!

Babbe vormde met beide handen een kommetje om haar neus en schudde zich even als een natte hond. Daarna zeilden haar blikken over de verlaten hoofdstraat. De stoelen op de terrassen stonden al voorovergebogen tegen hun tafels geleund. Hier en daar flikkerde een tv-scherm even op. In de verte klonk wat gerommel. Het halfduister achter de ramen van café Retro herbergde nog drie gasten, als vraagtekens gebogen aan de toog: een vrouw en twee mannen – een ware Hopper in Verkavelgem.

Door wie (Wie?) was deze engele gezonden?

Betrof dit een waarachtige Godsgezant?

Een tegenwicht (Wicht) voor Lucifer?

Of was dit (letterlijk) ook een gevallen engele?

Die laatste vraag was de moeilijkste, maar alvast dit. Een verklaring kan soms eenvoudig zijn: engele Babbe was simpelweg door een gat in de ozonlaag getuimeld en zo op de aardkloot gedonderd. Een hemelachtige voorzienigheid had haar veilig en wel, maar toch met een *himmelhoche* snelheid door een glij-schacht geleid en heelhuids, nou: heelengels, ter aarde besteld. Er was alleen ter hoogte van haar neus wat ijsvorming, die alras ontdooide. Maar toch... misschien was hier nog iets anders in het spel... iets waar stervelingen geen vat op hebben.

Engele Babbe mocht zich gelukkig prijzen dat ze op openbaar grondbezit terecht was gekomen – weliswaar via het afstapje van een privéluifel. 'Voor hetzelfde geld' zoals ze hier zeggen, werd engele Babbe op zo'n privéterritorium ter aarde besteld, waar de eigenaar haar fluks kon kooien en te werk kon stellen als engel-van-plezier. Het draaide dus anders uit. Haar malse kontje daalde uit duifgrijze luchten in openbaar Verkavelgem neder, en ongezien. Hoe dan ook: Babbe ventileerde zichzelf nu op hielhoogte door het pre-onweerachtige Verkavelgem.

('Ventileren': er is geen ander woord dat het vooruit bewegen van een engele correct weergeeft. Het betreft een combinatie van sierlijk schrijden en pijlsnel suizen. In de angelieke literatuur wordt hier het ouderwetse 'vliegen' gebruikt.)

Niemand zag haar. Dat kon ook niet: wereldlijken konden deze angelieke verschijning niet zintuiglijk waarnemen. Alleen een bewegend of verplaatst voorwerp waar ze eventueel tegenaan botste, kon haar aanwezigheid verraden. Maar wanneer zoiets gebeurde, schreven de stervelingen dat toe aan de wind, verstandsverbijstering of dronkenschap van henzelf. Mochten ze het sappige wezen in het aangelaat kunnen aanschouwen, dan zouden ze wis en zeker uitroepen: 'Maar is dat Vicky Leandros niet?!' En ze zouden dan doelen op de jonge Vicky Leandros die in de vorige eeuw zulke mooie liedjes zong. Deze Vicky, Griekse halfgodin met ook nog iets Duits erbij, had toen voor talloze goede huisvaders de bijtgare natte droom betekend.

Ter zake.

Engele Babbe gaf eerst acte de présence in de kerk. Ze ventileerde zichzelf door de gesloten toegangsdeur, stevende op het hoofdaltaar af, mompelde *in quick motion* een engelse groetenis en bekrustekende zichzelf Vlaams-orthodox, waarbij het laatste klopje ook links eindigt, ter hoogte van het hart. De man-ande-lat was namelijk een verkeerde lieveheer; hij neigde naar links, luisterend naar de slechte moordenaar.

'Het riikt hier naar een lang afgesloten slaapkamer,' constateerde ze hardop. Even wapperde ze met de onderste regionen van haar tuniekjurkje, als wou ze kwade geuren verdrijven.

'*We are not amused!*' klonk het dof en pijnlijk van op de grote crucifix.

'Inbeelding,' dacht Babbe, maar toch keek ze even op naar de Gekruisigde. De Kerel gaf geen krimp. Ze detecteerde spinrag tussen kin en rechtertepel.

Met elf donkere slagen dicteerde de torenklok het aanbreken van het drieëntwintigste uur van het etmaal. Babbe telde inwendig mee, ondertussen aan haar kutje krabbend. Even kwam er beweging in het geslacht van de Allerhoogste Mensenzoon. Een purperen rimpelinkje trok doorheen de beide ballen. Het daarbij horende lulletje leek zich te willen manifesteren als het vogeltje van een zwartewoudkoekoeksklok, maar alras verschrompelde het goddelijke lid weer tot de eeuwenoude stand van zaken, in zichzelf verzonken en gerimpeld. De Gekruisigde had niet echt een krimp gegeven.

Men ('men' zijnde de mensheid gedeeld door de mens) is in de waan (synoniem: men denkt) dat toeval bestaat. Neen. Het onbestaat. Het bestaat het niet te bestaan. Zo was engele Babbe eigenlijk niet toevallig ter aarde besteld. Ook al tuimelde ze zogezegd etc... etc ... Nee: Babbe ondernam een queeste naar het verloren gegane Boek der boeken. Ze was uitgezonden door Bengele Tengele, de opperengel uit de zesde hemel, ooit een geliefde van Lucifer. En hier school ook een verborgen agenda achter: engele Babbe moest *intelligence*

verzamelen betreffende de activiteiten van Lucifer op aarde. Er deden namelijk geruchten de ronde over een roman en een wereldhit die de gemoederen van de mensheid al te zeer konden beroeren. En dat was niet goed voor de wereldbalans. De opperste heerscharen waren hierover ongerust.

Het etherische wezen wervelde nu naar de galerij van de veertien statieën in de sacristie. De grote verkeerde lieveheer aan het kruis (een met het hoofd naar links neigende Gekruisigde dus, die vooral aandacht heeft voor de slechte moordenaar aan zijn linkerkant, het begin van de rechtspraak en de bevrijdingstheologie) had haar met een onmerkbaar knik van zijn hoofd de weg gewezen.

‘Statie 6 en statie 7 verdienen nauwgezet onderzoek,’ had Bengèle Tengele gezegd. ‘De statie van de *vera icon* en vlak daarna die van de tweede epileptische aanval van de man die op de Knekelheuvel toe stapt.’

Engèle Babbe boog zich voorover om de doornenkroon op het hoofd van de koning der Joden nauwkeuriger te bekijken.

‘Een encefalogram,’ mompelde ze. ‘Goedenavond Meneer, u neemt het me niet kwalijk dat ik U en mezelf in één adem twee *gevallen* noem?’

Met in haar linkeroog de zesde statie en in haar rechteroog de zevende statie staarde ze daarna net zo lang tot er beweging in de taferelen kwam. Al vlug voelde ze zich samenvallen met de gebeurtenissen pakweg twee millennia geleden.

Ze ontdeed zich van haar sluierdoek, stapte onbevreesd op de bloedende man toe en depte met de doek zijn aanschijn. De soldaten maanden haar tot spoed aan. Terwijl dat gebeurde, siste de veroordeelde door de doek heen: ‘Hier, vlug, voor ik weer val: mijn testament. Pas op: het is nieuw. Het vervangt het oude. Verstop het op je lijf; niemand mag het zien.’

Terzelfder tijd toverde hij (ietwat beschermd door de sluierdoek) met de ene hand een rol vellen uit zijn verscheurde gewaad. Veronica aarzelde geen seconde, moffelde het razendsnel in haar doek en maakte zich weer uit de voeten. Blijkbaar had niemand de overdracht in de gaten gehad. Ze klemde de doek stevig tegen haar borst, waar haar hart hamerde hoog in de versnelling. Toen ze nog eens omkeek, zag ze hoe de man voor de tweede keer bezweek onder zijn balk-met-dwarshout. De Romeinen ranselden er vloekend op los.

Veronica engèle Babbe haastte zich nu ongesluierd tegen de mensenstroom in naar huis. Iedereen leek ondertussen naar de hoofdweg gestuwd te worden, waar *dead men walking* in een vreselijke geselstoet vooruit sjokten, hun knekeldom tegemoet. Er waren niet minder dan dertien groepen, die telkens een veroordeelde in hun midden hadden. Aan de kruisheuvels zelf troepten

inmiddels al honderden rampnieuwsgierigen samen. Sommigen hadden ook al het begin van de stoet gezien en waren dan ijlings via een omtrekkende beweging naar de plaatsen van de terechtstellingen gelopen. De duifgrijze lucht verschoot nog een tint of twee donkerder. De eerste bliksemserpentes wapperden boven de stad. Het was bloedheet, maar het zweet van de mensen voelde koud aan. Het was de temperatuur van een laffe stad die het in stilte uitschreeuwde.

Die tweede val was er te veel aan. De soldaten plukten willekeurig een mannelijke toeschouwer uit de dikke rijen ramptoeristen en verplichtten die de doods balk een eind op zijn schouders mee te zeulen, in plaats van de veroordeelde.

‘Een koning mag toch niet sterven als een hond op straat!’ spotte een van de soldaten.

Na enig protest van de man en dreigementen plus zweepslagen van de escorte zette de stoet zich weer in beweging. Van die gelegenheid maakte de man met de doornenkroon gebruik. Hij naderde strompelend de opgevorderde drager en fluisterde hem toe zonder hem aan te kijken: ‘Rep je naar het huis van de vrouw die daarnet mijn gezicht depte en breng samen met haar mijn testament in veiligheid. Ze heet Veronica. Zoek haar. Hoe heet jij?’

Even gluurde de man verbaasd opzij, in het bebloede gelaat van de veroordeelde.

‘Testament?’ vezelde hij tussen zijn tanden. Daar had hij wel oren naar.

‘Ja, ik smokkelde het daarnet met haar mee. Vind haar. Hoe heet je?’

‘Simon. Simon van Cyrene.’

‘Doe het, Simon. Straks is het weer mijn beurt. Maak je daarna onmiddellijk uit de voeten,’ fluisterde de veroordeelde met aandrang. ‘Het is belangrijk!’

‘Maar waar woont die Veronica?’

‘Langs de Habadweg. Doe het, Simon!’

‘Wat lopen jullie daar te konkelfoezen?!’ riep plotseling de escorteleider.

‘Voortmaken!’

Ongerust tuurde hij naar het donkergrijze zwerk, terwijl hij blindelings de drager enkele zweepslagen toediende. Uit de immer bewegende onrustige menshagen stegen kreten van verontwaardiging en afkeuring op.

‘Voortmaken!’ brulde de decurion weer. Hij rekte zich even uit en ging op de tippen van zijn tenen staan om voor en achter poolshoogte te nemen hoe het eraan toe ging bij de andere ploegen met hun veroordeelde. Hij voelde aan dat hij zelf met zijn eigen decuria de zaken niet echt onder controle had. Er ging te veel dreiging uit van de opeengepakte nieuwsgierigen, waarboven die zware loden lichten gedrapeerd waren. Zijn soldaten waren dronken, alle acht. De sfeer was broeierig en leek met de minuut verhitter te worden. Hij proefde

bloed, zweet, stank, zout. En er zat een verdomde houtsplinter in zijn duim, die hij er maar niet uit kreeg. Andermaal probeerde hij...

Toen gebeurde alles razendsnel.

Ter hoogte van de Oostelijke Weg weken de mensenrijen aan weerskanten plotseling uiteen. Gejoel en gebrul zwollen aan. Vijftien, twintig onherkenbaar gemaakte mannen verrasten de decuria totaal. In groepjes van twee, drie tegelijk en geholpen door omstanders vloerden ze ieder een soldaat, smakten die tegen de grond, ontnamen hem zijn speer en voeren daarna de veroordeelde mee in een dreigend terugdeinzende falanxorde, waarbij de mensenrijen aan de oostelijke kant zich vlot openden en weer sloten. Alles gebeurde in een handomdraai. De decurion had amper de tijd gekregen om op te kijken vooral eer hij met een mokerslag tegen de lever op de grond gekwakt en even overmeesterd werd. Simon van Cyrene, doodsbang voor het vooruitzicht dat ze misschien ook hem op een van de knekelheuvels zouden kruisigen – met die Romeinse dronkenlappen wist je maar nooit – keek pas na de coup ontzet om zich heen. Hij zag zijn escorte overeind krabbelen, beroofd van hun speren, grijpend naar hun hoofd, ballen, voorovergebogen, beduusd, duizelig, dronken en sommigen onder het bloed. Maar waar was... !?

Het werd Simon zwart voor de ogen. Hij viel op zijn beurt met de kruisbalken ter aarde neer.

De decurion had het meest tijd nodig om weer bij zijn positieven te komen. Hij braakte tot tweemaal toe en spooog een tand uit. De meeste van zijn mannen bleven versuft op de grond zitten.

‘Overeind!’ brulde hij dan. ‘Overeind!’

Hij sprong op, gevolgd door de anderen, terwijl het spottende gejoel alsmäär aanhield.

‘Opzij! Opzij!’

Niemand week. Van de kapers was ondertussen geen spoor meer te bekennen.

De decurion koos eieren voor zijn geld. Hij vreesde verborgen dolken en messen onder de Joden. En hijzelf en zijn decuria waren van hun speren beroofd.

‘Vooruit!’ brulde hij dan, terwijl hij met zijn zweep Simon van Cyrene rechttop ranselde. ‘Vooruit! Naar de kruisheuvels! Vergelding!’

Hij merkte dat de groep voor hem al een dertigtal meter voorsprong had, en achter hem botste een andere groep al bijna tegen ze op. De decurion van die groep riep hem spottend toe: ‘Eentje kwijtgespeeld?’

De hoofdman haalde gekrenkt zijn schouders op. Hij ranselde vloekend en brakend op de weeklagende Simon en op zijn eigen soldaten in.

Drie kwartier later hing de genaamde Simon van Cyrene, door de Romeinse escorte opgevorderd uit de toeschouwers na de tweede val van de man met de doornenkroon, gekruld als een vraagteken van schroeiende pijn aan het kruis dat bedoeld was voor de met geweld gekaapte Jezus de Nazarener.

Bliksems scheurden de hemelen aan flarden en donders roerden de doods-trommen voor dertien kermende veroordeelden verspreid over de knekelheuvels op het grondgebied van Jozef van Arimathea. Eén knekelheuvel zou later Golgotha worden genoemd, of Calvarieberg, of Kruisberg. Het graf dat de grondeigenaar er toch al liggen had, zou met toelating van Pontius Pilatus gebruikt worden als laatste rustplaats voor de aflijvige Simon van Cyrene, die echter luttele tijd later ergens anders ondergebracht zou worden door dezelfde militie die de Nazarener uit de doodsstoet weggekaapt en ontvoerd had.

Ondertussen was Veronica engele Babbe buiten adem thuisgekomen. Verscheidene keren had ze achterom gekeken, uit angst voor mogelijke achtervolgers. Nog voor het onweer echt losbarstte, bereikte ze haar woning aan de Habadweg. Haar borst ging snel op en neer. Minutenlang nog bleef ze met het in haar sluier gewikkelde testament tegen haar hart geklemd zitten, niet één keer met haar oogleden knipperend. Daardoor was haar grote omslagdoek op borsthoogte rood geworden, net als haar sluier zelf.

Was de veroordeelde Nazarener tegen zijn wil in door de bende ontvoerd? Wellicht niet. Niemand verlangde ernaar om aan gekruiste balken genageld en met een speer doorboord te worden. Stak er meer achter de opvoering van een willekeurige toeschouwer? Was Simon van Cyrene betrokken? Wellicht niet. Het testament waarover de te kruisigen man hem informatie toeflusterde, zal hem waarschijnlijk meer geïnteresseerd hebben dan een bloederige dood aan balken.

De actie was voor rekening van de zogenaamde 'stokheren', een militante Joodse organisatie van Elkesaiten. Twaalf van ze hadden bij het laatste avondmaal aangezeten. Zij hadden het decuria dat voor de Nazarener verantwoordelijk was, omgekocht met klinkende munt. Zij hadden ze ook dronken gevoerd, via tussenpersonen, enkele uren voor de kruisoptocht begon. Het was de leider van de Elkesaitische stokheren die de decurion had gevraagd om onderweg iemand willekeurig op te vorderen die even de plaats van de Nazarener in zou nemen. Dat diende te gebeuren voor de stoet de Oostelijke Weg zou dwarsen. Meer uitleg kregen de Romeinse soldaten niet; ze legden zich daarbij neer na een extra handvol smeergeld en knikten dat ze akkoord gingen.

De drie laatste gasten in café Retro te Verkavelgem hoorden en zagen het

onweer naderen.

‘Het is weer te geweldig geweest,’ merkte patron Robert op, met een nijldige knik naar buiten.

‘Ik verhuis naar Thailand,’ besliste tandeloze Simon.

‘Goeie tandartsen daar!’ sneerde Veronique. ‘*A voyage with a dental plan!*’

‘En ik naar de Carabijnen, of hoe heten die hoelahoepeilanden ginder ook weer,’ zei Jozef. Hij graaide zijn rookspullen bijeen en stond op.

‘Hi hi, voor die paar druppeltjes?’ smaalde Veronique. Ze kon haar r-klanken niet meer de baas. ‘Wat voor mannen zijn jullie toch?’

‘Subiet regent het oude wijven,’ articuleerde Simon, uitdrukkelijk in haar gezicht kijkend. Toch moest hij weer van haar weggijken, want zijn mededeling werd gevolgd door een enorme hik. Hij greep naar zijn borst om de pijn te bezweren.

‘Een doodshik,’ constateerde Veronique met lijzige stem. Ze stak haar zesentwintigste sigaret op. Rookverbod of geen rookverbod, mijn botten.

‘Nu, ik moet toch stilaan sluiten,’ zei Robert. Met brede strijkbewegingen begon hij het toogblad schoon te wrijven.

‘*Yes, let’s call it a day,*’ sprak Jozef anderstalig.

Onwillig schuifelden ze het café uit. Het zag er menens uit met dat onweer, dat hun drinkplannen een uur te vroeg in de war stuurde.

‘Recht naar huis hé, gasten,’ riep Robert ze zoals gewoonlijk na.

‘Waar anders?’ antwoordde alleen Veronique, ook zoals gewoonlijk.

Met onvaste stappen gingen ze huns weegs. Ze zetten er wat spoed achter, want het gerommel naderde nu zienderogen, van de kant van de Cruisberg.

‘Ik voel al een paar druppels.’

‘Godverdomme.’

Een felle bliksemschicht verlichtte de omgeving. Simon wrikte zijn sleutel in het slot en mompelde wat tegen zijn drinkkompanen. Hij was het eerst thuis. Veronique en Jozef mompelden wat terug en staken er nog wat meer vaart in. Vlak nadat de deur dicht was geklapt, werd Simon andermaal door zo’n worgende hik overvallen. Een pijnbom deed zijn borst ontploffen. Hij greep naar zijn keel en zeeg neer.

‘Komaan schatje,’ zei Jozef.

Veronique gooide haar sigaret weg en nam zijn uitgestoken hand vast.

‘Een spurtje tot bij mij thuis?’

‘*Your place or your place?* Hihhi!’

Het hoekje om en twee straten verder ploften ze in de sofa neer.

‘We zijn eraan ontsnapt.’

‘Zeg dat wel. Straks breekt de hel los. Een Duvel?’

‘Merci, graag. Anders zaten we toch nog bij Robert.’

Veronique en Jozef nestelden zich even later met enkele Duvels tegen elkaar aan, terwijl de eerste waaiwinden die een onweer voorafgaan aan de Verkavelgemse boomkruinen en struikgewassen rukten. Het gedonder werd menens; geknetter was in de maak. De donkere bult van de Cruisberg stak dreigend tegen de lucht af. Het begon wellustig te regenen.

Veronique en Jozef frunnikten wat met kleren, bepotelden elkaar af en toe en wisselden zatte moppen.

‘Ik moet dringend pissen,’ deelde Jozef na twee-en-een-halve Duvel mee.

‘Niet te lang wegblijven, liefke.’

‘Nee nee... even lekken,’ antwoordde hij dwaas. Hij pootte zijn kelk op het salontafeltje neer en stapte onzeker naar de wasplaats achter de keuken. Toen ze door de openstaande deuren het geklater van zijn water hoorde, net niet overstemd door het vochtige geruis van het onweer, kreeg ze opeens ook een felle aandrang. Niet te doen. Het water kwam haar zelfs in de mond. Maar dit huis had godgenageld maar één wc. Ze haastte zich naar buiten, de diepe duistere tuin in, waar grote druppel hemelwater op het gebladerte pletsten. Verdorie, ze was zatter dan ze dacht. En alles was ook natter dan ze dacht. Ze gleed voortdurend uit. Over het smalle tuinpad laverend, bereikte ze de grote rabarberstruiken achter in Jozefs tuin.

‘Au! Au au au!’

Het laatste stuk van dat verrekte tuinpad was met lege in de grond geschroefde flessen afgezoomd. Een van die flessen was gebroken. Veronique was er met haar volle gewicht en haar zomersandaaltje op gaan staan, zich voorover buigend om enkele rabarberbladen opzij te duwen teneinde er een ongezien plasplekje te improviseren. Schroeiende glasstekels doorboorden haar voetzool; de pijn snerpte tot in haar borst. Ze schrok zich rot en kukelde kermend in de rabarberstruik. Gulpen bloed welden uit haar sandaaltje op. Ze *eyeballde* ontzet tegen de bliksemschichten in, heftig met haar armen wiekend, op zoek naar een houvast in deze vochtige kosmos. Hierbij mepte ze met haar rechterpols ook nog eens op de schervenfles die daarnet haar voet had doorboord. Fluks knapten haar aders. Ze zonk met een zucht achterover in de rabarberweelde, waarvan de twee bovenste van elkaar wegbuigende bladeren langzaam rood kleurden. In deze kelk vermengde haar bloed zich met de lauwe zomerregen en biggelde dan tappelings en sappelings van de bladeren af. De beide sappen verzamelden zich nog even in de grote gleuf van het onderste blad vooraleer ze de aarde bereikten, drup na drup na drup.

‘Bab... bab... bab... ’ klonk het.

Nadat Jozef zijn dronken lulletje had afgeschud en (zijns inziens) voorlopig weggeborgen, constateerde hij het verdwijnen van Veronique.

‘Godvers retrowijf.’

Hij haalde zijn schouders op, stak nog een sigaret op en pakte zijn Duvel weer vast. Het was niet de eerste keer. Drank deed sommige mensen wel vaker verwarren tussen beslissingen en opwellingen. Ze had hem zelfs al eens een blauw oog geslagen zonder dat ze wist waarom. Morgen misschien. Of overmorgen. Dan zou hij haar pakken. Hij moest ook eens thuis kunnen blijven, verdomme. Die verrekte tuin vroeg aandacht. Hij goot haar bier bij het zijne en dronk recht-opstaand alles in één keer op.

Voorzichtig ontsluisde Veronica engele Babbe het testament. De bloedsporen op de rol en op haar sluijer waren al bruin aan het worden. Vooraleer ze de velen (blijkbaar waren er meerdere) open streek, viel haar blik op de sluijer. Het smartelijke gelaat van de Nazarener stond er vrijwel geheel op afgedrukt. Gebiologeerd staaarde ze naar de doek. Daarna boog ze zich over het bovenste vel, dat zich onwillig voortdurend weer opkrulde.

Had de Nazarener door de onverwachte wending van zaken spijt gekregen van zijn gift aan een van zijn vriendinnen?

Nadat zijn ergste wonden wat verzorgd waren – de hele militie zat ondertussen weer veilig en wel verschanst in de quasionbereikbare grotten van een rotsformatie ten oosten van Jeruzalem –, overlegde hij met zijn kompanen.

‘Was ik op de hoogte geweest van jullie plan, dan had ik natuurlijk de rol niet weggegeven,’ zei hij fel. ‘Waarom gaven jullie me geen informatie?’

‘Te riskant,’ repliceerde Judas. ‘We dienden te vaak een beroep te doen op tussenpersonen. Niemand is nog te vertrouwen heden ten dage. Hoe minder iedereen weet, hoe beter. De Romeinen hebben ook hun luistervinken. Zelfs onder ons. Die hoofdman vormde onze grootste hindernis. En duurste. Eh... we wilden wat jou betreft ook het voordeel van de verrassing. Sorry. Eh... de rol?’

‘Ja... de rol,’ papegaaide de Nazarener nijdig. ‘Mijn testament. Dat is nu in handen van die Veronica. Een vrouw. En...’

‘Dat is toch een goede vriendin van je?’

‘Ja. Jaja. Maar mijn geschriften zijn nu niet bepaald vrouwvriendelijk.’

‘Tja...’

‘Vrouwen weren we toch uit onze militie? We hebben er van in het begin al over gestemd...’

De Nazarener inspecteerde nu met pijnlijke grimassen en gesis tussen zijn tanden enkele wonden.

‘Verdomd... dat snijdt door merg en been... au... au...’

‘Dan moeten we daar iets aan doen,’ kwam Petrus tussenbeide.

‘Gezien de onverwachte ontwikkelingen en in het belang van onze zaak zullen de spitsen van onze militie helaas een bezoek aan Veronica in de Habadweg

moeten brengen. Het zit er dik in dat ze mijn testament nu al gelezen heeft. Aangezien ik toch nog in leven ben en aangezien ik van mening ben dat een man een woord is en een vrouw een woordenboek, zullen we moeten ingrijpen. Neem nog een derde man mee.'

Judas en Petrus stonden prompt op. Het woord van de leider was wet.

'Oordeel naargelang van de situatie,' verordende de Nazarener nog, terwijl hij zelf bijna ononderbroken sissend en lucht inhalerend zijn talrijke wonden verder depte. 'Gebruik geen nodeloos geweld. Pols de vrouw Veronica eerst. Ondervinden jullie dat ze een en ander gelezen heeft, handel dan. Jullie weten wat je dan te doen staat. *Collateral damage*, jammer genoeg. Altijd te betreuren. Deze wending had ik echter nooit kunnen voorzien. Ik strompelde een zekere dood tegemoet, en die vrouw betekende toen mijn laatste hoop om vooralsnog het testament in veiligheid te brengen. Anders was het in handen van de Romeinse vijand gekomen.'

'Ze zouden het inderdaad op de Schedelberg ontdekt hebben,' bevestigde Johannes, die in opdracht van Petrus de stoet gevolgd was tot op de terechtstellingsheuvels. 'Ze hebben die Simon van Cyrene volledig ontkleed. Niets bleef verborgen. Ze dobbelden zelfs voor zijn mantel.'

'Het ware goed dat die man onmiddellijk vlakbij begraven kon worden; ga ook eerst even langs bij Jozef van Arimathea, maar kijk goed uit of jullie niet gevolgd worden. Jozef heeft er een graf dat reeds af is. Betaal hem voor de bewezen dienst. Johannes: ga ook maar mee. O, en vraag of Jozef voor enkele druppels bloed van die Simon kan zorgen. Hij verdient het mijn bloedbroeder te worden, al is het dan postuum. Hij is jesusfactorpositief.'

'Ja heer.'

'Waarom heb je die rol niet vooraf aan iemand van ons toevertrouwd?' wou Judas nog weten.

'Alles gebeurde te vlug. Voor ik het wist, was ik overgeleverd aan de vijand. Die avondwandeling...'

'Welja, precies: en donderdagavond dan? We zaten dan toch samen aan tafel?'

'Maar toen kon ik nog niet weten...'

De Nazarener zweeg abrupt en bleef Judas met een onbestemde blik in de ogen aankijken. De echo's van de onweersdonders leken zich nu te verwijderen. Het geruis van hevige regen – een zeldzaam verschijnsel in deze streken – had eensklaps opgehouden. Een verfrissende bries met een aangename geur woei de grotten in.

'Ga nu maar,' zei hij dan met een korte hoofdknik. 'Au... au... !'

In het diepste geheim ontving Jozef van Arimathea, de eigenaar van de grond waarop zich de knekelheuvels bevonden, een kleine delegatie van de Elkesaïtische stokheren. Jozef, lid van het sanhedrin, dat zelf geen doodstraffen

kon uitspreken (tenzij in geval van tempelschennis), was het allang oneens met de handelwijze van Pilatus betreffende de Nazarener. Hij onderhield geheime contacten met diverse oppositiegroepen. Jozef had voor zichzelf ook al een graftombe voorzien in zijn uitgestrekte tuin, niet ver van de knekelheuvels die hij aan de Romeinse bezetters verhuurde. Als laatste eerbetoon aan de opgevorderde die de plaats van hun militante Nazarener had ingenomen, stelde de delegatie voor (mits een afkoopsom) Simon van Cyrene na de kruisafneming in dat graf te begraven. Jozef van Arimathea ging na enig aandringen akkoord. Hij zou zelf de klus klaren. Hij ontving het geld in dank, maar verbond nog een voorwaarde aan de overeenkomst: hij wilde de sluierdoek van Veronica. Hij had namelijk de gebeurtenissen van de laatste uren van zeer nabij gevolgd. Het signalement dat van de Nazarener op die doek van Veronica was achtergebleven, had hem gebiologeerd. De stokherendelegatie beloofde er werk van te maken.

En aldus geschiedde. Terwijl Jozef de allerlaatste druppels bloed van Simon van Cyrene bij de afneming in een beker opving, zoals gevraagd door de Elkesaïtische delegatie, overmeesterden in de woning aan de Habadweg drie onherkenbaar gemaakte mannen Veronica. Ze waren niet alleen uit op het testament; ook de sluierdoek namen ze mee. Veronica verzette zich hevig; ze verweerde zich als een duivelin. Petrus verloor uiteindelijk zijn zelfbeheersing en met hetzelfde zwaard als waarmee hij tijdens de rustpauze op die avondwandeling de hogepriesterknecht Malchus het rechteroor afgehouden had, stak hij Veronica in het hart.

Het lichaam van Simon van Cyrene werd dus in de Arimathea-graftombe ondergebracht. Deze loco-gekruisigde vertoefde daar echter niet lang. Korte tijd daarna werd hij uit zijn graf weggehaald. Men wist niet door wie, maar het deed de ronde dat hij niet echt gestorven was aan het kruis. Hij zou als wandelende Jood voor eeuwig op aarde rondzwerven, op zoek naar het hem toegefluisterde testament.

De militie van de Nazarener dook maandenlang onder in de grotten ten oosten van de stad, tot de gemoederen ietwat bedaard waren, hoewel daar in die roerige tijden weinig sprake van kon zijn. Misschien verzorgden ze ondertussen ook de vreselijke wonden van de ondode Simon van Cyrene, die zij zelf zeggend begraven hadden en even later weer in het diepste geheim ontvoerden?

De zwaardmoord op de vrouw aan de Habadweg werd toegeschreven aan de Romeinen: die zouden wraak genomen hebben op de onbekende ontvoerders van de Nazarener door de behulpzame Veronica te doden. Ze dachten op die manier de militie te treffen.

De zon streefde al vroeg een flank van de Cruisberg. Boven de velden dreven statige nevelsluiers. Verkavelgem ontwaakte, gereinigd door het onweer. Jozef, die al tweemaal kort na elkaar in de vroege ochtend zijn bed uit gejaagd werd wegens hevige plasdrang – die verdomde bellen duivels bier ook – besloot dan toch maar op te blijven. Hij stak zijn eerste van een lange serie sigaretten op, hulde zich in zijn kamerjas en stapte het tuinpad op om een frisse neus te halen. Er was gezondheid blijven hangen na het late onweer van gisteravond. Iets wat een eeuwig leven zou kunnen doen verhoppen.

Kuchend, gedachteloos en met lodderige ochtendogen slenterde Jozef tot bij de glorieuze rabarberformatie achter in zijn tuin. Toen viel zijn blik op dat ene rabarberblad. Samen met het tegenoverliggende blad leek het een grote kelk te vormen. Hij stokte even in zijn bewegingen. In het ochtendlicht had het blad een roze weerschijn, maar bovenal toonde het onmiskenbaar de fotokopie van het gezicht van Veronique. De nerven vielen exact samen met haar gelaatstreken. Of was het inbeelding? Speelden de Duivels hem nog parten? Wat beschutte het dak van rabarberbladen nog meer in de vroege augustusochtend in een tuin in Verkavelgem, op achtentachtig steenworpen van de voorstad, bescheiden voorportaal van een rustiek landschap met een ‘berg’ op de nabije achtergrond, eerder een molshoop: de Cruisberg?

‘Verdoeme...’ deed Jozef.

Hij gooide zijn sigaret weg, bukte zich ontzet voor de struik en duwde de twee grootste bladeren opzij. Daardoor golfdend er krampen over het gelaat. Terzelfder tijd leek een nevelsluier in de vorm van een gedaante in een lijkwade zich uit de struik los te maken en op te stijgen. Jozef merkte het niet. Met open mond en gesperde ogen staarde hij naar de afdruk van een tuniekjurkje in de vochtige aarde, zoals Veronique er gisteravond eentje gedragen had en waar hij nog aan had zitten frunniken. Het leek op de imprint van een gebroken ledenpop, hard ter aarde gesmakt, waarvan alleen de linkerarm een natuurlijke houding aannam.

Was hier de bliksem ingeslagen en had die van Veronique een schroeiplek gemaakt? Was dit het watermerk van een gevallen engel na een duchtig onweer? Amper zichtbaar, maar toch duidelijk aanwezig, zoals engelen zelf ook alleen bestaan en spreken via luisteren en fluisteren?

Jozef hapte naar adem. Er vlamde een pijnscheut door zijn borst, gevolgd door een splinterbom van honderden door merg en been snerpende partikeltjes. Hij probeerde op te staan, maar dat lukte niet. Naar omhoog kijken lukte evenmin. Zijn blikken zeilden amper één keer over de oostflank van de Cruisberg vooraleer hij met een diepe zucht opzij kantelde en door de reuzengrote rabarberstruik omarmd werd.

I, 03

‘Drie doden op ongeveer één dag in Verkavelgem,’ zei Marlize. ‘Is dat niet verdacht? Hier, in de krant.’

‘Ah?’

‘En ze hadden alle drie in hetzelfde café gezeten, de Retro. Je weet wel: waar wij nog aan katapult schieten gedaan hebben.’

‘En wanneer is dat gebeurd?’

‘Vier jaar geleden.’

‘Maar neen: die dooien. Niet dat schieten.’

‘Ah. Eergisteren. Tijdens dat onweer dat ’s avonds zo vlug kwam opzetten. Weet je het nog? Die wolk was nog paarser dan jouw aangebrande aubergines!’

‘Tuurlijk weet ik dat nog. Zijn ze dood gebliksemd misschien? Kon de tapkraan in de Retro niet als bliksemafleider fungeren?’

‘Ik lees hier nu dat ze rechtopstaand worden begraven, verticaal dus, zoals iedereen in Verkavelgem de laatste zes jaar, wegens plaatsgebrek. Ze moeten er zuinig zijn met de grond. Tiens, dat lijkt me iets voor mijn roman.’

‘Kunnen ze er dan de fik niet insteken? In een urne deponeren? Verstrooien?’

‘Maar de families wilden een klassieke ondergrondstopping.’

‘Het zijn altijd wroeters geweest, die Verkavelgemnaars. Ze kunnen de aarde nooit eens met rust laten.’

‘Ooit worden ze er nog voor gestraft. De aarde laat niet met zich spotten. Zeg: heb je geen zin om naar het spektakel te gaan kijken? Altijd leuk, die rouwkoppen. Beetje *nostalgie* plegen, weet je wel: kaarsen, wierook, missaals, pater-nosters, wat Latijn, heiligschijn... ”

‘Zijn er dan geen drie begrafenissen?’

‘Nee. Ze worden gelijktijdig ter aarde besteld, na een dienst in de *Godspot* van Verkavelgem. Het wordt een trilogie.’

‘Djeezes! Waren de grondwerken in de solden misschien?’

‘Daar moeten we bij zijn hé!’

Op 11 juni 1938 om 11 uur 57 beefde de aarde in het vlakke Vlaanderen met de her en der verspreide molshopen. Er was schade aan kerken, kruisen en kapellen in Gijzegem, Kuurne, Munkzwalm, Rollegem, Strijpen, Wannegem-Lede, Westrozebeke en Zegelsem. 17 500 schoorstenen sneuvelden. Er waren twee doden. Dit wordt de ‘aardbeving bij Zulzeke’ genoemd. De beving werd ook in de kerk van het dorp Veldegem gevoeld, niet ver van Brugge, tijdens de begrafenis van de jonggestorven schrijver Norbert Fonteyne.

De Cruisberg bij Verkavelgem lag die voormiddag al vroeg te blakeren in de zon. In de koele kerk dobberden klokslag 10 uur 30 honderden hoofden boven de stoelenzee, terwijl nog eens tientallen offerandetoeristen en rampnieuwsgierigen zich rechtopstaand achter in het heiligdompje verdrongen. Vooraan stonden drie kisten: het thema van de samenkomst. De snaren van de voormiddagzong, gebroken door brandglas in de hoogte, vielen in de kerk binnen en bespeelden de houten Drievuldigheid. De verkeerde lieveheer aan het kruis op het oude hoofdaltaar negeerde de mensheid aan zijn voeten. Hij bleef koppig de richting van zijn linkerhart uit kijken, meer geïnteresseerd in wat er zich buiten het kader van de gelegenhedsfoto's afspeelde. Geroezemoes kabbelde tussen de stoelenrijen, totdat een dwingende bel weerklonk.

Drie dienaren van de katholieke eredienst verschenen uit de sacristie, geflankeerd door enkele misdienaartjes. De priesters daalden de trappen af, cirkelden als gieren om de kisten, murmelden wat onheilspellende woorden, zwaaiden een wierookvat heen en weer en bestegen dan de trappen om post te vatten achter een geïmproviseerd altaar dat zich zes meter voor het oude hoofdaltaar bevond. Het kuchende volk keek toe, kreukte met tekstboekjes en verkende zijkijkend wie er allemaal was. Gebeden, geleden en geweend werd er om Veronique Vandenabeele, Simon Seys en Jozef Vandamme, allen woonachtig geweest te Verkavelgem, thans in een houten jas hier verzameld om ter aarde besteld te worden en opgenomen te worden in de vreugde van de Heer. Robert Vandembroucke van café Retro vroeg zich nog altijd af of er die dag wat met zijn bier aan de hand was geweest. *'Ze kwamen alle drie van de Retro'* moet zowat de meest uitgesproken en gehoorde zin geweest zijn de voorbije dagen. Ja, oké: maar het trio kende elkaar dan ook bijzonder goed. Ze gingen wel vaker samen op stap. Simon was nog kampioen met de schietlap geweest, en ook Veronique en Jozef hadden deze precisiesport beoefend. Dat was tijdens de hoogdagen van Schiet Maar Raak. De schietlapstand was ondertussen al overwoekerd door alles wat in vlak Vlaanderen aan wildgroen voorradig was. Robert Vandembroucke merkte dat enkele mensen hem aankeken; hij betrapte er zich op dat hij half hardop aan het denken was. Dat gemurmel van de pastoors werkte blijkbaar aanstekelijk.

Op de zestiende rij zat een heerschap dat zowel advocaat als imker kon zijn. Omdat dit een begrafenis betrof, viel hij niet echt op: rouwtenues kunnen er soms heel apart of eigenaardig uitzien. Ondanks de zomertemperaturen droeg hij een lange zwarte pandjesjas. Bij het binnenkomen had hij een hoge hoed met driehoekige voile afgezet; die bevond zich nu op zijn rechterknie, die zenuwachtig op en neer wipte. Wie de voile zag, veronderstelde waarschijnlijk dat de man bij het protocol van de teraardebestelling hoorde. Onder de pandjesjas was even een glimp van een inktzwart hemd zichtbaar, waarover

horizontale gele strepen liepen. Zijn pantalon vertoonde messcherpe vouwen. Zijn ravenzwarte uitdunnende haar was streng achterover geharkt. Een zo mogelijk nog zwarter kutbaardje omkranste zijn dunne lippen, die paars geworden waren onder invloed van de gebroken lichtinval doorheen diverse brandglazen. Zijn parfum combineerde de zoete rijpheid van de zomer met de kruidigheid van de herfst.

‘Een voltreffertje,’ dacht Marlize, die nog eens extra inhaleerde. Ze zat met Erik op de zeventiende rij, net achter de welriekende man. ‘Net zo goed stinkt het in kerken naar natte hond of ongewassen feestkieren die na jaren weer uit de kast zijn gehaald. We zitten hier wel voor een uur lang.’

Ze stootte Erik even aan, knikkend naar de man voor ze: ‘Ruik je dat ook?’

‘Solfer?’ opperde Erik, even opzij naar haar neigend. ‘Sigaretten?’

‘Heb je weer hooikoorts misschien?’ fluisterde ze geïrriteerd.

‘Sstt.’

Even over elven ontwikkelde zich een ver gezoem. Het naderde via de voorstad, zwol aan op het land, accelereerde ter hoogte van Verkavelgem en nam crescendo bezit van de omgeving. Bomen, houten tuinstoelen, houten afdakjes, houten raamwerk van vogelkooien en houten vensterluiken kregen in een mum van tijd een zwarte baard van bijen. Miljoenen beestjes smulden van het hout, kauwden het fijn en legden zo een voorraadje papierachtige stof aan om hun raten te maken. Een hoofdbij naderde tot dicht bij de kerk in Verkavelgem. Ze rook het lekkere onbewerkte hout van de drie lijkkasten. In onderling overleg hadden de families van de overledenen – die het niet breed hadden – namelijk geopteerd voor de eenvoudigste keuze van hout. Het was toch maar om in de grond te stoppen, nietwaar.

Als een lopend vuurtje verspreidde zich het nieuws onder het vlijtige bijenvolk: drie kisten onbewerkt hout! Honderden stoelen als toetje! Wierook inbegrepen! Brandglaslicht bijgeleverd!

De hoofdbij zond zeven verkenners uit om de toegangswegen tot de kerk te onderzoeken. In de kerk zelf nam het rumoer toe: de offerandegang naderde. De kassa rinkelde. Omdat het er aan toe zou gaan zoals overal in elke kerk bij elke begrafenis, zette een bediende van de uitvaartfirma alvast de kerkdeuren achteraan open, want een flink deel van de rouwtoeristen zou na de offerande naar huis verdwijnen. Kwestie van gezien te zijn en toch geen tijd te verliezen. De zeven verkenners keerden dus met goed nieuws terug: de kerk van Verkavelgem, met al dat lekkers erin, stond wagenwijd open!

Op de zestiende rij zat Lucifer, hoge hoed reeds in de hand, te grimlachen. Hij hield eigenlijk wel van bloedgolven, onweersvlagen en bijenaanvallen. Al was hij er – toegegeven – soms minder goed op voorbereid. Dit keer klonk het

gezoem hem als muziek in de oren. Schielijk draaide hij zich om. Er stak een stuk kauwgum tussen zijn zwarte brokkeltanden. Bijna een schoonheidsvlekje. Marlize en Erik schrokken zich rot.

‘Derde hoofdstuk van je roman, Marlize,’ grijnsde hij hardop, immer kauwend. ‘Erik: een zwanenzang? Ga je gang! Componeren! Fluiten! Redde wie zich redden kan!’

Een plotse walm van verstuivend zoet poeder leek bezit te nemen van de kerk. Alles kleurde in enkele tellen solfergeel. In gelederen van zeventienhonderd kwamen de bijen duikend als Stuka’s in de middenbeuk aanzetten. Ze produceerden zelfs het geluid van de bekende duikbommenwerpers. Hun hoofddoel bestond uit de drie kisten. Een contingent nieuwe rekruten zwermde ondertussen links en rechts opzij en stortte zich op de stoelen in de zijbeuken en de twee overgebleven biechtstoelen. Ook houten kruisbeelden moesten eraan geloven. De verkeerde lieveheer op de grote crucifix vooraan kromp ineen.

Lucifer mikte schaterlachend zijn hoed op zijn hoofd en drapeerde de voile om zijn hoofd.

‘Bzz... bzz... ’ deed hij. De panden van zijn jas krulden op als vleugels en weg was hij, pijlsnel van zijn stoel opstijgend en tegen de bijenstroom in naar buiten vliegend.

Gillend en vloekend liepen de mensen stoelen omver. Iedereen spoedde zich naar de openstaande kerkdeuren. De priester die het wierookvat had bediend, was reeds overdekt met een zwarte laag bijen. Schuddend en zwierend als een dronken marionet probeerde hij zich te bevrijden uit zijn ongewenste harnas. Reeds klonk zijn stem gesmoord en gedempt, door de hoeveelheid bijen die hem belaagden. Hij struikelde nu een laatste keer schreeuwend (even gaapte er een gat in zijn hoofd) over een van de kisten, viel op de grond en plette zo in een keer een paar honderd bijen. Er kwamen er duizend voor in de plaats, en na enig zwak gekronkel bewoog de man niet meer. Ontzet keken Marlize en Erik op het schouwspel toe. Mensen grepen naar hun armen, benen, hoofden, overal waar ze onbedekt waren, en waar de bijen met hun steken vrij spel hadden. Na amper vier minuten was de kerk leeggelopen. In plaats van het gevloek en geschreeuw hoorde je nu overal tevreden gegons en vlijtig geknaag. Marlize en Erik zaten als aan hun stoel genageld: er waren niet alleen de uitzinnige tafereelen geweest, maar vreemd genoeg werden ze allebei door de aanvallers ongemoeid gelaten. Zelfs hun stoelen werden met rust gelaten. Onthutst om zich heen kijkend zagen ze dat alles wat hout was met een laag bijen was bedekt. De drie kisten kregen het meeste bezoek. Ook de oude lange bank vooraan had succes: duizenden en duizenden bijen gingen ter communie. Een voorhoede van verkenners had eerst in een grote krachtinspanning het witte doek dat eroverheen lag opgetild en even verder op de grond laten vallen. Het gonzen,

zoemen en knagen klonken echter het sterkst bij de drie kisten. De bijen hielden blijkbaar van een eenvoudige maaltijd.

‘Straks zijn die houten jassen volledig opgepeuzeld!’ riep Marlize. ‘En dan...’
‘Kom... weg hier!’ brulde Erik, nu plots bevrijd uit zijn verstarde ontzetting. Ze sprongen op en stormden naar buiten.

Tussen de zerken op het kerkhof omheen de kerk en op het grasplein bij de parkeerplaatsen was het een slagveld. De Verkavelgemnaars leken op lazarusen die net uit de dood waren opgestaan. En de zon brandde ongenadig.

‘Kan men op twee of meer plaatsen tegelijk pijn hebben?’ riep iemand vertwijfeld uit. ‘Dit kan toch godverdomme niet!?’

‘Au... au... au... !’

‘Help! Help me!’

‘Ik ben allergisch! Help! Naar de apotheek!’

‘Ik ook! Ik zwel op! Ik ga dood!’

Marlize en Erik waadden tussen de gesneuvelden door.

‘Dat is het werk van de duivel,’ gromde Erik.

‘Misschien is dit een van zijn tien geboden,’ hijgde Marlize. ‘Gij zult niet... pff...
gij zult niet nieuwsgierig zijn.’

‘Zag je dat rare creatuur zitten vlak voor ons?’

‘Ja. Die zwarte snuiter met zijn ringbaardje?’

‘Soort kunstenaar zeker? Schilder, wedden?’

‘Moeten wij hier niet helpen? Wij zijn blijkbaar de enigen zonder steek.’

‘Nee, vooruit, niks aan te doen. Straks krijgen we wel nog een steek: een zonnesteek.’

‘Maar daarbinnen... in de kerk...’

‘Niks mee te zien. Ze moeten het zelf oplossen. Jij wou toch per se naar die begrafenis hé? Begravenissen?’

‘Ja. Voor mijn boek. Vlug, opschieten: ik moet dringend gaan schrijven. Iets heeft zich geopenbaard.’

Robert van café Retro zat verwilderd voor zich uit te staren naast de zerk van een van zijn voorouders. Het zou nooit meer goed met hem komen. Hij was reddeloos verloren voor de mensheid. Bijen hadden hem zijn verstand ontnomen. Zijn oogkassen waren driemaal zo groot als gewoonlijk en zijn gespierde rechtervoorarm – zijn taparm – zat giftig Pruisisch blauw.

‘Bijen... wespen... Robert: hadden we nu onze schietlappen meegebracht... onze katapulten! Weet je ’t nog? Schiet Maar Raak?’

‘Ha... !!’ lachte Robert schril. Het was het overspannen lachje van iemand die uitgesproken kandidaat was voor de Laughing Academy – een rustig gebouw in een kalme groene zone waar iedereen van zijn zinnen beroofd was en daar niet verder op zoek naar wilde gaan: te kalm, te groen, te gezond. Net vakantie.

‘Driewhiskie!’ riep Robert ze nog na. ‘Ik ken een café in de voorstad dat Driewhiskie heet! Waar halen ze het!?’

‘Drie kisten,’ mompelde Erik. ‘Drievuldig. Driekistie.’

Hij wuifde Robert vaag gedag.

‘Heb je het ook zitten?’ informeerde Marlize. Ze klikte de auto open.

‘Jij bent de schrijfster hé; ik de componist. Alles is bruikbaar. Wat is het heerlijk en vrijblijvend om kunstenaar te zijn. Je kunt het je zelfs permitteren te beweren dat de duivel *himself* je prachtige dingen influistert. Een nieuwe wereld, voorwaar. Vrijheid alom. Ik heb zin om te juichen op deze begrafenisdag.’

‘Je vergist je; het is een engel die fluistert en de mens die luistert,’ zei Marlize.

‘Belangrijke voetnoot.’

‘Heel erg belangrijk. Lees altijd de kleine lettertjes. Advocaat van de duivel spelen.’

‘Bij mij zijn het nootjes’

‘Doet er me aan denken: we moeten Pasja en Denise nog voederen.’

Een aardbeving zoals ze in de twintigste eeuw een paar keer in de lagere streken van vlak Vlaanderen meegemaakt hadden, had AD 20XX op een hete augustusdag de kerk in Verkavelgem vlak bij de Cruisberg dooreen geschud. Ook het naburige Dakpannendorp deelde in de brokken. Er was een dode gevallen, een priester die net assisteerde bij een drievoudige begrafenis. Er waren talrijke lichtgewonden: de kerkgangers die zich bont en blauw hadden gelopen en gevallen tegen en over omvergevallen stoelen bij het naar buiten stormen. Ook de hitte en de bevangenheid in de kleine kerk zorgden mede voor slachtoffers. Zoals echter vaker gebeurde richtten de neveneffecten meer schade aan dan de bron van het kwaad zelf. De toren bleef immers op de kerk staan. De verkeerde lieveheer aan het kruis op het oude hoofdaltaar had even meewarig voor zich uit gekeken bij het horen en zien van dat onheil. Daarna zonk zijn hoofd weer gewoon op zijn borst, noch links noch rechts neigend, uit schaamte om wat hij de wereld had aangedaan. Of was het om wat de wereld zichzelf had aangedaan? Later zou niemand die de kerk in Verkavelgem bezocht het verschil merken. In de sacristie was de galerij van de veertien statieën flink dooreen geschud. Enkele taferelen lagen op de grond onder het puin. Statie 6 en statie 7 hingen schots en scheef aan de muur. Vlak na de aanval van de natuur op de kerk had de dwarsbalk van het kruis van de veroordeelde (op weg naar de Knekelheuvel) de vrouw doorboord die toegesneld was om diens bezwete en bebloede gelaat te deppen. Recht in het hart.

I, 04

De sluierdoek en vooral het testament waren dus weer in het bezit van de stokheren, de militante tak van de Joodse Elkesaieten, die voor geen geweld terugdeinsde. Het manicheïsme in deze groep ging uit van een dualistisch wereldbeeld en kosmologie. Tegenover de heerser van het rijk van het licht (de Vader) stond de heerser van het rijk van de duisternis (de duivel of Ahriman). Geweld kon hierbij een oplossing betekenen: het licht moest hoe dan ook en te allen prijze zegevieren. De Nazarener (wiens naam 'Jezus' nooit hardop mocht worden uitgesproken, zelfs niet onder de spitsbroeders in de geheime grotten ten oosten van Jeruzalem) betreurde natuurlijk wel de dood van Veronica.

'Het was een genadige dood,' verzekerde Petrus hem. 'Ze heeft niet geleden, nietwaar makkers?'

De twee anderen die mee op de dodelijke missie waren geweest, knikten onwillig.

'Recht in het hart,' mompelde Judas.

'Niet geleden,' bevestigde Mattias, de recentste aanwinst van de Elkesaieten. De Nazarener keek ze een na een onderzoekend in de ogen, knikte en rolde voor de zoveelste keer de vellen van zijn testament zorgvuldig op. Er zaten bruin geworden bloedvlekken op.

'Weet je zeker dat ze het gelezen heeft?'

'Haar ogen spraken boekdelen.'

'Ja, en ze kende ongetwijfeld Aramees. Ze verraadde zich toen we bij het binnenvallen Aramees spraken. Ze begreep alles en reageerde ook op onze eh... bevelen. Toen wisten we genoeg.'

'We kunnen niet voorzichtig genoeg zijn.'

'Goed, in orde. De sluierdoek van de betreurde Veronica hier is voor Jozef van Arimathea,' zei de Nazarener. 'Zijn honorarium voor het gebruik van het graf. Petrus: jij bezorgt het hem een dezer dagen. Maar geen woord over de ware toedracht van de zaak! Verklap hem niet dat...' Hij knikte even naar de kleine grot ernaast.

'Ja, heer. Nee, heer.'

De Nazarener krabbelde moeizaam overeind (vier, zes handen strekten zich naar hem uit om hem te ondersteunen) en begaf zich nu naar de kleine belendende grot, waar Simon van Cyrene verzorgd werd sedert hij halfdood door Jozef van Arimathea eerst van het kruis gehaald werd om daarna in diens eigen graftombe te worden bijgezet.

'Simon, hoe gaat het? En ik die kort geleden nog dacht dat je dood was...'

'Jozef van Arimathea heeft goed werk geleverd hé,' glimlachte Simon pijnlijk.

‘Hij is in de waan dat jij in zijn graf ligt. Hier rust een embargo op, Simon. Vanaf nu ben je een van ons. Je bent ook mijn bloedbroeder. Hier.’

Hij likte zijn rechterwijsvinger, roerde er in de beker mee die Jozef van Arimathea had meegebracht en bracht een weinig van het bloed in een van zijn vele wonden aan.

‘Dank je, heer!’ stamelde Simon.

‘En ik die dacht dat dit postuum zou gebeuren! Hoe heb je die vreselijke marteling kunnen overleven!? IK moest daar gehangen hebben! Morsdood ondertussen!’

‘Gods wegen zijn ondoorgron... ‘

Simon stokte en verzandde in een vreselijke hoestbui. Ondersteund door de Nazarener richtte hij zich half op. Het bleef maar duren. Verscheurende hoestbuien leken de borst van de gemartelde aan flarden te rijten.

‘Johannes! Mattias!’ riep de Nazarener. ‘Water! Olie! Mirre!’

Maar het was al te laat: met een gekke doodshik en een rare ruk van zijn hoofd gaf Simon van Cyrene de geest. Er zou een bisbegravenis nodig zijn.

Bij de Romeinse bezetter was Jozef van Arimathea niet geliefd. Hij was niet alleen lid van het sanhedrin, de Joodse rechterlijke raad onder supervisie van de Romeinen, maar hij werd ook verdacht van contacten met dissidente groeperingen. Het was bekend dat hij het lichaam van Simon van Cyrene van diens kruis had bevrijd. Zo werd hij ook zonder dat hij het merkte gevolgd toen hij de beker met Simons bloedafname erin aan de oppositiegroep van Petrus en consorten overhandigde. De achtervolgers lieten even betijen, want ze hadden orders gekregen de grote vissen te vangen, en niet de kleine garnalen. Daardoor kwamen ze bij ene Judas terecht, in een achterafsteegje in de grauwste buurt van Jeruzalem. Dat was blijkbaar het tussendepot. Judas, zelf een samenzweerder en ex-spion, *bufferzoon* tussen Romeinen en Joden, liet zich niet onbetuigd. Hij verwisselde de echte beker voor een gelijkaardige mok met enkele druppels van zijn eigen bloed en slaagde er zelfs in die voor dertig zilverlingen aan de achtervolgers te verkopen. Pilatus had namelijk ook verordend dat koste wat het kost de beker met die allerlaatste bloeddruppels bemachtigd moest worden om te beletten dat het een aanbeden en gegeerd symbool zou worden. Ook de sluierdoek van Veronica en vooral die geheimzinnige traktaatrol moesten nog dringend opgespoord worden. Enkele soldaten hadden gemerkt hoe de veroordeelde Nazarener tijdens de doodstocht die rol nog vlug in Veronica’s handen had gestopt, via die doek.

Aldus belandde de echte beker met het bloed bij de Nazarener en zijn kornuiten.

Judas werd door de bezetters verder met rust gelaten (hij kon immers nog van dienst zijn voor ze), maar Jozef van Arimathea was aangeschoten wild voor de Romeinen. Om te weten te komen wat er met de sluierdoek en de tekstrol gebeurd was, werd hij op een nacht van zijn slaappleats op zijn dak gelicht en naar een ondergrondse wurgpaal in Pilatus' verblijven gebracht. Tijdens de overbrenging kerfde de linkshandige Jozef op een onbewaakt ogenblik met zijn lange scherpe linkerduimnagel zijn tongriempje los en slikte hij zijn tong in, waardoor hij stikte en dood te gronde neerviel. Een maat voor niets dus; de doek en de rol bleven spoorloos. Zo'n lange scherpe duimnagel werd overigens gaandeweg door de Romeinen her en der bij opgepakte leden van Joodse oppositiegroepen vastgesteld. Aanvankelijk dachten ze dat het met geld te maken had: de duim en de wijsvinger die symbolisch over elkaar wreven, de scherpte van de duimnagel zijnde de overtuigingskracht van geld. Nee dus. Na de vreemde zelfdoding van Jozef van Arimathea voerden de Romeinen een nieuwe marteltechniek in: ze rukten de nagels van hun arrestanten uit, alle twintig. Hoe meer Joods bloed er echter vloeide, hoe minder grip de Romeinen op het land kregen.

Na een colloquium van veertig dagen in de geheime grotten van Qumran (de Elkesaieten hadden er ondanks andere opinies voor wat huurgeld onderdak gekregen bij de sekte van de pacifistische Essenen), waarbij de tekstrollen grondig werden bestudeerd, en waarbij iedere leerling één exemplaar moest kopiëren om mee te nemen, zond de Nazarener zijn zonen uit. Omgekeerd liet hij zijn moeder en enkele van haar vriendinnen overkomen, waaronder ook de jongere Maria Magdalena. Ze waren tijdens de dodentocht en even later het onweer op Calvarieberg in hun zwarte kapmantels stille getuigen geweest van de overdracht van de rol in de doek aan de betreurde Veronica, de persoonsverwisseling met Simon, de kaping door de Elkesaieten, de vreselijke kruisigingen, de kruisafneming van Simon door Jozef annex de bloedafname.

De rollen zelf predikten wereldheerschappij, ten koste van eender wat. Gewelddadige bekeringsdrift, omgekeerde psychologie, ijzeren zelftucht en hoogdravende beeldspraak voerden de hoofdtoon. De Nazarener had van zijn lokale oorlog tegen de oude Joden en de Romeinse bezetter een wereldoorlog gemaakt. Hij zaaide vuur en vlam. Enkele citaten.

Ikzelf haal uw kleed omhoog, tot over uw hoofd, zodat men uw naaktheid kan zien: uw overspel, uw wellust, uw schandelijke ontucht.

Alle steden verschrompelen, ze liggen treurend op de aarde. De rijken sturen hun dienaren om water: ze komen bij de putten maar vinden geen water, met lege kruiken keren ze terug.

*Als ik de stad uitga, dan zie ik hen daar liggen, geveld door het zwaard.
Als ik de stad inga, dan zie ik hen daar liggen, uitgeteerd door de honger.*

*Wie voor de dood is bestemd, gaat naar de dood;
wie voor het zwaard is bestemd, gaat naar het zwaard;
wie voor de honger is bestemd, gaat naar de honger;
wie voor de ballingschap is bestemd, gaat naar de ballingschap.*

*Vier machten laat ik op hen los. Het zwaard om hen uit te moorden, de honden
om hen weg te slepen, de vogels en de wilde dieren om hen te verscheuren en
te verslinden.*

In de loop der jaren en eeuwen verspreidde deze zoetzure leer zich over de wereld, vooral in westelijke richting. Ondertussen werkte de Nazarener stiekem verder aan zijn biografie, zich nomadisch verplaatsend van schuilplaats naar schuilplaats, in het gezelschap van Maria Magdalena, zijn vriendin. Zij trok nog in opdracht van hem met diens vertrouweling Lazarus naar Zuid-Frankrijk. Van wie het kind was dat ze er baarde, is nooit geweten. De Nazarener zelf stierf onderweg naar haar, met zes messteken vermoord door struikrovers. In de niet-Bijbelse literatuur wordt geredetwist over de boom waaronder hij begraven zou zijn door een barmhartige voorbijganger: een vijgenboom, een olijfboom of een appelboom.

In de jaren die volgden, herschreven de Essenen de teksten die ze op de achtergelaten rollen in hun grotten aantreffen. Ze gaven er hun eigen pacifistische draai aan. Die versie werd later vermengd met de 'reizende' kopieën van de uitgezonden leerlingen, die op hun beurt door anderen waren gekopieerd. De sluierdoek van de vermoorde Veronica is in de loop der tijden opgedoken in Italië. Van de beker met het bloed van Simon is nooit meer een spoor gevonden. In de literatuur wordt hij omschreven als 'graal'. Volgens sommige (apocriefe) bronnen staat hij symbool voor elk glas alcohol dat eender waar eender wanneer gedronken wordt.

I, 05

Het deuntje – door Marlize gefloten, door Franklin gestolen, door Erik gekaapt – dat de NNMMA bekroonde en honoreerde, legde ze geen windeieren. Op de protocollaire plechtigheid in Brussel kreeg Franklin de cheque overhandigd door een chique big boss die het midden hield tussen een advocaat en een imker. Hij had het duurste krijtstreepjespak aan dat je je maar in kunt denken. Van boven

tot onder glom hij van de rijkdom. De receptie achteraf kwam volledig uit de zee – hier werd met geld gegooid. Er was niet alleen de geldprijs. De tune werd ook diezelfde week nog via diverse mediakanalen in een duizelingwekkende oplage de wereld in gezonden. Wie het binnen een tijdspanne van twaalf uur niet gehoord had, was potdoof. Het was de No Noise More Music Academy menens. Hun standpunt was ook hard (maar volgens tegenstanders halfzacht): weg met geluiden, geruchten en lawaai, meer melodie! Terwijl de royalty's binnen begonnen te komen, op naam van de heer Vervecken – maar dat vormde dus geen probleem – arriveerde er ook een mail van de schooldirectie van Franklin. Hoe zat het met de gezondheid? Kon het nieuwe schooljaar opgestart worden met hem of zou men zich genoodzaakt zien een vervanger aan te spreken?

Marlize en Erik vervaardigden opnieuw enkele documenten, waaruit bleek dat de heer Franklin Vervecken nog minstens een halfjaar aan zijn heropbouw zou dienen te werken wilde hij ooit nog iets betekenen op pedagogisch-muzikaal vlak. Het was ook aan te raden geen contact met patiënt te nemen; hij was in goede handen en beleefde het meest deugd aan een ongestoorde relatie met mens en natuur per plekke. Bezoek was uitgesloten; mailverkeer werd ontmoedigd. Bij hoogdringendheid kon iets gedropt worden via een inderhaast door Erik aangemaakt gmail-adres op naam van de ontwennende.

In het kruis getast, het romanmanuscript van Marlize, kende een hoge vlucht. Met een duivels genoegen braakte de printer welhaast elke dag een afgewerkte bladzijde. Kruistochten in liefdesnaam! Vuur en vlam! De hoofdfiguur, Charlize Marlowe, dochter van een bisschop, legde een verzameling priesters aan. Stuk voor stuk verleidde ze die, waarna ze zichzelf in het verderf stortten en ofwel kerkschroot werden ofwel de kap over de haag gooiden en het marginale leven in doken. Tien wellustige geboden vormden de grondwet van het verhaal. Omdat de bisschop haar niet erkende als dochter, pleegde Charlize op het einde de vadermoord: tijdens een misviering dronk hij de door haar geprepareerde gifbeker en kukelde hij nog paarser dan een rouwkaars van zijn voetstuk. Op de jaarlijkse landelijke Boekenbeurs in Antwerpen schuimde Marlize de verkoopstanden van de uitgeverijen af. Hier en daar mocht ze een kopie van *In het kruis getast* achterlaten. Vooral een magere man die het midden hield tussen een advocaat en een imker (om niet te zeggen: bij – hij droeg verdorie een geelzwart gestreepte pull) toonde speciale belangstelling; uitgeverij BUB zou nog van zich laten horen, beloofde hij. En BUB, in tegenstelling tot veel andere uitgeefklungelaars, liet er inderdaad geen gras over groeien: vlak voor de pakjesdagen van december zou *In het kruis getast* van de debuterende schrijfster Marlize Brandthout, aka Marlize Van Der Weyden, verschijnen.

RacecaR, Franklins/Eriks be kroonde instrumentale tune, kreeg alom intense air-play. Zenders speelden het meerdere keren per etmaal, en het Audiovisueel Fonds, het cenakel van de filmmakers, had het al boven in de lade liggen voor een van de volgende grote filmprojecten. Ook op het internet scoorde *RacecaR* hoog. Een nieuw binnenlands feuilleton zou het tijdens de begingeneriek gebruiken. In fitnesscentrum Shakespier werd de ex-doelman plotseling een bekende en begeerde figuur. In de prettige walm van al dat succes stond Marlize toe dat hij rokjes droeg, met mate. Ook een jurkje kon er wel even af. Bij het begin van de herfst ging ze zelfs met Erik op klerenstrooptocht in de H&M, Zalando, SN3, Garderobe National, APC, Anne Fontaine, Filippa K en Anja Schwerbrock.

Eind november verscheen de roman van Marlize. Pilaarbijters, *tsjeven* en *kaloten* steigerden; recensenten gevolgd door de blaatschappen van het literaire wereldje prezen haar proza de hemel in. Voor de verbolgen meerderheid van de meninglozen was het een kutboek; voor de mekkerende minderheid van de meninghebbers was het een cultboek. Niet lang na de geboorte van *In het kruis getast* speelde een opnamestudiofreak van de zender RRR&R eerder toevallig en bedoeld als experiment *RacecaR* achterstevoren af. Waar de normale notenvolgorde van de partituur een wereldhitgevoelige melodie veroorzaakte, daar bleek zich in de omgekeerde volgorde blasfemisch gegil en gevloek van een duivels gevallenengelenkoor voor te doen. Het bezorgde luisteraars koortsrillingen die als ola's over hun ruggengraat golfden. Waar de tune met de palindroomtitel achterstevoren afgespeeld werd, stonden de communicatielijnen verontwaardigd roodgloeiend en witheet. Het schandaalboek en de kettertune werden een hype in alle middens die zich niet in het midden van de maatschappij bevonden. De verkoopcijfers schoten als vuurwerk de lucht in. En Lucifer keek tevreden toe, in zijn maatpak. Met zijn messcherpe linkerduimnagel kerfde hij bij elke rel een zoveelste streep in de dwarsbalk van het petruskruis in zijn oud-Bulgaarse balkanpaleisje. Telkens rinkelde dan de kassa, tot zevenmaal zeventig maal toe.

De albasten maan hing heet aan het firmament, zelfs zweterig. Er dropen druppels af. Voor die de aarde konden bereiken, stolden ze eerst, vatten dan vuur en werden daarna tegen hoge snelheid omgesmeed tot zwarte kristallen met eeuwige vergunning. Dit gebeurde elke maand eenmaal en ging ook gepaard met lokale uitbarstingen van motten her en der op aarde. Gedurende zijn ballingschap op dit ondermaanse droeg Lucifer een halsketting bestaande uit dergelijke puntige maantranen. Dit juweel oefende ononderbroken een magnetische kracht uit richting sterrenhemel. Hij droomde immers van een eervolle terugkeer naar die lichtdonkere luchten – de biotopische context van die maan en een zevental hemelen. Misschien behoorde een liefdevolle hereniging met opperengel

Bengele Tengele weer tot de mogelijkheden. De zesde hemel ware al een opperste staat van genade en geluk voor hem. En ook materie kon heimwee hebben: alles wilde terug naar waar het vandaan kwam. Zwart kristal verlangde bijvoorbeeld naar een aangename zee van licht en duisternis, bespikkeld met sterren die allang geen ster meer waren, maar slechts uitdovende oergeschiedenis. Ergens jankten ook twee honden naar die maan. Om het hoofd van Lucifer deed zich hedenavond laat weer eens zo'n mottenuitbarsting voor. Het leek alsof hij zijn hoofd uitgeschud had. Hij zat net op zijn terras een slok bloedwijn tot zich te nemen uit een kelk die hij gestolen had uit het tabernakel van de kerk in Verkavelgem. Een wolk ontblootte de maan. 'Alle duivels! Bij Mahoen, Apolijn en Tervogant!' vloekte hij vrolijk. 'Mottenmaannacht! Vandaar dat mijn wijn zo smaakt! O maan, zalige afgesmoltene!' Hij wapperde de motten weg, streelde zijn halsketting en hief zijn hoofd en zijn kelk bloedwijn naar de maan. De maanstralen gaven zijn maantranen een speciale glans.

'Op de vloed!'

In een grote hink-stap-slok dronk hij het glas leeg.

'Op de overvloed!'

Hij vulde onmiddellijk nog eens bij uit de karaf.

'Zwart wordt weer het nieuwe rood,' zei hij bij zichzelf. 'Of is bloedrood het verse inktzwart? Dat moet ik Erik/Franklin nog eens vertellen, die notenkraakende rokjesdrager.'

Lucifer werd stilaan dronken van voldaanheid. Toen de maan na al dat druppelen bijna uit de hemel viel, en het overal op aarde donker werd, verzandde hij in zijn ligstoel via een dranksluimer in een diepe slaap, doorwoekerd met flarden droom.

'Ikzelf haal uw kleed omhoog... ' mompelde hij likkebaardend, 'uw tuniekjurkje... tot over uw hoofd... zodat men uw naaktheid kan zien... uw overspel... uw wellust... uw schandelijke ontucht... '

'We bevinden ons nu in het segment linksonder in het hakenkruis,' deelde de duivel mee. 'De herfstcollecties zijn binnen. Bladeren zullen weldra hun bomen verlaten. Er hangt kruidigheid in de lucht. Depressieve dichters parkeren weer hun achterklap onder elkaar. En mijn angel zoekt seks. Misschien moet ik later de Angelseksische landen ook nog aandoen, hi hi hi. Angelland! Lekker links rijden, joehoe! Geef ze de sporen!'

Marlize en Erik grijsden wrang; dit was een *lachmerrie*. Ze herinnerden zich maar al te levendig het vorige intense bezoek van Lucifer, tot diep in hun kak- en slokdarm.

‘Rood is het nieuwe zwart, Erik. Koop je beurs, tot je bont en blauw ziet, je beschikt nu dankzij je hit over een ruim budget. En jij, Marlize: idem dito. Zwart is het nieuwe rood. Koop een bungalow aan de Zwarte Zee.’

Getingel van kassa’s begeleidde de monoloogjes van Lucifer.

‘En voor de honden een regenjas? Een muilband in slangenleer?’

Erik legde een rij sprotjes op het barbecuerooster.

‘Lukt het vuur? Ik ben hier om te helpen,’ zei Lucifer. Even knetterde het ter hoogte van diverse knooppunten in zijn lijf. Hij stond rechtop met een grote bo-kaal Leffe in zijn hand, vlak bij het verschroeiende vuur. Zijn andere hand roerde even de gloeiende houtskool dooreen.

‘Vis... dooie visjes... niet mijn ding,’ mompelde hij. Het volgende ogenblik, na kort maar hevig gesis, lagen er twaalf worsten op het rooster.

‘Hé!’ protesteerde Erik.

‘Oeps!’ deed Marlize.

‘Vier de man, de vrouw,’ zei Lucifer. ‘Iets op tegen? Dit wordt het laatste vuur-tjestook van het seizoen. Profiteer van grote kortingen.’

‘Dat zal mij worst wezen, ik wou vis!’

‘Dan heb je het lelijk mis. O, een rijm. Willen jullie de rest van mijn verzameld werk ook horen? Een lezing kan dit laatste avondmaal opvrolijken.’

De duivel zette zijn Leffe op de tuintafel en toverde een bebloede rol vellen tevoorschijn. De bloedvlekken waren vervaagd tot een donkerbruine geschiede-niskleur. Even kwamen Denise en Pasja overeind.

‘Dit,’ zei hij plechtig, ‘heeft een ingewikkelde reis achter de rug. Er werd miljoen keren voor vermoord, verbrand, verkracht. De kroniek van de lopende gebeurtenissen. *Samizdat*. Apocriefe lectuur. Maar wel de enige echte. Daar hoort feestwijn bij. Weg met die Leffe. Ontkurk de Christustranen.’

‘PIMBY,’ zei Marlize, opverend uit haar tuinstoel. ‘*Primeur In My Backyard*.’

Erik/Franklin floot de eerste vijf noten van zijn wereldtune. Hij schroefde twee flessen wijn open.

‘*We are interested.*’

‘U hebt onze interesse.’

‘Laat dat. Ik spreek niet alleen Spaans, maar ook Angels.’

Terwijl Lucifer de vellen ontrolde, manifesteerde zich nu uitdrukkelijk een penetrante zwavelgeur in de tuin. Op hetzelfde ogenblik pletste een witte duivenkwak op het eerste uitgerolde vel neer.

‘Shit! Voorvocht op de voorhuid! Shit!’ vloekte de duivel. ‘Ejaculatio praecox! Wat gaat er hier nog allemaal uit de lucht vallen in dit kloteland!’ Hij likte aan zijn scherpnagelige linkerduim en depte eerst nauwgezet een paar duivenspatjes van zijn zwarte maantranenketting op. Daarna braakte hij een kleine steekvlam waarmee hij de duivenstront op de testamentrol oploste. Vervolgens

mikte hij met zijn rechterwijsvinger naar de lucht:

‘Vervelende vredesduiven! Bang! Bang! Bang!’

Vlak na elkaar ploften drie gebraden duiven op het barbecuerooster neer.

‘Tast toe,’ noodde Lucifer. ‘Ze zijn nog lekker rosé.’

‘Wat heb je nu in hemelsnaam gedaan!?’

‘*I shaked the moon* in hemelsnaam, duifje,’ antwoordde de duivel. ‘Het werd tijd dat er hier eens iets anders uit de lucht viel. Smakelijk. Gevogelte op een bedje van worst. Of gaan we over cholesterol zeveren? Viert allen de herfst met wat gematigd wild! En vanaf nu is de wijn in de man en de vrouw, niet langer de Leffe.’

Aanvankelijk aarzelend maar binnen de minuut al vlug overtuigd van de kwaliteit deden Marlize en Erik zich te goed aan de onverwachte kost. Ook de duivel deed zijn duif in het zakje. Smakkend en boerend verorberde hij eerst vier worsten en daarna een vogel. IJverig gekraak ter hoogte van de schroothoop in zijn mond wees er op dat hij ook de beenderen fijnmaalde en doorslikte.

‘Hoe denk je dat ik leren vliegen heb?’ grinnikte hij tussen het schransen door, toen hij merkte dat ze verbaasd naar zijn kauwende en krakende smoel starden. ‘Holle beentjes zijn goed voor de luchtgewichtheid, eh, lichtgewuchtheid, eh, opgelichtheid, of zoiets, of is het opgeluchtheid? Nou, *whatever*, dat verdomde Christuswater speelt me blijkbaar parten: het vliegen heb ik toch lekker onder de knie hé? Of onder de vleugel?’

‘Hou op met lullen en vreet, bevlogene’ zei Erik, want hij was dronken en durfde al eens iets tegen de duivel te zeggen.

‘Af, Erik,’ zei Marlize. ‘De wijn smeert je tongriempje te glad. We hebben een hoge gast. In zijn buitenverblijf had je wel minder praats. Af!’

Pasja legde zijn kop plat ter aarde.

‘Ik kan zeggen wat ik wil. Ik ben toch op mijn eigen grond?’

‘Mijn grond, bedoel je. Je bent mijn buurgast.’

‘Nou ja: onze grond. Ondergrond. Ha ha.’

‘Niet lachen om je eigen moppen.’

‘Ondermaanse,’ specificeerde Lucifer. Hij boog zich naar Marlize toe, nam haar duif even van haar over en scheurde behulpzaam en vakkundig het karkasje verder open zodat het in al zijn geledingen bereikbaar werd.

‘Zo moet het. Neemt en eet.’

‘Merci Lucifer.’

De rol vellen had Lucifer op het kunstgras open gespreid op de eerste bladzijde door op elke hoek een fles wijn van het merk Christustranen neer te poten. Een vijfde fles bloedwijn zette hij om de haverklap onbeschaamd luid lurkend aan

zijn mond. Die gaf hij dan telkenmale trouw door aan Marlize en Erik.
'Vertel ons nu eens wat je daar hebt,' zei Marlize, naar de vellen op het gras knikkend, nadat worsten en duiven vrijwel verleden tijd waren.
'Daar ligt de meest gegeerde bijsluiter van de mensheid,' antwoordde Lucifer ietwat pathetisch. 'Ik ben er de trotse bezitter van, dankzij Bartelijne Malfait.'
'En dat leg je zomaar op ons gras, gekruisigd met vier wijnflessen. Wie is Bartelijne Malfait?'
Lucifer wroette even met zijn vingers in het duivenkarkasje op Eriks bord en haalde er een gevorkt beentje uit.
'Ik neem nog dit laatste gevorkte duivenknookje en een slok Christustranen. Dan verklap ik jullie wie zij is. Was. Trekken!' beval hij Marlize.
Ze trok aan een van de takjes van het vorkje dat hij aan het andere vertakkinkje voor zijn haakneus ophield.
'Nu heb je recht op de waarheid. Ik ga echter niet meer uitweiden over de Hof van Olijven en Golgotha; jullie kennen ondertussen de ware toedracht van de zaak. Overigens heeft Marlize het er in haar eigen schitterende roman ook over hé.'
'Het andere takje van dat beentje ware ook goed zeker?' zei Erik smalend. 'Pff... Al dat bijgelovige gedoe.'
'Haantjesgedrag,' wees Lucifer hem terecht. 'Wee je gebeente, simpele duif.'

I, 06

Lucifer ging zitten en stak van wal.

'De Nazarener bleef achter in de grotten van de Essenen om verder aan zijn autobiografie, zeg maar: testament te werken. Zijn leerlingen, Maria Magdalena en zijn vertrouweling Lazarus had hij uit bekeringsdrift eropuit gestuurd, gewapend met de kopieën van de eerste versie van zijn testament. Die laatste twee vertrokken samen naar het zuiden van Frankrijk, in opdracht van hemzelf. Hij trouwde Lazarus volkomen en zond hem onder andere ook als lijfwacht met zijn geliefde mee. Zijn moeder ging terug naar huis.

De vredelievende Essenen in Qumran probeerden de Nazarener milder te stemmen nopens een en ander, maar zijn extremisme nam nog toe. Hij geloofde meer en meer in vuur en vlam en zwaard. Op een bepaald ogenblik raakte hij zelfs slaags met een van hun leiders. Gaandeweg zonderde hij zich van de sekteleiden af, in een aparte grot die hij van ze huurde. Ze slaagden er stiekem nog wel in een kopie van zijn testamentrol te maken, waarmee ze verder aan de slag gingen om er hun eigen versie van te vervaardigen. Kopieën van die Esseense versie

zouden later, vermengd met de 'reizende' kopieën van de apostelen, de grondslag vormen van de officiële canon van de gewijde geschiedschrijving. Er is dus het heel eigenaardige feit dat dit hier' – Lucifer knikte naar de vellen die nog altijd door vier flessen Christustranen op het kunstgras genageld lagen – 'ja, dat daar, kijk maar eens goed, zowel de officiële als de apocriefe versie is, want het is die van mijn boezemvijand de Nazarener *himself*. De enige, de echte, de bebloede. Alle andere zijn gematigde mengvormen.

Maar hoe kwam ikzelf nu in het bezit van die rol?, zie ik jullie vragen. Wel, dat zal ik jullie met mijn gebruikelijke engelengeduld uitleggen.

Nadat de Nazarener zijn autobiografie, gelijk zijn testament, voltooid had, verliet hij op een nacht definitief zijn grot. Niet lang daarvoor had hij veertig dagen gevast, let wel: veertig dagen, niet nachten. 's Nachts at en dronk hij wel wat, dat hij van de Essenen betrok. Hij was dus nog verzwakt toen hij de lange voetreis in westelijke richting begon. In dat westen woonden volgens hem de meeste 'goddelozen' zoals hij ze placht te noemen: zij die zijn evangelie nog niet kenden. Dus toog hij naar de landen van de ondergaande zon, waar zich nog weinig concurrentie met andere religies voor kon doen.

Terwijl hij zich op een warme namiddag onuitgenodigd te goed deed aan vijgen die hij van een boom in een gaard plukte, stoof de woedende eigenaar met zijn twee zoons op hem af en eiste geld. Omdat hij geen rooie duit had (hij had de Essenen de rest van zijn centen gegeven omdat de munten waardeloos zouden worden in andere verre landen die hij bereisde), vluchtte de Nazarener ijlings weg... driehonderd meter verder recht in de armen van vier struikrovers. Die waren afgekomen op het gekrakeel. Ze hielden zich verborgen aan de kant van de weg en legden zich even verder in hinderlaag. Ze dachten namelijk dat de reiziger toch wel een goedgevulde beurs op zich droeg, gezien hij er als iemand uitzag die heel ver zou gaan en geld zou besteden. De eigenaar van de boomgaard en zijn zonen keerden bij het zien van dat onheil onmiddellijk op hun stappen terug. En nogmaals, omdat hij geen rooie duit bezat, en dat ook vol bleef houden, en zij hem niet geloofden, want hij zag er ondanks stof en vermoeienis toch tamelijk chic uit, werden zes messteken zijn noodlot.

De misdadigers vluchtten met de testamentrol en zijn sandalen als enige buit. Die rol was nu nog meer bespat met bloed.

De barmhartigste zoon van de boomgaardeigenaar passeerde er diezelfde avond nog op een ezel. Hij dacht de reiziger nog de eerste of de laatste zorgen toe te dienen, maar alle leven was geweken uit de Nazarener. Op dat ogenblik passeerde er ook een uit de kooien van Rome ontsnapte gespierde gladiator, op weg naar het verre oosten. Samen wikkelden ze het lijk in een doek en hesen het in

de kruin van de dichtste appelboom op neutraal terrein. Begraven zat er niet in: de grond was er te hard en te dor. Ze deponeerden het lijk tussen twee gevorkte takken als laatste rustplaats. Zo was het toch enigszins beschermd tegen de meeste wilde dieren. Mettertijd ontfermden zich natuurlijk de vliegende aaseters over dat lekkers. Mijn boezemvijand de Nazarener is dus eigenlijk nooit echt begraven. Volgen jullie nog, vrienden?’

Marlize en Erik knikten enthousiast.

‘Goed zo. Luisteren is belangrijk. Waar was ik gebleven... O ja. Aaseters. De struikrovers waren het Aramees niet machtig. Ze snapten niet wat er op de vellen geschreven stond en hoe belangrijk dat wel was. Op een van de talloze zwarte markten in de Levant verkochten ze de bebloede rol voor een appel en een ei, bewerende dat het een eigendomsakte was voor een stuk grond in Cilicië. Van de opbrengst werd het viertal viermaal dronken. Toen waren de centen op. En de rol was... foetsie. Dat laten we nu even los.

Ondertussen kreeg Maria Magdalena (tussen twee haakjes: een prachtige vrouw met twee schitterende vooruitzichten en een bedwelmende gleuf in het midden) een zoon. Tot nu toe heeft niemand ooit exact kunnen duiden wie de echte vader was. Er heerst namelijk nog altijd verwarring omtrent het tijdstip waarop Maria Magdalena en Lazarus naar het zuiden van Frankrijk vertrokken en ook over dat waarop de Nazarener zelf (even?) later zijn grot bij de Essenen verliet. Feit is dat Lazarus zo’n intieme vertrouweling van hem geworden was, dat hij in diens afwezigheid zich wellicht ook toegang had verschaft tot de geheime grot van Maria Magdalena. Hoe gaat dat in den vreemde, nietwaar. Het is een kwestie van maanden; de Schriftgeleerden zijn er nog niet uit.

Nou, de zoon die dus daaruit ontsproot, was al net als het testament: officieel en apocrief. Van wie was hij?? Hoe dan ook: hij kon echt wel als ‘Lazarener’ aangesproken worden. En aldus gebeurde. Want net als de verhoopte vader, mocht zijn echte naam nooit vernoemd worden.

Even terzijde: wees niet verwonderd over de naam ‘Lazarener’. Pasja en Denise hier zouden toch ook een Pasjize opleveren hé? En jullie kennen toch ook de kruising tussen een pitbull en een shih tzu? Bullshit? Ha ha ha! Nu heb ik alleszins jullie aandacht! Seks en stront blijven het doen.’

Lucifer dronk nu uit een van de vier flessen die het testament op zijn plaats hielden en gaf de fles door aan Marlize.

‘Drink. Drink op een edel verbond. Dit is mijn... Nee, dat is erover. Ik vertel verder. De Lazarener groeide dus op in het zuiden van wat toen ook Frankrijk was,

maar dat wist het nog niet. Toen na verloop van tijd zijn officiële pa de Nazarener maar niet opdaagde, trouwde Maria Magdalena dan maar met Lazarus, die zich na zijn opwekking uit de doden door de Nazarener altijd zeer levendig had gedragen. Ze kregen drie dochters, allen een flink stuk jonger dan de Lazarener. Ondertussen probeerden ze tussen het geitenhoeden door hun evangelie van de gekopieerde vellen te verkondigen. Dat viel niet vaak in goede aarde, want het betrof regelrechte kopieën van het ‘gewelddadige’ moederexemplaar van de Nazarener, die vuur en vlam en zwaard predikten. Na een meeting met bijzonder verhitte discussies, waarin het citaat van de profeet *‘Uw kinderen zijn uw kinderen niet’* een cruciale rol speelde, werden Maria Magdalena en Lazarus zonder vorm van proces door een vijandige sekte van de purperen heidenen ontvoerd, levend gevild en ingezouten en –gepeperd. Zo werden ze achtergelaten hoog in de besneeuwde Pyreneeën, waar ze een vreselijke dood stierven.

De dochters en de Lazarener gingen prompt ondergronds. Ze doken enkele jaren onder in Mulzaerje, een Baskische enclave in Frankrijk. Veel bekeringswerk ondernamen ze niet meer; dat was voor rekening van de apostelen, die wijd en zijd hun leer verkondigden. De Lazarener, de vermoedelijke zoon van de Nazarener, trouwde later met een bijenkweekster die in Allah geloofde. Zijn stiefzussen zwermden na verloop van tijd uit over de Maghreb, want op Franse bodem voelden ze zich altijd onveilig. De bijenkweekster schonk de Lazarener drie zonen, die later op hun beurt... maar hier laat ik deze draad even los. Jullie willen natuurlijk weten hoe het de rol verder is vergaan en hoe ikzelf die heb verworven?’ Marlize en Erik knikten.

‘Wel. De louche kerel die de zogenaamde eigendomsakte van een stuk grond in Cilicië gekocht had, kwam van een kale reis terug. Niks geen grond. Nog geen grasspriet. Hij liet de Aramese teksten grondig ontcijferen door een Schriftgeleerde en kwam tot de constatering dat hij een hoop opruiende pamfletten had gekocht waar de bloedvlekken nog opzaten. Dus besliste hij om te doen wat alle bedrogenen doen: anderen bedriegen. Hij verkocht op een van de vele openbare markten de rol aan een koopman uit het noorden van Afrika, bewegend dat het het testament van de heer Jezus Christus betrof. Deze waarheidslievende leugen leverde hem nog een aardig bedrag op, want de koopman was niemand anders dan de echtgenoot van een van de stiefzussen van de Lazarener. Die reisde in een opperste staat van gelukzaligheid terug naar huis. Toeval bestaat dus niet. Het bestaat het niet te bestaan.’

‘Wauw,’ deed Marlize.

‘Ongelofelijk,’ mompelde Erik. ‘En wanneer was jij dan aan zet?’

‘Tijdens mijn periode als paus,’ luidde het verrassende antwoord.

I, 07

‘Paus!?’

‘Paus!?’

‘Eén ervan,’ knikte Lucifer. Hij greep naar een volgende fles Christustranen en boerde krachtig.

‘Het wordt spannend!’

‘Tijdens de tweede helft van de veertiende eeuw en in de beginjaren van de vijftiende eeuw wemelde het van de kerkpausen. Het was een verwarrende tijd. Iedereen wiens naam ook maar eventjes op –us eindigde, of zijn naam daarop liet eindigen, claimde het pausschap. Nou, ik overdrijf wat. Dat zorgt ervoor dat de mensen onthouden wat je gezegd hebt hé. De Kerk – brr, dat woord! De volgende stap is Kerker – vertoonde barsten, ja zelfs borsten: er doken ook pausinnen op. Ikzelf zetelde op de pauselijke troon vanaf mei 1409. Dat was in Bologna. Teneinde verkozen te worden, had ik mijn omvangrijke netwerk op aarde geactiveerd. Toch zou mijn heerschappij het jaar daarop stoppen; samenzweringen tussen koningen en concilies zorgden daarvoor.

Mijn concurrenten, Gregorius XII en Benedictus XIII resideerden respectievelijk in Rome en in Avignon. Dat zinde me niet. Er zat ook nog een pausin in Avignon: Bartelijne Malfait, ofte Mollefayt/Mallefait/Mallefey(d) – de schrijfwijzen variëren, gezegd en geschreven paus Malfactus I. Zij verbleef in een luxebordeel, want zij predikte onvoorwaardelijk de liefde. Deze *papissa* was een van mijn minnaressen op dit ondermaanse. (Bengele Tengele in de zesde hemel vergeve het mij.) Zij was paus kunnen worden door zich als man voor te doen. Een medeplichtige samenzweerder hielp haar daarbij. Er was namelijk een stoel die een gat had in het midden van de zitting. Elke kandidaat-paus moest op de stoel plaatsnemen waarna een geestelijke onder de stoel voelde. Als die nadien de woorden *Testiculos habet et bene pendentes* uitsprak, was de kandidaat geschikt voor het pausschap. *Hij heeft testikels en ze hangen goed.* Nou, bij Malfactus I waren het andere zaken die goed hingen, dat kan ik jullie verzekeren. De medeplichtige deed zijn werk; als dank liet Bartelijne hem kort daarna uit de weg ruimen. Zij hield het een paar jaar vol als paus-zonder-kloten. Tot ze per ongeluk een kind uit haar schoot liet rollen tijdens een stoet; toen waren alle rapen gaar, maar dit doet hier niets ter zake. Laten we ons tot de hoofdzaken beperken.

Die Benedictus XIII, die dus ook in Avignon zat, was een (uiteraard verre) nazaat van de Lazarener. En die was in het bezit gekomen van de oorspronkelijke

testamentrol van de Nazarener. De koopman die de rol ooit op een marktje had gekocht, de man van één van Lazarus' stiefzussen dus, reisde namelijk op zekere dag met de grootste moeite en gesteund door zijn vrouw en kinderen in terminaal zieke toestand naar Frankrijk, waar hij Lazarus opzocht en hem de rol cadeau deed. Lazarus stierf bijna weer van vreugde toen hij de opgerolde vellen herkende. Het ding bleef in de familie, generatie na generatie. En het waren krachtige en vruchtbare generaties, want Lazarus was stevig uit de doden opgewekt: de genen gingen duchtig aan het werk en plantten zich gezond en gezwind voort. Uiteindelijk was het enkele eeuwen later nog dankzij die rol dat Benedictus XIII het ook tot paus schopte. Of althans: tot één ervan. De relikwie speelde een hoofdrol in zijn verkiezing.

Op dit punt bracht ik paus Malfactus I in het spel. De nagelaten geschriften van mijn boezemvijand moesten en zouden in mijn bezit komen. Die dure eed had ik gezworen. Ik zocht paus Malfactus I incognito in Avignon op. Nadat ik haar drie dagen lang in al haar openingen genaaid had – wat is een paus zonder kloten toch lekker –, ontvouwde ik haar mijn plannen. Diezelfde nacht nog zocht ze de vertrekken van haar medepaus op. Diens genen waren er de oorzaak van dat hij alleen van mannelijke openingen gebruikmaakte bij het alom verbreide spel der seksen. Malfactus I/Bartelijne Malfait maakte dus duidelijke avances in die richting. Vlak voordat de vreugdestoot plaats zou vinden, onthulde Malfactus I echter de ware toedracht van de zaak en verkrachtte ze Benedictus XIII door onder bedreiging van een pasgeslepen kromzwaard zijn purperen kardinaal in haar gesperde liefdesgleuf te dwingen. De Heilige Stoel – jawel: de fameuze kakstoel met het gat in het midden – daverde hierbij van het onheil. De paus kwam niet klaar aan de voorkant, maar zette uit pure paniek alle sluizen open aan zijn achter-, nou: onderkant. De sluitspier in zijn spleet opende zich als een bruine zee terwijl zijn frontale staf zich onwennig in een vreemde grot bewoog. Hij scheet omstandig zijn galopkak dwars door de Heilige Stoel heen en gaf daarna door een eikelinfarct annex hartfalen de geest. Exit een van de pausen. De rest was een koud kunstje voor mijn geliefde *papissa*. De rol van de Nazarener was de hare. Als tegenprestatie neukte ik haar nog drie extra dagen lang, waarna ze mij uitgeput en verzadigd de vellen overhandigde. Daarna keerde ik terug naar Bologna. En hier liggen ze dus, als zaden in 't kunstgras... ‘

Lucifer haalde diep adem. Bij het uitademen kwamen er twee steekvlammetjes uit zijn neusgaten.

‘Maar wat staat erin?’ vroegen Erik en Marlize tegelijkertijd en door elkaar heen. Lucifer stond op en schopte de resterende flessen Christuswijn om. De vellen op het gras rolden zich fluks weer op. Hij plukte de rol van de grond, ontvouwde die in haar geheel en begon hoogdravend voor te lezen van een vel dat

hij willekeurig uit de stapel koos:

‘Hoed u voor mijn alter ego. Zwavel en vuur brengt hij naar de aarde. Zijn vlees verschroeit jullie vlees. Het gif van zijn tong dicteert valse verhalen. Van de noten op zijn zang worden jullie doodziek. Ontaarde bloedcellen, wilde bijenbendes en woeste hagelbollen laat hij in vijandige horden aanrukken. Zijn vork jaagt jullie op stang en houdt jullie klem. Zijn angel werkt verlamvend en verstikkend. Overal kan hij zich schuilhouden: in rabarberstruiken, sacristieën, hondenhokken of pis- en pashokjes. Gezegd en geschreven is Lucifer zijn naam. Hij zal op aarde verschijnen tijdens het bewind van de allerlaatste paus, bij wie in het oorspronkelijke wapenschild het dubbele kruis ontbreekt en van wie reeds door Franciskus van Assisi is voorspeld:

in de tijd van de Grote Verdrukking zal een man als paus opstaan, die door zijn sluwheid velen zal doen dwalen en doen sterven... Sommige predikers zullen zwijgen over deze waarheid, anderen zullen deze met voeten treden en ontkennen... ,want in die dagen zal Jezus Christus hen geen ware pastor sturen, maar een vernietiger.’

Lucifer hapte even naar adem.

‘Lang geleden dat ik nog Aramees moest lezen en vertalen,’ zei hij. ‘En de slordige kalligrafie maakt het er verdorie niet makkelijker op.’

Marlize en Erik verroerden geen vin. Pasja lag roerloos aan zijn ketting; zijn kop straalde gespitste aandacht uit. Ook Denise de hondin leek zich in een opperste staat van concentratie te bevinden.

‘Bereid om nog meer te aanhoren?’ vroeg Lucifer.

Ze knikten werktuiglijk en hij koos een ander vel uit.

‘Onderzoek jullie dromen en nachtmerries en jullie zullen mijn testament begrijpen. Er zal daardoor een licht ontstaan dat ruimschoots het middaglicht op aarde overtreft. Ontdoe jullie van de beperkingen van het lichaam en jullie zullen de hemelse vrede bevatten. Misschien ook de helse. Er zal daardoor een warmte ontstaan die vele malen intenser is dan de aardse zomerwarmte. Misschien ook hitte. Het is jullie vrijheid te kiezen voor het goede of het slechte. Wie voor de hemel openstaat, zal in de hemel komen. Wie voor de hel openstaat, zal in de hel komen.’

Marlize en Erik luisterden niet alleen met gloeiende oren, maar trokken ook steeds groter wordende ogen: tijdens de voordracht leek de duivel langzaam een transformatie te ondergaan. Waar hij als afgelichte parvenu van middelbare leeftijd was gearriveerd (pommade in het glad achterover geharkte uitdunnende zwarte haar, streepje snor, dure aftershave, perfect zwart maatpak, geel-zwart gestreept hemd), daar veranderde hij nu van kleuren, kleren, lijf en stem.

Hij leek tegelijkertijd te zweten, te gloeien en te smelten. Zijn huid werd craquelé en leek zijn kleren te absorberen. Zijn vlees werd wasachtig. De klank van zijn stem daalde tot dieptes die het luisteren pijnlijk maakte en hij sprak nu alles achterstevoren uit, wat een onbegrijpelijk brabbeltaaltje veroorzaakte. Daarbij floepte om de haverklap een gespleten slangentong uit zijn mond. Simultaan floot hij de tune van *RacecaR* achterstevoren. De angel in het kruis van zijn broek rees daarbij onrustbarend. Deze laatste stuiptrekking deed de beide honden klaaglijk jankend overeind komen. Plotseling begonnen de kruinen van de berkenboompjes hevig te ruisen; een onverwachte wind stak op. De derde windstoot rukte de vellen uit de handen van de duivel, die nu ongeveer de status van mummie bereikt had, weliswaar in erectietoestand: een laatste teken van leven. De vellen zeilden in diaspora de lucht in en werden via wervelende dollen luchtbutelingen en –lussen naar de vijf windstreken meegevoerd. Erik en Marlize sprongen overeind en deinsden terug. Het tuintafeltje met de flessen en glazen tuimelde omver. Pasja rukte huilend aan zijn ketting; Denise vluchtte jankend naar binnen. De lege oogkassen van de duivel gloeiden op. Tussen zijn ontvleesde vingerkootjes manifesteerden zich nu aan elke hand drie sigaretten, die in een mum van tijd helemaal opschroelden. Uit zijn ontblote angel spatten gensters. Een volgende windstoot joeg de fik helemaal in de wapperende vaandels van de mummie. Lucifer vatte vlam. Knappend en knetterend als een vuur van gedroogd aardappelloof einde zomer krulde hij op en warrelde hij in het kunstgras neer, waar hij een cirkel van grijze as achterliet.

I, 08

Sappige motregen veroorzaakte geruis in struiken en bomen. Marlize en Erik werden wakker tussen de flessen en de glazen in de tuin, zware zee in hun hoofd. De blauwe nachtdonkerte werd al meer en meer weg gegomd. Ver weg dreven gele en blauwpaarse slierten in de oostelijke lucht. Ze hieven verbaasd hun kop. De wereld zag er precies veel groter uit. Hun neus deed zich te goed aan de verse ochtendgeuren.

‘Godverdomme.’

‘De ravage valt nog mee. Kijk uit voor scherven.’

Met zijn rechtervoerpoot duwde Erik een gebroken fles opzij.

‘Kan die kerel feesten zeg!’

‘Er zitten geen berichten in de lege flessen. Alles is op.’

‘Een baas uit de duizend, maar het doet pijn. Au!’

‘Er is nog water in het bakje.’

Denise de hondin kwam de tuin in getreuzeld en ging aan Pasja's kop likken, die nog altijd sidderend en rillend half in half uit zijn hok lag. Toen Pasja bedaarde, ging ze tussen Marlize en Erik in liggen, die hun kop tussen hun voorpoten drapeerden om nog even na te genieten van een matineus halfslaapje. Ook Pasja naderde nu wat, voor zover de ketting het hem toeliet. En Heer Lucifer keek met welbehagen op dit tafereel neer: hoe een rosse, een witte, een zwarte en een vale viervoeter langzaam hun bewustzijn verloren tussen de scherven van een wereldfeestje.

HET NIEUWE TESTAMENT

II, 01

En andermaal zou er iets uit de lucht komen te vallen.
Een naakte astronaut.

In de landelijke gemeente Ellendeledede, aan de andere kant van de Cruisberg, werd de onvermoeibare beeldhouwer José Moeneclaeÿ 75 jaar. Hij gaf een herfstfeestje in intieme kring. Het was mooi weer voor de tijd van het jaar; alles greep in de tuin plaats. Het jaar daarvoor had Moeneclaeÿ een feestelijke tros van 74 spinaziegroene ballonnen opgelaten, waar hij een gelegenheidstekening aan had gehecht. Er stond een hond op die op een sfinx geleek.

'Voor de vinder,' schreef de meester eronder. 'Van José Moeneclaeÿ, 74.'

Die vinder bofte dan maar even. Voor een werk van Moeneclaeÿ werd sedert de jaren '70 van de vorige eeuw vrij veel betaald. Vooral ook sinds een aardbeving in Californië een vijftigtal van zijn ginds geëxposeerde beelden had vernield. Perfectie was saai, doden kregen erkenning, schandalen verkochten, rampen bewerkstelligden het overleven.

'Het is om u te laten weten dat ik in goede orde, zij het ietwat nat, een tekening van uzelf aantreffen mocht in mijn vijver,' schreef toen na enkele weken een welstellende CEO uit de voorstad terug. 'Zeer wel bedankt en nog gefeliciteerd met uw verjaardag.'

'Godver,' had José Moeneclaeÿ gegromd. 'Het zijn altijd dezelfde die geluk hebben. Een vent met een vijver, hoe is het toch mogelijk. Ik ga daar volgend jaar iets aan doen, een minuutje hé!'

Dit jaar construeerde de kranige levenskunstenaar een supertros van 2 X 75 frambozenrode ballonnen. De wind blies pal de provincie weer in. Die zat dus

goed. Er moest een echt beeldje uit gebakken klei mee het zwerk in, als parachutist. Het had de afmetingen van de voorarm van een scheepsbouwer, van toen er in Vlaanderen nog boten werden gebouwd, wel te verstaan. José Moeneclaey kleepte zijn beelden zelden aan. Met die tierlantijnen moeide hij zich niet. Het beeldje stelde dus een naakte astronaut voor, die heel verwonderd keek.

Stipt om 15 uur 45 op dat herfstfeestje in de tuin – het tijdstip waarop 75 jaar geleden de beeldhouwer zelf al net zo verwonderd het levenslicht aanschouwde – begon de vreemde hemelvaart. Statig zeilde het ding weg. Even leek het er op alsof de ballonnen hun vrachtje niet aan konden. Ongraag verliet de astronaut-uit-klei Moeder Aarde. Maar zie: met een fikse heupzwaai zwierde hij zich dan toch het zwerk in, de benen omhoog.

José Moeneclaey hief het glas. Iedereen dronk hem toe. Een slordige som geld werd een stipje aan de zevende hemel boven de Cruisberg, meegesleurd door die reuzenframboos van 150 ballonnen, en verdween dan uit het zicht.

‘Een omgekeerde geboorte, een goed gezwel,’ mompelde Moeneclaey op zijn typische manier. ‘Het is maar zoals ge het beziet.’

Hij aaide zijn hond over de kop en schonk nog eens in.

In de Bambruggestraat in de voorstad leefden de katten niet lang. Dat was de schuld van Franklins andere buurman Smalle Geboorte, een magere vent van achter in de veertig die met een kettingrokend krenk zonder borsten samen-hokte. De kerel schoot stiekem op alles wat in de buurt bewoog. Volslanke Franklin slikte altijd zijn protesten in wanneer een zoveelste weggeschoten peuk zijn luchtterritorium binnen kwam zeilen of een zieltogende poes zijn tuin als laatste rustplaats had uitverkoren. Pierre ‘Smalle Geboorte’ was namelijk elektricien bij de firma Marien Oesters & Zn. aan de periferie van de voorstad. Een keer per maand ongeveer bracht hij voor Franklin allerlei lekker overschot uit de zee mee. Die was daar erg op gesteld. Hij zou zelf moorden begaan voor roggevlanken, oestersnot en een dampende pot mosselen. Pierre was dus gul met dode dieren; de levende knalde hij alleen uit duivels genoeg neer.

Groot was de verwondering van Smalle Geboorte (nog groter dan die van zijn moeder bij zijn geboorte, ze schudde even haar kont en hij gleeed er zo uit) toen hij op die mooie herfstmiddag die rare zeppelin in de lucht zag hangen.

‘Reclame,’ dacht hij eerst.

Hij pakte zijn verrekijker en zag het pakje bengelen. Toen floot hij tussen zijn tanden. Hij holde naar binnen om zijn geweer van het aanrecht te grissen. Die frambozenrode dubbele tros naderde namelijk langzaam het luchtruim boven zijn territorium, dat hij als een kater afpiste en bewaakte. De wind zat dus goed voor hem: hij zou zich eventjes amuseren met het afschieten van wat zich

boven zijn met bloedeigen spaarcenten gekochte grond bewoog. Dat was een ijzeren wet in het grootboek van de graatmagere Pierre 'Smalle Geboorte', werkzaam in de oester. Moorddadig grinnikend holde hij weer zijn tuin in. Hij loerde met zijn visogen de lucht af en schouderde dan het geweer.

'We gaan het eens ferm doen hagelen,' mompelde hij verheugd. 'Dat schoon weer heeft nu al lang genoeg geduurd, hi hi.'

Franklin keek met ogen als vliegende schoteltjes naar boven.

'Verdraaid,' zei hij, 'Zie je dat? Een kapotte parachute. Haal je de verbandtrommel, zus?'

'Waw!' deed Els. Dat vatte het goed samen.

Door de haag die de tuinen scheidde, ontwaarde hij ook plotseling wat contouren van Smalle Geboorte, zo daar sprake kon van zijn. Hij stond al te mikken, deze zelfverklaarde Pietje-de-Dood.

'Er hangt iets aan!' riep Els.

'Sst!' siste Franklin. 'Hij is weer bezig!'

'Wie?'

'Die kloothommel van hiernaast gaat er op schieten,' fluisterde hij in haar linker oor.

Pierre 'Smalle Geboorte' stond zeer geconcentreerd te mikken. Zijn burens merkte hij niet op: de scheidingshaag had haar bladeren nog aan. Plotseling begon hij te vloeken. Er haperde iets met zijn schietgeweer. Als de weerlicht spurtte hij weer naar binnen.

Even bleef de al fel gedunde tros verpakte lucht besluiteloos boven deze bezette gebieden hangen, als de doodskist van Mohammed tussen hemel en aarde. Toen nam hij een besluit. Een kluwen van touwtjes en rode velletjes daalde op de scheidingshaag in de Bambruggestraat neer, ter hoogte van de huisnummers 66 en 64, pardoes boven op niemandsland. Een verwonderde astronaut reed nu te paard op een haag, terwijl vele nageboorten rond hem neerdwarrelden.

'Een pop!' riep Els verrast. 'Een echte putto uit de hemel!'

'Verdomd,' fluisterde Franklin. 'Een teraardebestelling. Wat voor de duivel... ' Met gespreide benen bleef het onverwachte luchtwezen op wiens? haag zitten. Met zwakke knalletjes patsten nog enkele ballonnen kapot. Els graaide naar de pop. Franklin pakte het been beet dat aan zijn kant...

'HELADAAR,' klonk het aan de andere kant van de haag. Pierre was teruggekomen. Hij had dat andere been al beet.

'ZEG ...,' begon Franklin.

'IK wou EERST schieten!' riep Smalle. 'Afblijven, gij! En 't is mijn grond.'

'Heb je een vergunning?' informeerde Franklin vinnig.

‘Het jachtseizoen is al open.’

Els stond nerveus op haar nagels te bijten.

‘Het is verdorie keramiek,’ zei ze. ‘Zeg ... ’t is een kunstwerk! Hou dat been stijf! Maar pas op ... ’

‘Gedver ... !’ gromde Smalle Geboorte. Hij wond zich op. Met een nijdige ruk sleurde hij de putto/parachutist helemaal naar zijn kant.

‘Je breekt het... !’ riep Franklin nog. Het was te laat. Zoals kinderen aan gevorkte kippenbeentjes trekken om een wens te mogen doen, zo trokken ze de astronaut met een kort geknap tussen zijn benen uiteen. Franklin had het ene been veroverd.

‘In zijn kruis getast,’ flitste het door zijn hoofd. Pierre had het overgebleven been bemachtigd, met romp en kop. De navelstrengen van touwtjes en velletjes verdeelden zich tussen de strijdende partijen.

‘Zie je nu wel, zulthoofd!’ riep Els plotseling kwaad.

‘Stt!’ deed haar broer geschrokken.

‘Wie heeft daar zoveel noten op haar zang!?’ riep Smalle Geboorte.

Daar stonden ze dan. Franklin probeerde de scherven te lijmen.

‘Nu heb jij één been om op te staan, Smal... Pierre!’ riep hij quasivrolijk.

‘HIER!’ riep Pierre terug. ‘Heb je ze al eens goed bekeken, die pop? Volgens mij heeft ze vlektyfus. Pak-an, muzikant!’

Met veel bladergeritsel en armgezwaai zwierde hij het resterende deel, eigenlijk de hamstukken, zeg maar: de hoofdmoot, tussen de rijen prei in Franklins tuin.

‘Geluk ermee, hou het maar. Maar ik ruim die vellen hier niet op, hé!’

Ze hoorden hem driftig wegstappen.

Toen begonnen ze zich vragen te stellen over deze vreemde neerdaling van een astronaut die uit aarde was gemaakt en even aan de aarde was ontsnapt. Vanwaar kwam hij? Wie was hij? Van wie was hij? Wat moest dit betekenen?

Els plukte met forensische aandacht de velletjes en de touwtjes uit de haag. Franklin raapte het geamputeerde beeld van tussen de prei en hield er even het ontbrekende been bij. Daarna stak hij hem als een pasgeborene triomfante-lijk in de lichtplas van de herfstzou omhoog en riep uit: ‘Aloysius! We noemen hem Aloysius, de kosmonaut. Ik plak hem wel weer.’

‘Astronaut,’ verbeterde Els. Ze verwijderde beukenblaren uit haar haren. ‘Niet kosmonaut. Astronaut. Hij behoort tot de Westerse wereld.’

‘Daar maken ze nu geen onderscheid meer tussen.’

‘O jawel, broer. Je hebt nu zelfs taikonauten.’

‘Zeg, het is echt een kunststuk, hoor! We gaan hem eens goed bekijken. Hier zit meer achter. Het is misschien het startschot voor een bloeiende zaak,’ opperde

Franklin.

‘Het is voorlopig nog een bloedend zaakje, met dat been eraf.’

Meewarig bekeek hij ook zijn vertrapelde prei.

‘Voor de geboorte van een mooie schreeuwlelijkerd moet je kunnen afzien,’ mompelde hij.

‘Wat?’

‘Dat het een ultrakorte zwangerschap was.’

‘O ja.’

Franklin zette een verse pot koffie. Els deponeerde het uit de lucht gevallen beeldje omzichtig op de pagina Notariële Aankondigingen van de Streekkrant. Over de naam waren ze het eens: Aloysius. In het steentijdperk van Franklins bestaan op deze blauwe plek in het heelal heette zijn troetelbeer zo. Vakkundig zette Els dat been er weer aan. Secondelijm kon wonderen verrichten. Een quarantaine van enkele dagen zou hem er wel weer bovenop helpen, voorspelde ze. Daarna onderwierpen ze zowel Aloysius als de nageboorte aan een onderzoek, geconcentreerd als oogartsen. De toevalligheid van deze omgekeerde hemelvaart sloot uit dat iemand een grap met ze uit wou halen. Er waren immers veel landingsplaatsen mogelijk. Gebiologeerd keek Els toe. Ze had ook duidelijk medisch talent.

‘Waar kijk je nu zo naar?’

‘Wel, hier,’ mompelde ze, ‘kijk: de onderkant, op die voetzool.’

Hij keek ook scherper toe.

‘Kun je het lezen?’

‘Jo-sé Moe-ne-claey,’ spelde hij, terwijl hij simultaan de onduidelijke letters met zijn wijsvinger aftastte.

‘Amai,’ zeiden ze dan samen.

‘Zie je wel dat het een kunstwerk is! Ik wist het subiet. Ken je Moeneclaey?’

‘Natuurlijk, broer. Wie kent er Moeneclaey niet van de Cruisberg!?’

Parijs, Mexico, Bremen, San Francisco, Tokio, Keulen, de aardbeving in Californië... José Moeneclaey en zijn legertje beelden waren er geweest. Die aardbeving had sommige exemplaren wel even parten gespeeld. Terwijl in Brussel en omstreken schandalig grote verkiezingsfoto's van politici de horizon vervuilden, hingen in enkele wereldsteden zijn metershoge affiches. De beeldhouwer had ook in den vreemde ‘prent geslagen’, zoals ze hier zeiden. ‘Hier’, dat was de eigen, platte streek, patatten en pylonen, streek die een paar decennia meer nodig had dan de rest van de wereld plus een aardbeving aan de andere kant van diezelfde wereld om Moeneclaey wat meer sant in eigen land te maken. Want dat was ook een wet: hoe dichter je woonde, hoe minder succes je had.

'Hoeveel zou het waard zijn, denk je?' vroeg Franklin stomweg. Reeds begon hij te lijden aan de ziekte van deze lage streek: dit zogenaamde *Texas* van Vlaanderen, met een nijpend tekort aan werkloosheid en een neus voor nijvere zaken, waar de nazaten woonden van zij die er geen vlas over lieten groeien en waar vroeger het gezwiep van koeienstaarten de elektriciteit leverde.

'Veel, alleszins,' antwoordde Els, terwijl ze de dollartekens in zijn ogen probeerde te ontcijferen.

'Alleszins veel zul je bedoelen,' sneerde hij.

'Moeneclaey woont hier niet ver vandaan, in Ellendeledede, aan de andere kant van de Cruisberg. Hij is heel bekend.'

'Goed dat je nog Aloysius' voetzolen bekeek, Els,' merkte Franklin liefdevol op.

'Iemand heeft '75' op enkele van die ballonnen geschreven, kijk maar.'

Het klopte.

'Els... ,' zei hij, 'zusterlief: jij die Agatha Christies kersttrucjes en Simenons motiefjes uit het hoofd kent... *simennonnetje* dat je bent... heb jij er enig idee van hoe of waarom of wat... '

'Mm,' antwoordde ze.

'Wat wil dat zeggen?'

'Nee... Ja... ' Verliefd streelde ze Aloysius' buik.

'Hoe vind je hem eigenlijk?' vroeg ze dan.

'Heel mooi.'

'Ik ook. Een onschatbare schat.'

'Zou hij echt van Moeneclaey zijn?'

'Zo staat het er toch op, hé.'

'Die getallen bieden de oplossing, denk ik.'

'... zei Hercule Poirot... '

'75: een verjaardag, hé. Klaar als een klontje.'

'Een klontje komt niet klaar.'

'Zeveraar.'

Hij raakte de ruimtevaarder ook even aan.

'Het lijkt wel een putto.'

'Pas op dat je hem niet weer amputeert, slager.'

'De schuld van vissenkop Pierre. Wat moet dit beduiden? Die pop heeft niet zonder reden een ballonvaart ondernomen.'

De grote José Moeneclae y uit Ellendeledede woonde in een aardig huis dat hij deelde met zijn vrouw. Zijn drie kinderen hadden hem al grootvader gemaakt, maar aan een zogenaamde derde leeftijd leed hij niet. Hij was van alle tijden. De tijdgeest had zijn werk wakker gekust. En omdat het goed was, kwam het in het vizier van vriend en vijand.

Bij zijn huis op het land was een niervormige vijver. Lege wijnflessen die half uit de grond staken, hun ziel omhoog, bakenden een gazon af. Na een korte wandeling langs het water en tussen die flessen kwam je bij zijn ateliers. Ergens mekkerde ondertussen altijd wel een geit. De ateliers waren indrukwekkend. Het complex bestond uit een inkomhal, een heuse expositiezaal, een ontvang-lounge met bar en open haard, een geitenhok dus, een keuken, drie werkruintes, een stouwhok, nog een (afgegrensd) stapelhok en een zolderverdieping. Het rook er naar hard en intens werken met aarde en vuur en vloeken. Overal stonden en lagen beelden, schilderijen en verpakkingskratten met internationale bestemmingen op. Hier werd een klein leger onderdak geboden. Van hieruit vertrokken expedities. De beelden varieerden van piepklein over manshoog tot reuzengroot. Sommige zaten nog een tijdlang in hun geboortestangen gevangen. Het meest aangrijpend echter waren de honden. Vale, witte, rosse en zwarte.

De schilderijen van vroeger, die beeldhouwer Moeneclae y nu niet meer tentoonstellen of verkopen wou, waren in het afgesloten stouwhok verborgen. Hij werd vooral vereenzelvigd met zijn beelden: aarde, klei, vuur. Een Duits magazine blokletterde ooit: DER MENSCH, AUS ERDE GEFORMT.

‘Els,’ zei Franklin, ‘we zouden José Moeneclae y toch een mooie brief moeten zenden.’

‘Je neemt me de woorden uit de mond,’ antwoordde ze.

‘We moeten te weten komen of we Aloysius mogen adopteren, en hoeveel hij waard is.’

Ze keek hem onderzoekend aan.

‘Mm,’ deed ze dan.

Hij kende haar afkeur wel voor zijn mercantiele neigingen. In haar ogen was Mercurius niet alleen de god van de handelaren, in de nabije provinciestad Langrijk hoog in het vaandel gedragen, maar ook van de dieven. En uitgerekend die Mercurius prijkte hoog en droog op de Halletoren op de Langrijkse markt.

‘Mm,’ deed ze nog eens. Haar ogen voerden een ongenadige dissectie op de naakte Aloysius uit. Ze pelden laag na laag van zijn lijf af.

‘Het is net alsof hij leeft,’ besloot ze dan. ‘Eh... als we nu eens telefoneerden?’

‘Wablief? O... nee, weer dat gedoe met bellen... Wat zal dat opleveren?’

‘Ja ja, al goed.’

‘Al dat bellen... ’

‘Geen telefoon dus.’

‘Kunnen we zijn adres opzoeken en een afspraak versieren door hem te schrijven?’

‘Een brief? Ja, daar ben jij goed in.’

‘Vooruit dan, we hakken de knoop door.’

‘Doe je het?’

‘Ja ja Els, vanavond nog. Maar ik moet ook nog dringend aan het componeren slaan.’

‘Oké Mozart.’

Ze stond op, gaf hem een luchtkus en ging naar huis. In de straat blafte een hondje.

‘Zorg goed voor Aloysius.’

‘De groeten aan ma, jij. Ga je nog?’

‘Werkelijk?’

‘Niet echt.’

‘Vergeet niet te schrijven. Niet aan mij.’

‘Doen, niet doen.’

Natuurlijk beantwoordde de beeldhouwer de brief niet. Ze besloten hem op zijn nest te verrassen. Althans: proberen te verrassen. Op een winderige middag namen ze de bus naar het grote dorp Ellendelede. Aloysius reisde niet met ze mee. Ze vreesden dat hij het gehobbel van de bus over Vlaanderens secundaire en tertiaire wegen niet zou overleven. Of dat zijn verwekker zich bij deze confrontatie zou gaan bedenken en het beeld uit hun armen rukken:

‘Sorry leukerds, de tombola gaat niet door, een jammerlijke vergissing, de wind zat verkeerd. Mijn eigendom.’

Met artiesten wist je maar nooit.

Wel hadden ze enkele bewijskrachtige velletjes met ‘75’ erop meegenomen: een idee van Els.

‘Zeg, zou jij dat kunnen, zus,’ opperde Franklin, ‘beelden of schilderijen maken en die dan verkopen, en ze nooit meer terugzien? Ik bedoel...’

Eigenlijk bedoelde hij iets anders.

‘Mm...’ deed ze.

‘Wat?’

Dat gehobbel ook. Het proppte je oren vol.

‘O ja,’ knikte ze dan, ‘o ja. Neem nu dat je 5 000 euro krijgt. Je zou toch gek moeten zijn om...’

Hij knikte en knikte niet. Ze kon er van denken wat ze wilde. Dat gehobbel dus. In zekere mate begon hij aan Aloysius gehecht te raken.

Ze naderden Ellendeledede nadat ze via Verkavelgem een omtrekkende beweging om de Cruisberg hadden beschreven. Er waren weinig bushaltes. Els haalde het adres boven, dat ze in de ouderwetse telefoongids hadden opgezocht. Ze begonnen aan een voettocht van ongeveer nog een kilometer, nadat Franklin de weg had gevraagd aan een man zonder tanden in rafelige kleren. Ellendeledede bood weidse vergezichten.

José Moeneclaeய liet ze doodgewoon binnen, alsof hij ze al jaren kende. Ze hadden gedacht dat hij er veel ouder uit zou zien.

‘Aha,’ knikte hij, toen Els zo’n frambozenrood ballonvelletje opdiepte en voor haar neus liet bengelen als een Hollands maatje dat ze elk ogenblik naar binnen kon slobberen.

‘75, is het niet?, proficiat,’ zei ze.

‘Proficiat,’ knikte Franklin ook.

Ze mochten gaan zitten. José Moeneclaeய schraapte uitvoerig zijn keel. Hij zag er zowel robuust als breekbaar uit. Hij straalde een kracht uit die kon scheppen en vernietigen.

‘Jullie zijn dus de gelukkigen, hé. Van waar... ‘

‘... van niet zo ver, we komen uit een voorstad van Langrijk,’ onderbrak ik.

‘Tiens.’

Hij keek naar buiten, naar niets, grijze luchten en pylonen misschien.

We zagen hem denken: *‘Langrijk? Zo’n grote tros ballonnen? Die dingetjes vliegen verdomme tot soms boven Polen!’*

‘Zeg eens... ‘ zei hij dan. ‘Twee keer vijfenzeventig ballonnen.... eh... gij maakt me niet zot, hé.’

Ze hadden afgesproken dat ze hem de perikelen met buurman Smalle Geboorte niet zouden vertellen. Franklin deed dus zijn verhaaltje.

‘Eh... Wij ... Dit is mijn zus hé... Ik woon in de Bambruggestraat in de voorstad.

Er is een stadstuin met groenten en bloemen. Achteraan staat een garage die nu door een andere buur als werkschuurtje wordt gebruikt. Naast dat gebouwtje bevindt zich een hoge... ‘

‘... Ja ja, waar is de tijd van al die antennes, hé,’ gromde de beeldkunstenaar.

Franklin zweeg verrast. Antennes? Schitterende vondst, terwijl hij een verhaal over vlaggenmasten wou opdissen.

‘Oké, het is verdiend dan,’ zei Moeneclaeய dan. Hij pakte een fles wijn van onder de tafel. Opgelucht keken ze elkaar aan.

‘Enne ... is er schade?’ informeerde hij plotseling.

‘Nee... dat wil zeggen: we hebben wel een been moeten lijmen. Het hing er nogal kaduuk bij.’

‘En is dat gelukt?’

Moeneclaeய beklemtoonde elk woord op een bijna dreigende manier.

‘Alo ... het been houdt het tot nu toe, ja. Secondelijm verricht mirakelen.’

‘Jullie hadden het beeld beter naar hier meegebracht, dan kon ik er eens naar kijken.’

Plop.

‘Ja,’ knikten ze. José Moeneclaey liet de wijn in de glazen klokken.

‘Allez, gezondheid, op mijn vijfenzeventig dus. En op mijn postuurkens.’

‘Gezondheid.’

Franklin begon zich op zijn gemak te voelen. De man beschikte duidelijk over humor.

‘Originele manier om uw verjaardag te vieren, meneer Moeneclaey,’ zei Els.

‘Zeg maar José. Je... jullie zijn te jong voor meneer. Ik ook.’

Er zat wat craquelé in zijn stem, zoals in de bodem van een oude mok.

‘Mooi vergezicht van hieruit, me... José,’ merkte Franklin op. De kunstenaar knikte met zijn oogleden en zeilde met zijn blikken weer naar buiten, terwijl hij eigenlijk naar hen keek.

‘Ik heb... ‘ begon hij.

Toen kwam er een vrouw binnen die meldde dat er telefoon was. Ze hadden haar nog niet gezien. Telefoongerinkel hoorden ze evenmin.

‘Het is weer voor die runderoren, José,’ zei ze. ‘Het schijnt dat ze al aan het rotten zijn. Je zult je moeten haasten.’

‘Ja ja,’ knikte de meester wrevelig. Hij stond op en verdween, de godvers kwistig maar niet al te luid rondstrooiend.

‘Ik zie dat hij jullie al iets te drinken heeft gegeven,’ knikte ze. Ze stak een hand uit die ze even drukten. ‘De vindere van het verjaardagsbeeld zeker? Ach, dagelijks hebben we hier volk,’ merkte ze koudbloedig op. ‘Mijn man ziet zo zelden de binnenkant van zijn atelier. De bussen met de Limburgers of de gepensioneerden, die zijn het ergst. Dat gekwebbel. En ze kunnen nergens afblijven. En nu zijn die runderoren nog verrot ook. Het was voor borstelhaartjes dat José die oren besteld had. Dat zal nu niet meer gaan. Enfin: ik heb niks tegen Limburgers of oude mensen, maar al dat gekwetter potverdorie. En al die kannen koffie. Dat moet allemaal koffie hebben. Ze zijn allemaal gelijk. En dat duurt zo een hele namiddag lang. Het is om tureluurs van te worden. Als zo’n bus weer vertrekt, davert hij van de cafeïne. De vrouw van een artiest moet toch... Jullie zijn toch niet... ‘

Ze keek bezorgd naar buiten, naar de parkeerplaatsen naast de vijver.

‘... ook wel met de bus, mevrouw,’ haastte Els zich te zeggen. ‘Maar het is een gewone lijnbus uit Langrijk, en we zijn maar met z’n tweeën, hoor.’

‘... en we drinken geen koffie,’ deed Franklin fijnzinnig.

‘Aha, uit de omstreken?’

‘Uit de voorstad van Langrijk, ja.’

‘Mm, en zijn ruimtevaarder ... ‘

‘In goede handen, mevrouw. Bij ons in de tuin eh.... nedergedaald.’

Toen verdween ze, want de schepper kwam terug, zacht vloekend en voor zich uit mompelend.

‘Dat heeft niet lang geduurd,’ hoorden we haar nog zeggen. De kunstenaar bromde iets van schone liedjes en lelijke steenezels en ging weer zitten.

‘Zo,’ besloot hij, ‘ze denken dat ik nog kan toveren ook. Het enige dat ik doe, is wonderen verrichten.’

Hij walste de wijn in zijn glas. De bewolking op zijn gezicht loste zich vlug op. Hij bestudeerde zijn bezoekers ongenadig.

Zij waren dus de ‘gelukkigen’. Zouden ze nu meer informatie over het beeld krijgen? José Moeneclaeey hoestte kort en droog.

‘We vroegen ons af... ‘ begon Els, en ze keek simultaan boos naar haar broer omdat die al bij voorbaat zat te knikken.

‘Eh... we vroegen ons af wie of wat het beeld voorstelt.’

Even bleef het stil. Misschien was dit een heel slechte vraag. Een duivelsvraag. Moeneclaeey keek naar buiten en schraapte weer zijn keel.

‘Ja,’ zei hij dan. ‘Ja. Het is een ballonvaarder, hé. Ha ha. Een... wel ja: zo’n astronaut, maar zonder kleren. Geen apenpakje aan. Van kleren trek ik mij niks aan. Hm. Ha ha. En zijn hoofd helt naar links.’

‘Ja?’ knikten ze vragend.

Daar hadden ze echt niet op gelet. Dat was zelfs aan de medische aandacht van Els ontsnapt. Eh... waar was links?

‘Da’s tegen de wind. Het waait heel hard daarboven, hm hm hm.’

Moeneclaeey begon nu een reuzenpijp te stoppen. Verbouwereerd keken ze hem aan.

‘En wat meer is: hij komt neergedaald uit de hemel. Dat was toch de bedoeling. Het is, om zo te zeggen, het omgekeerde van een hemelvaart. Dus: een hellevaart, ha ha. Terug naar de aarde. Want het is maar door aarde en vuur dat de hemel bereikt wordt. Eerst afzien. En ik weet wat dat is.’

‘Aha,’ knikte Franklin. Moeneclaeey keek hem van onder zijn oogleden slim aan.

‘En ook daarom heeft hij zijn hoofd naar links gewend, vanuit zijn oogpunt bekeken,’ vervolgde hij. ‘Wie ten hemel vaart, kijkt naar rechts, naar omhoog, of gewoon voor zich uit, op zoek naar stom geluk en veilig gevoel. Maar wat is een kunstenaar daar mee? Wie ter helle vaart, of ter aarde, kijkt naar links. Daar bevindt zich een grotere concentratie aan waarheid. En onveiligheid. En onbehaaglijkheid. Golgotha.’

José Moeneclaeey prikte met de steel van zijn pijp in Franklins richting:

‘Zo zit dat ineen.’

‘Amai,’ zei Els. ‘Daar steekt altijd meer achter dan een mens vermoedt.’

Dat was de Els van de wiskunde en de verklaringen. De beeldhouwer negeerde haar opmerking.

‘Kom maar eens mee naar het atelier,’ beval hij. ‘En pak dat glas maar mee.’ Verbazend kweek sprong hij op. Hij greep de fles wijn bij de hals en ging ze met korte krachtige stappen voor naar zijn heiligdom. Franklin vroeg zich af of hij straks de verse lege fles ook in de grond zou schroeven.

Ze keken zich de ogen uit hun hoofd. Het legertje van beelden en schilderijen, mensen en honden was indrukwekkend. Franklin floot beleefd bewonderend tussen zijn tanden. Hier was de uit de lucht gevallen astronaut dus geboren. En ontstegen aan de aarde en het vuur. Geschapen en uit handen gegeven, opgetild en vervoerd door de lucht, wind.

Toen José Moeneclae de deur naar een zoveelste vertrek opengooide, werd hun bewondering pure verbazing. Aan de muur hingen tientallen christussen aan hun kruis. Moeneclae lachte kort toen hij hun gezichten zag.

‘Honderd zesenzestig,’ deelde hij mee. Hij maakte een weids, koninklijk armgebaar en barstte dan in een hoestbui uit. Els blies haar wangen bol. Nu floot Franklin echt hardop.

‘Allemaal... eh... allemaal verkeerde?’ informeerde hij, toen de meester weer tot bedaren was gekomen.

Hij knikte bevestigend: ‘Hier hangen inderdaad honderd zesenzestig verkeerde lieveheren. Ze kijken allemaal de linkerkant op. Zie ze eens loeren!’

De beeldhouwer hief zijn linkerbeen, als een hond die moet plassen, als wou hij het zaakje even met een voorbeeld illustreren, en klopte zijn pijp tegen zijn schoenzool. Eerbiedig keken ze naar de as die hij zomaar op de vloer morste. Dan ging hun aandacht naar dat vreemde peloton kruisbeelden aan de muur genageld. Ze leken kriskras opgehangen. Of stak er een systeem in?

‘Eh ... u verzamelt die dus?’ informeerde Els op haar beurt aarzelend.

‘Ja. Het is een kleine afwijking van mij. Iets voor de aardigheid. Pas op: er zijn er voldoende van te vinden, van die godjes van deze wereld, en ze zijn niet meer of niet minder waard dan gewone lieveheren. Maar hoe meer ik er heb, hoe minder er ergens anders van bestaan. Da’s natuurlijk nogal logisch. Andere verzamelaars ken ik niet. Of ik herken die nooit tussen hun kiekens op hun erven, ha ha. Ik toon mijn collectie ook niet zo vaak. Maar voor jullie... ’

Weer kwam een hoestvlaag opzetten.

Ze waren verrast door dat onverwachte, halfgeformuleerde compliment en door die waterval van woorden die plotseling uit dat stugge hoofd klaterde.

‘Ja... ’ zei Franklin eindelijk. ‘Dus eh... stel dat ik... ’

‘... dan mag je hem brengen. Hij krijgt hier onderdak, en ik geef je er nog wat voor ook,’ vulde José Moeneclae aan.

‘Amai,’ verzuchtte Els.

‘De verkeerde lieveheer,’ ging de beeldhouwer door, ‘luistert naar de verdoemden, de sukkelaars, de moordenaars, de veroordeelden. Die deed ten minste de moeite om aandacht te schenken aan hun alibi. Daar zou de echte rechtspraak begonnen moeten zijn: soms is de vermoorde schuldiger dan zijn moordenaar. Alle andere christussen volgen de officiële canon. Ze beantwoorden aan het veilige gevoel van een makke meerderheid. Ze volgen de wetten en de voorschriften van de grote grijze gelijkmakers. Niks mee te maken, ik, met die grijze muizen. Want het hart zit links, verdorie! Ieder hart is een linkerhart. Vandaar mijn collectie. Ziedaar ook mijn kunst...’

‘... en mijn leven,’ voegde hij er een seconde later nog aan toe.

Uit pure eerbied en verbazing voor zoiets ongewoons stonden ze als aan de grond genageld.

‘Kom,’ wenkte de kunstenaar. Hij nam ze mee naar de onthaalruimte in de ateliers. Hij veroorzaakte vuur en ontkurkte een andere fles. Ze hoorden op het land een fluitwind langsheen de afrasteringen gieren.

‘De astronaut kijkt dus ook de linkerkant op,’ zei Moeneclaeey, terwijl hij ze een glas Vesuviuswijn aanreikte. ‘Hij is veel waard. Ik kan het weten. Mijn ziel steekt erin. Hij is van jullie. Moet je nu nog iets weten?’

Franklin ging op het randje van zijn stoel zitten.

Ietwat dronken en daardoor bijwijlen dazend keerden ze twee uur later naar de Bambruggestraat terug. Te voet tot aan de bushalte was het opbiggen tegen de wind, die aanwakkerde tot een heuse storm. De beroemde beeldhouwer had ze nog een bewijskrachtige verklaring meegegeven. Daarin bevestigde hij dat ze de astronaut rechtmatig hadden verworven. En dat hun Aloysius een waarde vertegenwoordigde hoger dan 2 500 euro.

‘Altijd welkom,’ had hij nog gezegd. ‘Het liefst met een verkeerde onder de arm.’

Voor de ogen van muzikleraar Franklin doemde een bloeiende zaak op, met diverse filialen. Met zijn zus Els deelde hij het hoofdkantoor, in Rome. Of nee: Londen. Zakenverplaatsingen ondernam hij in een purperen Testarossa. De geldstroom viel niet meer te stuiten. Journalisten zwermde als bosjes muggen om hem heen, wachtend op een glimp, een verklaring.

‘Els...’ begon hij, toen ze eindelijk in de bus zaten. ‘We zouden kunnen...’

Hij constateerde dat ze sliep. Haar hoofd rolde als een te zware pompoen aan zijn steel heen en weer tussen haar schouders.

‘Een slapende vennoot,’ dacht hij, ‘een verkeerde lievevrouw.’

Ter hoogte van café Retro in Verkavelgem zag hij in een flits weer de tandeloze kerel staan aan wie ze een paar uur geleden weg hadden gevraagd. Hij wuifde op een vreemde nadrukkelijke manier naar Franklin en droeg nu een onwerelds

vreemde zwarte pandjesjas met een geelzwart gestreept hemd eronder. Een paar seconden later, toen hij uit het zicht verdwenen was, besepte Franklin dat de man hem eigenlijk zijn middelvinger getoond had, en niet had toegewuifd. Een loodgrijze kap vol met onheil schoof over Langrijk toen de bus de terminus naderde. De eerste regendroppen vormden amoebachtige eilandjes op de ramen.

II, 03

Onder het fluiten van die ene tune die maar door zijn hoofd bleef spoken, klopte Franklin een spijker in de muur en hing er zijn eerste verkeerde lieveheer aan op. Hij had die meegegraaid uit het huis van zijn moeder, nadat ze bij het drinken van whisky haar afgeknotte vioolcarrière van lang geleden grondig hadden betreurd. In zijn gedachten dwarrelden de eerste euroflappen aan zijn voeten neer. Hij raapte die schroomvol op, streek ze eerbiedig glad, hield een ervan in de vlam van een kaars en stak er een sigaar als een zeppelin mee op. Een dag later liet hij zijn school weten dat een depressie hem anderhalve maand lang buitenspel zou zetten. Hij zou zich in een nabij buitenland laten behandelen om daarna hopelijk weer het allerbeste van zichzelf te geven. Het was alsof een demon bezit van hem had genomen.

Franklin besloot overal te informeren in verband met de zogenaamde verkeerde lieveheren. Driehoekige Kaapse postzegels, of langwerpige uit Togo, verwekten vroeger bij hem eenzelfde opgewonden nervositeit. Soms ook moest je mythes een duwtje geven, bijvoorbeeld door er over te spreken. Ongeduldig smeedde hij nieuwe plannen. Een passende vermomming zou noodzakelijk zijn; zijn collega's van de school mochten hem nu niet op het spoor komen.

Op het huisnummer 66 in de stille Bambruggestraat rustte Aloysius, de nedergedaalde, vredig. Meer en meer herkende Franklin zijn schepper in hem, terwijl hijzelf door de nieuwe wendingen fel aan het vermageren sloeg.

Op een avond haakte Els de verkeerde lieveheer weer van de muur. Ze legde hem in de lade met de fotoalbums.

'Waarom doe je dat nu? Jij woont hier toch niet?'

'Ik wil geen pottenkijkers als ik hier kom schoonmaken. En er hangt al spinrag onder zijn oksels.'

'Maar hij kijkt toch de andere kant uit?'

'Misschien uit schaamte. Hij brengt ongeluk. Wat ben je van plan? Breng je hem naar Moeneclaey?'

'Weet nog niet.'

‘Wat doen we met Aloysius?’ Els hield de astronaut als een baby in haar armen.

‘Zou een verkeerde lieveheer echt ongeluk brengen?’

‘Geen idee, hoor. Maar jij bent wel fel vermagerd. Je staat al zo scherp als de duivel zelf.’

‘Dat is toch goed nieuws? *Less is more*. Ken je klassiekers.’

‘En die gevallen engel hier? Aloysius?’

‘We zouden toch moeten proberen hem te verkopen.’

‘Wat zal José Moeneclaey daar van zeggen?’

‘Aloysius is nu wel van ons, hé.’

Els knikte. Ze wou eigenlijk allang eens naar de Kaapverdische eilanden.

Pierre ‘Smalle Geboorte’ bracht geen oesters meer te zijnen huize. Dat be-treurede smulpaap Franklin ietwat. Vooral omdat hij nu over een zee van vrije tijd beschikte. Een laatste keer had de buurman dat wel nog gedaan, vlak na de neerdaling annex relletje in de achtertuinen. Onmiddellijk nadat Els de eerste oester van onder het zeewier had geplukt en open gewrikt, beseften ze dat ze de zeepaardjes van Troje in huis hadden gehaald: ze vielen zowat flauw van de stank. Van zodra het donker werd, kieperde Franklin het zootje weer over de haag, omgaand retour. Ergens floepte een licht aan. Van dan af wisselde hij geen woord meer met zijn schietgrage buur. Waarschijnlijk had Smalle Ge-boorte na verloop van tijd spijt gekregen van zijn gulle gooi met de geampu-teerde astronaut. Franklin liet niks los over zijn aanwinst. Alleen die ene keer, toen Pierre die stinkende weekdieren aan de deur kwam leveren, had hij het nog even over dat poppetje gehad: dat niemendalletje dat nu overal in de weg lag. Nee, het kon niet rechtop staan. En stuk ook nog, getverderrie. Pierre had wat gegrinnikt, zich al bij voorbaat verkneukelend in zijn maritieme grap. Van kunst had hij toch geen kaas gegeten. Hij schoot liever gaten in het zwerk, de flapdrol. Ozonbelasting moesten ze hem berokkenen. Tja, maar voor zoiets mocht het al eens stevig stinken. Dat was een gezonde filosofie over een on-welriekende zaak. Typisch *Texas*. Els kocht een dozijn kaarsen die naar groene appel geurden en ontstak die alle tegelijk in het huis van haar broer. Deze or-thodoxe ingreep hielp een beetje om de lucht in zijn vertrekken te reinigen.

Sometimes a man has to do what he has to do. Soms moest een man even al-leen op pad. De heks of stiefmoeder bleef thuis, de jager trok eropuit. Els, haar tijd verdelend tussen Franklins huis en hun ouderlijke woning, die ze allebei met grote verbeterheid schoonmaakte, gooide zich tussen haar poetsbuien in op de studie van het Esperanto, een oude droom van haar. De zorg voor Aloy-sius en de lieveheer liet ze verder aan haar broer over. Daar had hij als ex-mu-ziekleraar tijd zat voor.

Op een vrijdagvoormiddag, omstreeks het uur der aperitieven, trok hij eropuit. Hij had zijn haar achterover geharkt, daar een hoed op gezet, een bril op zijn gezicht gemikt en zijn inmiddels slanke lijf in een pak van het merk Hugo Boss gehuld. Eén worden met een menigte, een massa of wat doodgevoorn volk op straat was de beste vermomming. Voor noodgevallen – ontmoetingen met collega's van school – was hij gewapend met de zinsnede *'op weg naar het station'*. Hij had ook bagage mee. Het getuigschrift van Moeneclae y hield hij in een map onder zijn arm geklemd. Aan zijn hand bungelde een plastic zak waar Aloysius in stak, als een kerstekind ingebed in proppen advertentiekran ten.

Vriend-verzekeraar en *Texaantje* Piet Vaernewijck hield kantoor in de Langrijks e Budastraat. Die ontving Franklin heel joviaal.

Bijna niet herkend, man!, net wat tijd, wat een geluk, had gebeld, meer tijd, bla-bla-bla, alles kits?, ook in de liefde?, waw: gesport? rondjes gelopen misschien? sherry?, een minuutje.

Franklin deponeerde zijn bagage op Piets gigantische kantoormeubel.

'De liefde, Piet, is als een kegelspel,' deelde hij hem mee. 'Sherry graag, ja.'

'Ahum,' deed Piet, 'zeg wel.'

Hij wachtte even tot Franklin zijn vergelijking door zou trekken. Niks trok die door. Hij deed er even het zwijgen toe. Een kegelspel is een kegelspel. Punt uit. Hij nam een slok sherry, wreef zijn handen warm en haalde dan voorzichtig Aloysius uit zijn baarmoeder, kopje vooruit. Ondersteboven en poedelnaakt hield hij hem daarna voor de neus van zijn verzekeraar, de hiervoor en hierna genoemde Piet Vaernewijck.

'Wat is dat?' vroeg die verbaasd.

'Pure ernst, grote kunst, man,' zei Franklin.

'Wat moet ik...'

'Niets, wacht.'

Hij legde de pasgeborene op het glanzende oppervlak van het bureaumeubel en plukte José Moeneclaeys verklaring uit de map.

'Lees dit even.'

Piet Vaernewijck zette een duur, overbodig brilletje op zijn neus.

'Ja, en dan? En hoe kom jij aan dat beeld?'

'Niet te veel ineens.' zei Franklin vinnig. 'Heb je iets te roken?'

Hij ontving een Hollands sprietje.

'Ja, vertel nu eens?'

Franklin pafte gezellig enkele rookwolkjes bijeen, sloeg behaaglijk zijn benen over elkaar en stak van wal. Piet Vaernewijck loerde stiekem nog even op zijn Rolex. Pas daarna spitste hij de oren. Franklin begon zijn verhaal in de tuin bij hem thuis, bij het geharrewar met Pierre en Aloysius. Hij liet dit plot vervolgens zacht landen op het brede bureau van Piet hemzelf: hoe zwaar zou hij als

verzekeraar dit beeld bijvoorbeeld verzekeren? Kon hij hem eventueel een vertaling in klinkende munt geven van de handelswaarde van de astronaut?

Door zijn vragen heen schemerde een andere suggestie.

Een langgerekte fluittoon ontsnapte van tussen Piets tanden. Zijn eigen Hollands sprietje beschreef een parabool naar zijn mond. Hij pakte Aloysius vast en monsterde hem.

'Zeg iets, pummel,' dacht Franklin.

'Waarom wil je dat ding verzekeren?'

Godverdomme.

'Ding, ding!' foeterde Franklin. Zijn sigaartje viel kwaad uit zijn mond en rolde een eind gek weg over de ijspiste van dat bureauoppervlak.

'Dat is potverdorie kunst, man. Heb je dan niet... '

'Gaat het binnenkort branden bij jou thuis?' onderbrak Piet. 'Heb je veel vijanden? Ben je stervende? Is de duivel in je gevaren?'

Franklin scharrelde naar zijn spriet en inhaleerde diep. Verzekeraar Vaernewijck blies de as van zijn mooie bureau weg met een gezicht alsof hij de urne van zijn eigen moeder had gemorst. Aloysius zelf gunde hij geen blik meer, de kloot-hommel. Truc van een handelaar? Nu wapperde hij met Moeneclaeys hanenpoten.

'Geloof jij dat?'

'Kunst is onbetaalbaar,' flapte Franklin het eruit. 'En de kunstenaar bepaalt ten minste de wereldse waarde ervan.'

Hij wou het woord '*handelswaarde*' niet eens gebruiken. Van *Texaanse* woordenschat kreeg hij de vellen in zijn mond, hoe hebberig hij zich ook voelde.

'Kunstverzekeringen zijn ook duur, hoor,' wierp Piet op. 'En jij die niet eens je eigen leven hebt verzekerd, wil die stenen pop hier... '

'Steen? Steen?'

'Nou ja, eh... wat is het eigenlijk?'

'Dus,' probeerde Franklin, 'je koopt het niet? Het is verdomme een Moeneclae, man! En het is toch de trend dat banken en verzekeringsinstellingen en zo... eh... '

Verdraaid, waarom zat hij hier eigenlijk? Dat vroeg hij zich plotseling af. Verkeerd adres.

'Die trend,' besloot Piet Vaernewijck toen schitterend afmakend, 'die trend is als een kegelspel.'

Een fraaier doelpunt had hij nooit gescoord.

Franklin zat klem. Even wachtte hij tot Piet zijn vergelijking door zou trekken.

Maar die deed er het zwijgen toe. Niks trok hij door. Gelijke munt.

'Hoe is het met je zus? Els?' vroeg hij geniepig.

'Goed.'

Ze gaven elkaar een hand. Geen potten gebroken in dit *Texas* van Vlaanderen. En Franklin was voor Piet iemand die de vervaldata van zijn verzekeringsfacturen respecteerde.

'Sorry ouwe smokkelaar,' zei Piet.

'Dag oplichter,' groette Franklin.

II, 04

Het uur der aperitieven was al gevorderd. Hij at niet. Hij ging in het station zitten, in de ongezonde warmte van een wachtlokaal. Een plan rijpte in zijn nieuwbakken zakenhoofd. Hij dutte zowaar even in, geflankeerd door de geëmballeerde astronaut en zijn geloofsbrieven. De tandeloze Ellendeledenaar ter hoogte van café Retro doemde in zijn koortsdroom op, nu eens in rafelige kleren, dan eens in een poepchic maatpak zoals hijzelf momenteel droeg.

Omstreeks halftwee werd Franklin wakker. Naast hem zat een dompelaar. Hij straalde slaapwalm uit. Hij had de rolkraag van zijn mosterdgele pullover over zijn hoofd getrokken. Helemaal voorovergebogen hing hij hulpeloos te slapen, de vrije val beoefenend in de ruimte. Franklin voelde zich plotseling zo rijk als de zee diep was.

In een opwelling toog hij naar antiquariaat Belle Epoque aan het Vandaelepleintje. Die opgewekte fluitdeun ontsnapte andermaal aan zijn lippen. In de Welriekende Straat gooide achter zijn rug een kleine deugniet een stukje van 5 eurocent tussen zijn voeten. Franklin tuinde er niet in en keek niet om. Hij kende dat trucje. Even jongleerde hij met zijn bagage, scharrelde naar zijn voorraad zakgeld en gooide zelf fluks enkele muntstukjes over zijn linkerschouder. Het waren stukjes van 50 Bulgaarse stotinki en van 10 Hongaarse forint, restantjes van vroegere reizen. Hardop grinnikend stapte hij door.

Begeleid door getingel en getangel deed hij zijn intrede in Belle Epoque. Het was tien voor twee. Een ouwe heer verscheen uit het niets. Als een djinn was hij uit een van die donkere sierflessen in de hoek te voorschijn gefloept. Franklin acteerde verrast.

'Hm, meneer.'

'O, dag meneer.'

Voor de tweede keer trok hij Aloysius als een konijn bij zijn nekvel uit zijn nest. 'Voorzichtig, voorzichtig,' mompelde de man, alsof hij bij voorbaat al wist dat het om een schat ging. Toen Franklin dat hoorde, wipte zijn hebberige hart als een jojo in zijn borst op en neer. Hij voelde dat hij beet had. Maar hij zou een

dag en een nacht bedenktijd vragen. Dat stond gelijk met scoren. Els zou ogen als schotels trekken als ze het nieuws hoorde.

‘Zie je wel, zie je wel,’ mompelde hij hardop, terwijl hij zich terug naar de Bambruggestraat in de voorstad spoedde. Een vrouw keek op.

‘Lieve vrouw, goede wereld,’ zei hij, nog luider.

Thuis wrikte hij een blik roomrijst open. Hij spoelde door met twee glazen witte wijn. Aloysius rustte op de sofa. De verkeerde lieveheer wendde, leunend tegen de muur op de kast, zijn hoofd af. Morgen zou Franklin de astronaut in antiquariaat Belle Epoque ruilen voor vele euro’s. En misschien deporteerde hij ook de verkeerde lieveheer naar diens collega’s in de Ellendeleedse ateliers van José Moeneclae.

Els? Zus die zowat door de ramen heen poetste?

Els was druk in de weer. De gezondheid van haar (en zijn) vrouwelijke ouder liet te wensen over. Terwijl ze haar syllabus Esperanto doorploegde en breed articulerend dvd’s nabouwde, hield ze ook meer en meer haar ma gezelschap. Kattebelletjes op Franklins deur en raam geplakt of haastige telefoontjes vormden de laatste tijd de communicatie tussen broer en zus. Hij alleen had verder het lot van ‘onze’ Aloysius in handen.

In het etalageraam van een winkel waar porseleinen doopartikelen verkocht werden, monsterde Franklin zichzelf, zijn magere zelf. Ter linkerkant vertoonde hij nu wel een uitstulping. Daar hing Aloysius, in een grote schoudertas, flink in de luren gelegd. Franklin was zwanger van een astronaut. Nog enkele uren scheidden die van zijn openbaar leven: een wellicht duister bestaan, tussen het schuldige gefluister van handelaren en helers. Later zou hij pijn in zijn kop krijgen, door het geklop van hamers van veilingmeesters.

Even later passeerde Franklin poesjes en puppy’s in de etalage van het Fonds Dakloze Dieren. Hij raadpleegde zijn horloge en duwde dan zeer beslist de deur open.

‘Dat daar doe ik vanavond mee, als ik terugkom. Nu moet ik nog weg.’

Na deze vrij cryptische mededeling wees hij een inktzwart mormeltje aan dat op een hondje begon te lijken.

‘Dat is prima, meneer.’

‘Hebt u er verpakking voor? Ik ben vandaag te voet.’

‘Dat wordt uiteraard geregeld.’

Het roodharige meisje knikte naar een toren bananendozen.

‘Oké, tot straks.’

‘Het zwartje dus, hij heet Pasja, tot straks.’

Zo, dat was zijn goede daad, in het verschiet van groot geld. Op één luttele dag verkocht hij en adopteerde hij. Een goede zaak; hij had zijn hemel verdiend.

In Het Haantje ging hij een snelle hap bunkeren. Daar begon hij echt gebruik te maken van de bedenktijd die hij zelf bedongen had: de twijfel sloeg toe. Als die hummende heer uit Belle Epoque hem 2 000 euro bood, dan moesten er ongetwijfeld nog andere hummende heren op deze wereld zijn die misschien nog meer verstuiven konden. Met zijn linkerhand verkende Franklin de contouren van Aloysius in de tas. Per aai telde hij er 200 euro bij. Zijn twijfel groeide gestaag. Omtrent één iets was hij het met zichzelf eens: Pasja, dat zwarte mormel uit het Fonds Dakloze Dieren, zou hij Aloysius II noemen. Pasja voelde immers meer aan als de naam van een vetzak.

Hij bestelde nog een koffie en een bel cognac. Aan de toog vertelde een man een mop over een antieke kast, een pastoor en een boer. De patron knikte glimlachend en ontweek met zijn afstandsbediening stuurvaardig testbeelden en teletekstberichten op de televisie in de hoek. Een uiterst bedreven piloot, voorwaar. Hij kwam uit op een partijtje sumoworstelen.

‘Kijk, Marcel,’ knikte hij, ‘die daar gaan ook spaanders van mekaar maken, zoals die boer met zijn antieke kast.’

‘Wat een kolossen, godverdju. Die eten dag in dag uit pap, met hun vette pensen op massagetafels liggend.’

Even bekeek Franklin de Japanse vleesreuzen met hun hangbuiken en belachelijk kleine handjes, in een wolk van poeder. De patron legde zijn toetsenbakje neer, likte aan zijn vinger en bladerde nu door de krant.

Toen viel Franklins blik plotseling op die krantenfoto, omkaderd door een grote hap tekst. José Moeneclaey leek net niet te lachen; kraaienpoten trokken zijn wijsheid samen bij zijn ogen. Misschien was hij de seconde erna in een lachbui uitgebarsten. Misschien had hij de seconde ervoor een contract getekend. Het was alleszins een prachtige foto. Franklin liet zijn elleboog verder uitglijden om wat tekst te kunnen ontcijferen. Beetje bij beetje reconstrueerde hij uit het drukke sjabloon van letters en woorden en zinnen het overlijdensbericht van José Moeneclaey, gevolgd door een schets van leven en werken van de meester.

‘Het waait heel hard daarboven, hm hm hm.’

Franklin hoorde het hem weer zeggen, met die lijzige, doffe stem van hem, die reuzenpijp stoppend. In Het Haantje had hij nog een paar cognacs gedronken. Nu liep hij weer door Langrijk, zijn hoofd volledig bezet. Twee keer passeerde hij antiquariaat Belle Epoque. Moest hij niet eerder in een kunstgalerij zijn? Echt geschrokken door het krantenbericht was hij niet. Maar zijn twijfel nam nu hand over hand toe. Hij greep Aloysius in de tas bij zijn nek vast. Die zou hem niet ontglippen, zijn schepper achterna.

‘Misschien,’ dacht hij, *‘is de astronaut nu nog veel meer waard. Zo gaat dat.’*

Men moet dood zijn. Dood is men meer waard, wanneer 'mens' tot 'men' is verworden. Zou de antiquair uit Belle Epoque nu al weten dat José Moeneclaey de pijp aan Maarten heeft gegeven? Toon ik hem straks... ?'

Aan een kiosk kocht Franklin drie kranten.

'Da's een halve dag werk om te lezen,' zei de vrouw. Tussen haar borsten bungelde het verplichte brilletje der geletterden. Die aangekondigde halve dag werk reduceerde hij tot vijf minuten bladeren met de natte vinger. Twee van de drie kranten meldden op een of andere manier het verscheiden van de beeldhouwer José Moeneclaey.

'Heb je 't gevonden?' informeerde de vrouw.

Hij stond nog altijd bij de kiosk.

'Ze moesten kranten op een kleiner formaat drukken,' foeterde hij. Hij propte ze alle in de tas.

In café Den Engel las hij de berichten nog eens. José Moeneclaey was werkelijk dood: men had hem doodgewoon in zijn ateliers aangetroffen, uitgestrekt op de grond, in missionarishouding. Lange tijd bleef Franklin in deze slijterij vertoeven, pendelend tussen vele gedachten, nog andere gedachten wisselend met oude togbekenden die opgedoken waren. Hij liet zich zelfs even overhalen tot een partijtje snelschaken, dat hij verloor, zodat er revanche diende te volgen, die hij godgenageld weer verloor. Toen hij opstond en Den Engel verliet, had hij geen duidelijk plan meer. Zijn benen brachten hem naar antiquariaat Belle Epoque. Het tingeltangel vulde weer zijn oorschelpen. Hij ademde diep in. Uit het halfduister, of was het uit een schilderij, verscheen weer de muisgrijze djinn. Hij stak een hand uit en toverde met de andere hand vers licht uit een lamp.

'Kruisverhoor,' flitste het door Franklins hoofd.

'Waarmee kan ik u... aha.'

De man trok een lade open. Daarin had hij gisteren het Aloysius-getuigschrift gedeponereerd. Franklin had het als een soort van onderpand hier achtergelaten. 'Zo,' zei de man, 'en hebt u ook de krant gelezen, meneer? De radio gehoord?' Hij wapperde even met het papier. Franklin handelde bliksemsnel. Hij griste het ding uit diens hand, stopte het tussen de kranten in de tas en verdween.

Tingeltangel.

'Hela! Hela!' hoorde hij de man nog roepen.

Gejaagd stapte hij drie straten door. Dan trok hij het getuigschrift van tussen de kranten, vouwde het op en stopte het in zijn portefeuille. De kranten deponeerde hij in een vuilnisbak waarop stond: HOUD UW STAD SCHOON.

Recycleren was niet zijn sterkste zijde.

Vlak daarna voelde Franklin Vervecken zich plotseling verschrikkelijk alleen.

Ook de zwaartekracht leek hem veranderd. IJlings greep hij naar zijn linkerheup. Zijn schoudertas was leeg. Aloysius was verdwenen.

Hij spoelde tevergeefs de recentste uren in zijn hoofd terug. Aloysius kwam niet meer in beeld. Hij weigerde. Waar, wanneer had Franklin hem nog nabij gevoeld? Wanneer, hoe had ontstentenis toegeslagen?

Na deze mislukte oefening liep hij zelf terug, onwijs roekeloos joggend tussen winkelende volksscharen. Hij haalde fietsen en auto's in. Hij liep gezinnen omver. Hij joeg een hond voor zich uit. Hij inhaleerde benzine, zwetend in zijn kostuum en onder zijn hoed. Toen hij tegen een stedelijke bloembak aanknalde, viel alles stil.

Hij had het koud. Met een ruk kwam hij overeind, maar snerpende hoofdpijn drukte hem ogenblikkelijk weer ter aarde. Geluiden drongen dik tot hem door. Iemand verkende zijn kleren, alsof hij al dood was. Toen hij zijn handen van voor zijn gezicht deed en zijn ogen opende, zag hij ook iemand door zijn portefeuille bladeren.

'Moeneclae,' hoorde hij hem zeggen, "'Moeneclae' staat er hier.'

'Afblijven,' snauwde hij, plotseling klaarwakker. Voor de tweede keer die dag griste hij het kostbare document uit andermans handen.

'Hela! Hela!' maande een kerel in het wit hem aan.

Franklin keek om zich heen: hij lag verdorie op een brancard. Blauw zwieplicht kleurde de omgeving.

'Verdomme.' Hij betastte zijn hoofd.

'Hoe voel je je?'

'Nee.'

'Eh?'

'Bah ja.'

'Ben je van hier?'

'Die verrotte bloembak ook!'

'Kun je lopen?'

Iemand wees naar de ambulance. Hij schudde van nee, maar eigenlijk bedoelde hij: niet in dat ziekenvoertuig! Weer onderging de zwaartekracht hevige schommelingen: de brancard werd plotseling opgetild. IJlings sprong Franklin op de begane grond. Zijn hele lijf protesteerde grondig.

'Ja maar, wat zal 't nu eigenlijk zijn, hé!?'

'Maar ik heb niks!'

Hij wreef over zijn gezicht en rolde zijn linkerbroekspijp even op. Ondertussen groeide zijn publiek alsmaar aan. Hij kreeg het danig op de heupen van dat blauwe gezwiep. Plotseling wist hij haarfijn wat hem te doen stond, hoewel hij op vier plaatsen pijn voelde. Hij stopte het Aloysius-getuigschrift weg, staarde naar het einde van de winkelstraat, begon met zijn armen te molenwieken en

riep: 'Hela! Hela daar!'

Iedereen keek om. Daar had hij op gerekend. Hij zette het op een spurten, opnieuw tussen bloembakken door slalomend, alsof de duivel hem op de hielen zat. Een keer wierp hij nog een vlugge blik over zijn schouder, naar waar dat blauwe schijnsel spookachtig bewoog. Niemand van de kijklustige ramptoeristen zette de achtervolging in.

Pas in de Arimatheakerk kwam Franklin tot stilstand. *Sanctuary!* Hij zette zich hijgend in de laatste rij, de rij der goddelozen en zondaars, en telde er zijn verwondingen. Grootste verwonding echter betrof de verdwijning van zijn adoptiefkind Aloyius. Hoorde ginds vooraan in de kerk de officiële lieveheer zijn gehijg? Of legde ook hij zijn linkeroor te luisteren? Franklin hinkte de kerk weer uit.

Belle Epoque was al dicht. De krantenkiosk ook. In Den Engel botste hij op een kluit droogzingend volk. Zijn queeste duurde er ongeveer een halfuur, goed voor drie glazen bier. Geen spoor van de astronaut te bekennen. Hij zat weer in een baan om de aarde, gewichtloos. Franklin zelf was aan de aarde genageld, de zwaartekracht werd heviger. Zijn strenge blik zeilde door het café. Toen ging hij weer weg. Onzacht sleurde hij de deur open. Hij stapte in een zwart gat.

Hij googelde het telefoonnummer van antiquariaat Belle Epoque.

'Nee!' zei de man, verbouwereerd dat Franklin alweer in zijn gelijkmatige en gelijkmoedige leven opdook. 'Nee! Het ligt niet hier. En kunt u me nu even...'

Vermoeid tot in mijn ruggenmerg verbrak Franklin de communicatie weer.

Twee comateuze dagen later begaf hij zich naar de krantenkiosk.

'Verloren of achtergelaten voorwerpen leg ik altijd subiet daar op het kastje van de lotto,' legde de vrouw uit. 'Zoals je ziet: dat... die... eh... het ding ligt er niet bij.'

'Ja,' zei hij gelaten, 'nee.'

Hij kocht een pakje Laurens 48.

Els kwam. Hij zette koffie voor haar vooraleer ze aan de slag ging. Het was alsof zijn eigen bloed door het apparaat passeerde. Hij voelde zich een judas en ging tot bekentenissen over. Dat hij de astronaut had willen verkopen. Dat hij hem onderweg ergens kwijt was gespeeld. En wat voor lijdensweg het nog geworden was.

'Wat ga je met die verkeerde lieveheer doen? Ook verkopen? Om je drankrekeningen te betalen?'

Hij knikte dat hij het niet wist.

'Moet je de vrouw van José Moeneclae niet vertellen dat je het beeld niet meer hebt?'

‘Weet niet. Aloysius is zijn schepper weer achterna, hé.’

Els was niet in de stemming voor beeldspraak. Franklin dacht plotseling terug aan het Fonds Dakloze Dieren. De adoptie van Pasja/Aloysius II was dus evenmin doorgedaan.

‘Godverdomme, Els,’ zei hij, ‘ik heb altijd tegenslag.’

Opstandig loenste hij naar zijn verkeerde lieveheer.

‘Je hebt de ziekte van deze lage streek in je lijf,’ antwoordde ze. ‘Arm *Texaan-tje*. À propos: ga je naar de begrafenis van Moeneclaey?’

Dus toch een metafoor.

‘Nee,’ schudde hij, ‘nee. Hoe is het met onze ma?’

Op de donkerste dag van het jaar nam Franklin Vervecken de bus naar Ellendelede, anderhalve week na de begrafenis van de beeldhouwer. Het was koud en winderig. De verkeerde lieveheer reisde met hem mee. Hij wou die postuum cadeau doen.

Mevrouw Moeneclaey jongleerde met een sleutelbos en slaakte het heiligdom van de overleden meester. Het leek alsof er een diepe zucht van opluchting uit ontsnapte; een gekwelde geest ijde bevrijd naar buiten. Franklin geloofde zijn eigen ogen niet. Alle verkeerde lieveheren waren verdwenen. Er was niets meer, met uitzondering van een stervende gatenplant in de hoek en wat as op de grond.

‘Ik kom hier bijna nooit,’ zei de weduwe. ‘Verleden week heeft iemand de collectie oude kruisbeelden hier opgehaald. Een jonge kerel met een galerij aan de zee, eh... de kust. Zo’n fatterig kunsttype met een Spaans snorretje en gekleed in een mosterdgeel apenpakje. Tiens, is het meisje niet meegekomen?’

‘Nee.’

Ze keek naar zijn plastic zak met de verkeerde erin.

‘Had je misschien ook interesse voor de collectie? Had ik dat geweten...’

‘Eh... eigenlijk... tja...’

Ja en nee bedoelde hij.

‘Ik kwam nog een exemplaar cadeau doen.’

‘O, dat is sympathiek.’

Ze nam de zak in ontvangst.

‘Dank u.’

Als een grote zwarte vogel stapte ze over het gazon. Het water in de vijver rilde. Toen Franklin afscheid nam, hadden ze met geen woord over de astronaut gerept. Hij vatte de voettocht naar de bushalte weer aan. Een scherpe wind floot om de ateliers van wijlen José Moeneclaey. Hij keek nog even om en merkte dat mevrouw Moeneclaey zijn verkeerde lieveheer bij de vuilniszakken aan de poort deponeerde.

Wachtend aan de halte, op de bus van het grote verdriet, spiedde hij de grijze lucht af. Hij zag Moeneclaey weer die met de steel van zijn pijp beschuldigend in zijn richting prikte. Hij zag Aloysius nederdalen en weer ten hemel stijgen. In de bus dommelde hij even in. Ter hoogte van café Retro in Verkavelgem stak de tandeloze kerel bezwerend een kruisbeeld in de lucht. Thuis nam hij een bad. Hij hoopte er zachtjes in te verzuipen, zwemmend door een tunnel van vergetelheid.

Het ijs knisperde in de whiskyglazen. Een geluidje uit de duizend.

‘Zeg ma,’ begon hij, ‘zo’n verkeerde lieveheer, je weet nog wel, de vorige keer heb je ’t er nog over gehad...’

‘Ja?’

‘Is dat eigenlijk iets bijzonders? Ik bedoel: worden die speciaal gezocht door antiquairs of verzamelaars bijvoorbeeld?’

Ze fronste haar voorhoofd onder haar purperen poppenkrullen.

‘Dat weet ik niet, hoor. Heb jij die kleine meegenomen misschien? Aha. Nu komt het uit!’

‘Zijn er veel van? Ik dacht... eentje min of meer...’

‘Ik kreeg die van je oom, dief die je bent. Eigenlijk brengt zo’n verkeerde lieveheer ongeluk. Als je zelf voldoende krachten ontwikkelt om die doem tegen te werken, wordt het groot geluk. Dat is de kunst. En de paus kuste het asfalt, en ze hadden hier vooraf al de verkeerde lieveheren weggetoverd, ha ha!’

Hij dacht aan ma’s onfortuinlijke vioolcarrière.

‘Paus?’

‘Whiskygrapje.’

‘O, is dat zo? Wat je daarnet...’

‘Ja,’ knikte ze beslist. ‘Een verkeerde kruisheer is zoiets als de wens *‘break a leg’* vooraleer iemand het podium op moet. Het werkt op eenzelfde manier.’

‘Dat ruikt naar bijgeloof.’

‘Wierook. Wie geen geloof heeft, wat het ook moge zijn, begrijpt het bijgeloof niet.’

Franklin dacht terug aan de korte monoloog van José Moeneclaey in het lieveherenzaaltje.

‘Ze hebben dus toch wel hun betekenis?’

‘Ach, misschien alleen voor oude vrouwen als ik.’

‘Als ik nu eens een handeltje in verkeerde lieveheren opzette?’

‘De pastoors zien die weggijkende christussen niet graag. Verkoop liever kaarsen. Het is de zwakke plek van de officiële canon: te veel aandacht voor de slechte moordenaar. Een van de neurosen van Golgotha. Die Salman Rushdie vond ook een zwakke plek, in de islam. Schatrijk is hij, maar levend begraven,

nog altijd. Morsdood en springlevend. Waarom is Els niet meegekomen?'
Iets verbouwereerd keek hij haar aan.

'Wel?'

Hij greep naar zijn glas alsof het een gifbeker was.

'Die... die verkeerde lievrouw,' zei hij. 'Ze haalt het spinrag van onder de oksels van mijn... van jouw verkeerde lieveheer bij mij thuis.'

'He?'

'Whiskygrapje.'

'Componeer je nog?'

'Er zit iets in mijn hoofd.'

Krachten ontwikkelen om de doem tegen te werken dus. Drie weken lang wenste Franklin zichzelf tot driemaal per dag toe: *'Break a leg'*. De tune kreeg vorm. Maar hij had geen podium om te bestijgen. Aloysius bleef spoorloos. En José Moeneclae was van deze aarde verdwenen, een leger honden en beelden en lieveheren achterlatend, verspreid over de hele wereld. Franklin voelde zich verweesd. Hij voelde zich ook een verliezer. Misschien zou uit deze depressie een wereldhit ontstaan. Toen kwam hij op een avond voor een raadsel te staan dat hij nooit heeft kunnen ontrafelen of oplossen.

Op een vrijdagavond was er een kerstmarkt in de omgeving van de Arimatheakerk. In vuurmanden lag houtskool te gloeien. Zo verwarmden ze hier vroeger de fabriekshallen in dit Vlaamse *Texas*. Ook in de straten van Chicago en New York had je zulke vuurmanden: zowel het Leger des Heils als de straatbendes kwamen er hun handen warmen.

Franklin, alweer vermomd als meneer Doorsnee, want hij was nog altijd zogenaamd met herstelverlof, liet zich op de mensenstroom meedrijven. Tegen de flank van de Arimatheakerk hing een hele grote lieveheer, vervuild door benzinedampen. Even keek Franklin naar hem op. Eronder was een openbare pisgeul. Niet zo lang geleden had hij daar al eens gestaan, na zijn hijgbezoek aan de kerk. *Sanctuary*. Andermaal stevende hij eropaf. Terwijl hij plaste, zeilde zijn blik naar een kerststal, met echte mensen en dieren erin. Een dranghekken hield de toeschouwers op een afstand. Hij verliet de onwelriekende geul en knikte nog even onmerkbaar naar de reuzengrote lieveheer boven hem. Die grimlachte versteend terug.

Toen drong het tot hem door dat een van die kerstfiguren niet echt was. Dat kind in die kribbe... Franklin haastte zich naar het dranghekken. Jozef en Maria knikten hem vriendelijk toe. Verbijsterd staaarde hij naar hun pasgeborene: het was de astronaut Aloysius in hoogsteigen persoon, eenbenig! Zonder twijfel. Hij was omringd door kinderen met schapenvellen om hun schouders. Een ervan legde net op dat ogenblik het ontbrekende been liefdevol op het stro in de kribbe. Franklin sperde zijn ogen. Hij herkende ook de kleine durfniet die in de

Welriekende Straat muntstukjes tussen de voeten van voorbijgangers had gooid.

Hij wou iets roepen, maar wat?

Dat het ZIJN pop was?!

Daar lag dus voorwaar zijn dierbare Aloysius, wegstarend naar links, naar de kleine, muntjesgooiende deugniet, en gewikkeld in kranten waarin misschien nog het overlijdensbericht van zijn eigen schepper stond. Andermaal was hij op aarde nedergedaald.

Hij wenkte de Welriekende Deugniet.

'Ik?' gebaarde die verbaasd. Franklin knikte heftig.

De fanfare Door Eendracht Sterk verzamelde zich. Hoestend, snuivend en blozend schaarden de muzikanten zich rond zo'n vuurmand. Franklin hield ze scherp in de gaten, terwijl hij vliegensvlug fluisterende onderhandelingen met het kereltje voerde.

'Voor zo'n poppetje?' vroeg die verrast.

'Ja, en haast je wat,' knikte hij. 'En vergeet dat kapot been niet!'

De lieveheer tegen de flank van de Arimatheakerk keek niet op. Zijn hoofd was op zijn borst gezonken, zwart van ellende. Hij wou niet medeplichtig zijn. Franklin tastte naar zijn portefeuille, dat echte paspoort hier in dit *Texas* van Vlaanderen, plukte het beloofde losgeld eruit en haalde diep adem. Dan berekende hij zijn kansen om met zijn broze buit heelhuids door de fanfarebarricade te breken.

'*Break a leg,*' mompelde hij.

APOCALOOG

Een grote zwarte zwerfhond verstoorde de kerstmarkt en vooral de levende kerststalevocatie bij de Arimatheakerk grondig. Men had het beest die valavond al geruime tijd in de omgeving opgemerkt. Hij had tegen de flank van de kerk geplast. Plotseling sloeg hij toe. Hij stormde naar voren tussen de benen van de fanfare Door Eendracht Sterk, die zich net in beweging had gezet, en wrong zijn lijf vliegensvlug door zo'n dranghekken. Zijn doel was duidelijk: de kribbe in de kerststal met de levende figuren. Verschrikt hupten Jozef en Maria opzij. Herders en koningen struikelden en vielen over elkaar heen. Toeschouwers begonnen te roepen en te gillen. Het grote zwarte beest hapte razendsnel de pop uit de kribbe en vluchtte ermee weg via de zij- en achterkant van de stal, zo rap als de weerlicht. Het woord was vlees geworden; het vlees was verdwenen.

Alleen dat ene been bleef achter.

Omgekeerde psychologie?

Een metafoor?

Een vingerwijzing?

Een *amputto*?

Een verweesde engel?

-----EINDE-----

Flaptekst

Sjors DNO herschrijft de grootste bijsluiter van de mensheid: de Bijbel. Oud en nieuw krijgen een zwik, want niet alles klopte tot nu toe. Zoveel was onduidelijk. Geen genade. Een sympathieke duivel in maatpak wil deze ondermaanse blauwe plek in het heelal weer in balans brengen. Zijn balans. De naamloze voorstad, de steden Langrijk en Jeruzalem en de dorpen Verkavelgem en Ellen-delede zullen dat geweten hebben. Angel steekt als een engel.